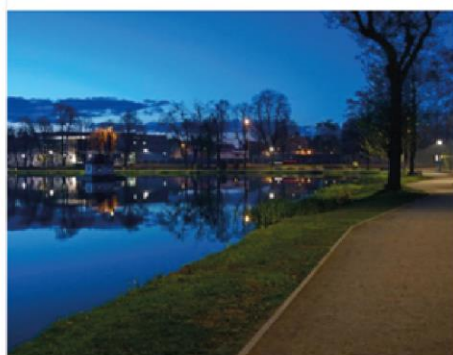

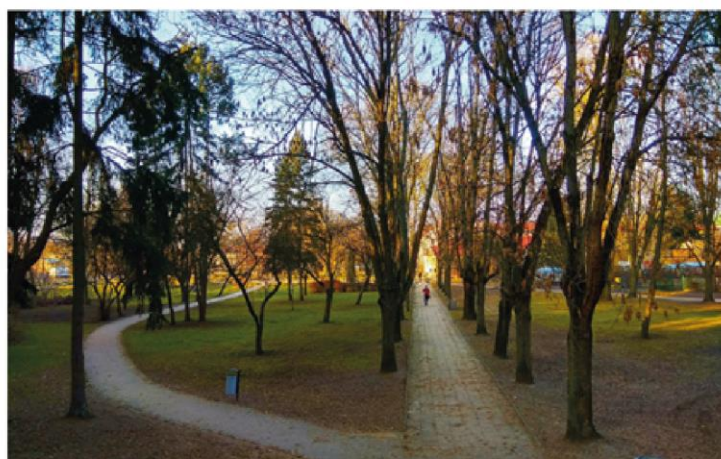

SIERPC
Miasto ze smakiem

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca

Sierpc, 2024

Opracowanie:

www.deltapartner.org.pl

Wprowadzenie	5
1. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu	7
2. Podstawa prawna	9
3. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	10
3.1 Spójność GPR z dokumentami strategicznymi rangi krajowej.....	10
3.2 Spójność dokumentu na poziomie regionalnym i powiatowym.....	12
3.3 Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy.....	16
3.4 Zgodność z prawem wodnym.....	18
4. Synteza diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	22
4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	22
4.2 Dobór kryteriów delimitacji.....	24
4.3 Wnioski z diagnozy delimitacyjnej.....	28
5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	34
5.1 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego.....	34
5.2 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji.....	36
6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	38
6.1 Sfera społeczna.....	39
6.2 Sfera gospodarcza.....	44
6.3 Sfera środowiskowa.....	45
6.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	48
6.5 Sfera techniczna.....	52
6.6 Potencjały obszaru rewitalizacji.....	59
6.7 Problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji.....	59
7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji	61
8. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań	62
9. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	63
9.1 Projekty podstawowe.....	65
9.2 Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	82
10. Komplementarność i mechanizmy integrowania	88
10.1 Komplementarność przestrzenna.....	88
10.2 Komplementarność problemowa.....	89
10.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	89
10.4 Komplementarność międzyokresowa.....	91
10.5 Komplementarność źródeł finansowania.....	93
10.6 Podsumowanie komplementarności.....	94
10.7 Mechanizmy integracji.....	97
10.8 Dostępność.....	98
11. Indykatywne ramy finansowe	100
12. Opis struktury zarządzania	102

---

13. System monitoringu i oceny GPR.....	104
13.1 Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR oraz wskaźniki monitoringu	104
13.2 Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	105
13.3 Aktualizacja GPR	106
13.4 Harmonogram realizacji.....	107
13.5 Koszty zarządzania	108
14. Upowszechnienie dokumentu i proces partycypacji społecznej	109
14.1 Upowszechnienie opracowania GPR	109
14.2 Uspołecznienie wdrażania GPR.....	112
15. GPR jako strategia IIT (inny instrument terytorialny).....	114
16. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	117
17. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	117
18. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	117
18.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji	117
18.2 Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego	117

Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca stanowi dokument operacyjny, określający główne cele i kierunki działań władz Gminy Miasta Sierpca w długofalowej perspektywie. Niniejszy dokument jest kontynuacją przyjętego w 2016 r. „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sierpc z perspektywą do roku 2025”, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Sierpcu Nr 252/XXVIII/2016 z dnia 10 listopada 2016 r. W związku ze zmieniającą się sytuacją społeczno-gospodarczą, jak również prawną, ww. dokument utraci ważność z końcem 2023 r., a zawarte w nim założenia wymagają weryfikacji i dostosowania do obecnych uwarunkowań. Z uwagi na fakt, iż jedynym dokumentem określającym sposób prowadzenia rewitalizacji w Jednostkach Samorządu Terytorialnego będą Gminne Programy Rewitalizacji, przystąpiono do opracowania nowego dokumentu, którym jest przedmiotowy Zdecydowano się na opracowanie nowego dokumentu, którym jest przedmiotowy Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpc.

Opracowany dokument skupia się na przeciwdziałaniu pogłębieniu i rozpowszechnieniu stanu kryzysowego występującego na obszarze zdegradowanym poprzez realizację kompleksowych i zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na rzecz lokalnej społeczności, gospodarki, ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju. Opracowanie zostało przygotowane zgodnie z zapisami:

- Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz. U. 2024 r. poz. 278),
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)
- Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 (dokument opracowany przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca został opracowany zgodnie z metodyką zaproponowaną w następujących publikacjach:

- „Rewitalizacja. Inspiracje i doświadczenia dla zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki”, Opole, 2022 r.,
- Ekspertyza pn. „Ocena realizacji gminnego programu rewitalizacji. Praktyczny podręcznik dla samorządów lokalnych”. Ekspertyza współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w ramach projektu Regiony Rewitalizacji, Warszawa, 2022 r.,
- W. Jarczewski (red.), Delimitacja krok po kroku, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Departament Polityki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami, Warszawa, 2017 r.,

- A. Jadach-Sepioło (red.), Gminny Program Rewitalizacji. Praktyczny poradnik dla mieszkańców i władz lokalnych, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Departament Polityki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami, Warszawa, 2018 r.,
- A. Jadach-Sepioło, K. Spadło, A. Kułaczkowska (red.), Monitorowanie procesów rozwoju na poziomie wewnątrzmijskim, Warszawa 2020 r. Publikacja ta powstała w ramach projektu Monitoring rozwoju lokalnego na poziomie miejskim i wewnątrzmijskim, realizowanego przez Związek Miast Polskich oraz Instytut Rozwoju Miast i Regionów w ramach umowy dotacji z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju (obecnie Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej),
- Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Ustawa o rewitalizacji. Praktyczny komentarz, Warszawa, 2016 r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca jest dokumentem strategicznym o charakterze lokalnym. Miasto Sierpc realizując zadania rewitalizacyjne spełnia zadania wchodzące w zakres zadań własnych gminy, wynikające z art. 7 ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Etapowe przeprowadzanie działań ujętych w GPR umożliwia spełnianie zadań własnych gminy, dzięki zaspokajaniu zbiorowych potrzeb lokalnej społeczności.

Pierwszym etapem pracy, prowadzącym do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji było przeprowadzanie diagnozy delimitacyjnej, która pozwoliła wyodrębnić obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca. Potwierdzeniem wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jest uchwała nr 708/LXXXVII/2023 Rady Miejskiej Sierpca z dnia 25 października 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Poz. 11750). Ww. uchwała stanowi akt prawa miejscowego i zgodnie z wymogami ustawowymi, została poddana konsultacjom społecznym. Kolejnym krokiem było przystąpienie do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca, czego prawomocnym potwierdzeniem było podjęcie Uchwały Nr 723/LXXXVIII/2023 z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

1. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu

Wskazane poniżej pojęcia należą do nomenklatury dotyczącej rewitalizacji i pochodzą z ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2024 r. poz. 278):

OBSZAR ZDEGRADOWANY	obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej w każdym z podobszarów.
OBSZAR REWITALIZACJI	obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary na których zidentyfikowano problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, takie jak tereny poprzemysłowe (w tym poportowe i powydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.
PROGRAM REWITALIZACJI	gminny program rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2024 r. poz. 278), inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.
STAN KRYZYSOWY	– stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitał społeczny, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: <ul style="list-style-type: none"> • gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw), • środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska), • przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej),

	<ul style="list-style-type: none"> • technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska). <p>Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.</p>
REWITALIZACJA	<p>Kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrującą interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.</p> <p>Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów, jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).</p> <p>Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery. Wskazują one na niski poziom rozwoju lub silną dynamikę spadku jego poziomu, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.</p>

2. Podstawa prawna

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca został sporządzony zgodnie z wymogami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2024 r. poz. 278), uwzględniając wszystkie niezbędne elementy zarówno w sensie merytorycznym (zawartość poszczególnych rozdziałów), jak i organizacyjnym obejmującym proces partycypacji społecznej. GPR został przygotowany również w oparciu o akty prawne regulujące proces rewitalizacji tj.:

- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 344),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1054),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 725),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1054),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz.U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977),
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1990),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U. 2022 poz. 1079).

W dokumencie zostały uwzględnione również wymogi zawarte w *Umowie Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności na 2021-2027*, przyjętej dnia 30.06.2022 r. oraz opublikowanymi przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027*.

3. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca rozpatrzono w aspekcie zgodności i spójności z kluczowymi dokumentami planistycznymi i operacyjnymi. Należy podkreślić, iż proces rewitalizacji, co do zasady ma wymiar lokalny i powinien kreować rozwój na poziomie jednostek samorządu terytorialnego, jednak pośrednio przyczynia się do realizacji celów i założeń programów na poziomie regionu i kraju.

Poniżej został przedstawiony schemat celów i kierunków działań GPR Gminy Miasta Sierpca. W dalszych podrozdziałach wykazano zgodność dokumentów programowych z GPR na poziomie celów z dokumentami strategicznymi w skali krajowej, regionalnej oraz gminnej.

Tabela 1 Schemat celów strategicznych wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań

Cel strategiczny	Kierunek działania
1. Poprawa jakości życia i kompleksowe wsparcie mieszkańców	Kierunek działania 1.1. Aktywizacja, opieka i wsparcie środowiska seniorów
	Kierunek działania 1.2. Doskonalenie systemu pomocy w funkcjonowaniu rodziny
	Kierunek działania 1.3. Edukacja i wspieranie dzieci i młodzieży
	Kierunek działania 1.4. Pobudzenie aktywności mieszkańców i budowa silnego kapitału społecznego
2. Funkcjonalne przestrzenie publiczne i wysoki standard infrastruktury technicznej	Kierunek działania 2.1. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych i rozwój terenów zielonych
	Kierunek działania 2.2. Modernizacja obiektów i przestrzeni zabytkowych z przeznaczaniem na cele społeczne

Źródło: opracowanie własne.

3.1 Spójność GPR z dokumentami strategicznymi rangi krajowej

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca jest jednym z dokumentów programujących rozwój jednostki samorządu terytorialnego w następujących obszarach: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-infrastrukturalnym oraz środowiskowym. Niniejsze opracowanie jest spójne z identyfikowanymi na poziomie krajowym celami i kierunkami działań przedstawionymi w dokumentach strategicznych w skali makro (na poziomie krajowym), zaprezentowanymi poniżej w ujęciu tabelarycznym.

Tabela 2 Komplementarność GPR z dokumentami na poziomie krajowym

Komplementarność z dokumentami na poziomie krajowym
<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) - SOR</p> <p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r., zgodnie z wymogami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, 1250, 1948 i 1954 oraz z 2017 r. poz. 5). Strategia określa nowy model rozwoju – suwerenną wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym do 2020 r. oraz w perspektywie do 2030 r.</p> <p>Cele przedstawione w GPR są spójne z celami szczegółowymi zawartymi w Strategii tj.:</p> <p>2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne • Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy • Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów • Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe • Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania <p>3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarstwu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli • Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne - dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorstw • Budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego • Cyfrowe państwo usługowe • Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne • Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe
<p>Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)</p> <p>Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) to dokument programowy, w którym określono cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 oraz służące ich realizacji reformy strukturalne i inwestycje. Dokument stanowi podstawę ubiegania się o wsparcie z europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (ang. <i>Recovery and Resilience Facility</i> – RRF). Horyzontalnym celem KPO jest wzmacnianie spójności społecznej i terytorialnej kraju.</p> <p>Jednym z celów realizacji GPR Gminy Miasta Sierpca jest poprawa jakości życia i kompleksowe wsparcie mieszkańców, kierowane w stronę różnych grup mieszkańców. Program jest komplementarny z KPO głównie w zakresie celu szczegółowego III: Wzrost kapitału społecznego i jakości życia, w szczególności poprzez zapewnienie poprawy stanu zdrowia obywateli oraz wyższej jakości edukacji i umiejętności dostosowanych do potrzeb nowoczesnej gospodarki. Do osiągnięcia celu horyzontalnego, jak i szczegółowego przyczyni się realizacja komponentu D. Efektywności, dostępności i jakości systemu ochrony zdrowia, w tym działań mających na celu sprawne funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz poprawa efektywności, dostępności oraz jakości świadczeń zdrowotnych bez względu na miejsce zamieszkania.</p>
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)</p> <p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia <i>Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</i> (SOR) w filarze rozwoju społecznie wrażliwego i terytorialnie zrównoważonego. KSRR wyznacza cele polityki regionalnej oraz działania, jakie dla ich osiągnięcia powinny podjąć podmioty publiczne, zwłaszcza rząd i samorządy województw, w celu realizacji wyznaczonej polityki, i osiągnięcia celów strategicznych rozwoju kraju. KSRR określa regiony jako podstawowy punkt odniesienia polityki regionalnej, przez co realizowana polityka regionalna umożliwi rozwój wszystkich polskich regionów i dostarczy narzędzi służących wykorzystaniu i wzmacnianiu regionalnych potencjałów rozwojowych.</p> <p>Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 - Efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzy warunki</p>

Komplementarność z dokumentami na poziomie krajowym

do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym - będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;

Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca zakładający rozwój miasta w wymiarze społecznym, infrastrukturalnym oraz przestrzennym wykazuje zbieżność z ww. celami, zapisanymi w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030).

Źródło: opracowanie własne.

3.2 Spójność dokumentu na poziomie regionalnym i powiatowym

W poniższej tabeli zaprezentowano zgodność (komplementarność) Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca z dokumentami strategicznymi w skali regionalnej (na poziomie województwa) i powiatowej. Spójność założeń GPR z dokumentami w skali wojewódzkiej i powiatowej jest kluczowa ze względu na odpowiednie przygotowywanie programu wydatkowania środków dla samorządów terytorialnych w ramach funduszy europejskich, których główna część przypada na program regionalny.

Tabela 3 Komplementarność GPR z dokumentami na poziomie regionalnym i powiatowym

Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym i powiatowym

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze (SRWM 2030+, *Strategia*) ma charakter zintegrowany, wpływający na kształt przyszłego rozwoju przez nakreślenie długofalowej perspektywy procesów rozwojowych w regionie. Wizją rozwoju województwa jest: Mazowsze z Warszawą, Warszawa ku Europie, która jest możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celu głównego: Zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez trwały i zrównoważony przestrzennie rozwój województwa, służący wzrostowi znaczenia regionu w Europie i na świecie, przy poszanowaniu zasobów środowiska. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie przestrzenne rozwoju województwa mazowieckiego, istotnym elementem celu głównego jest spójność terytorialna, wskazana w „rozwoju zrównoważonym przestrzennie”. Osiągnięcie celu nadrzędnego będzie możliwe poprzez wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów miejskich i wiejskich województwa, zwiększenie produktywności, rozwój innowacji i cyfryzacji, przy jednoczesnym zapewnieniu dostępu do usług publicznych o wysokiej jakości na terenie całego województwa, co jest zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Realizacja celu głównego *Strategii* jest realizowana poprzez cele strategiczne i przypisane do nich kierunki działań.

Cel strategiczny: Mazowsze zintegrowane społecznie

Kierunek działania 15. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego

Kierunek działania 16. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz zmniejszenie różnic w dostępie do świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych

Kierunek działania 17. Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców

Kierunek działania 19. Włączenie i integracja społeczna

Cel strategiczny: Mazowsze bogate kulturowo

Kierunek działania 20. Ochrona i wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego

Kierunek działania 21. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego, potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju gospodarczego i promocji województwa

Kierunek działania 23. Kreowanie miast i wsi jako centrów aktywności kulturalnej i turystycznej

Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym i powiatowym

Cele GPR są spójne z celami strategicznymi i kierunkami działań wymienionymi powyżej, zawartymi w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze.

Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027**Priorytet IX – Mazowsze bliższe obywatelom dzięki Funduszom Europejskim**

Cel szczegółowy 5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich

Powiązane rodzaje działań

CS 5(i) będzie osiągnięty poprzez realizację na terenach miast i ich obszarów funkcjonalnych następujących typów projektów:

- Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego,
- Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.

Podstawę prowadzenia działań w obu typach projektów stanowią, pozytywnie zaopiniowane przez IZ, gminne programy rewitalizacji (GPR), wpisane do Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego i pełniące rolę strategii terytorialnych. GPR uchwalany jest przez radę gminy i wdrażany w sposób partycypacyjny z aktywnym udziałem interesariuszy ze strony partnerów społeczno-gospodarczych oraz społeczeństwa obywatelskiego. GPR-y zawierają wypracowany oddolnie zakres planowanych działań, przedsięwzięć i narzędzi rewitalizacyjnych.

Efektom wsparcia będzie wyprowadzenie obszarów zdegradowanych i ludności zamieszkującej te obszary z sytuacji problemowych.

W ramach typu projektu: Rewitalizacja obszarów zdegradowanych za priorytetowe uznaje się kompleksowe projekty na terenach miast, pozwalające na wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2030

Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2030 (przyjęta uchwałą nr 92/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 czerwca 2022 r.) jest dokumentem, który wyznacza misję, wizję i cele polityki społecznej województwa mazowieckiego do 2030 roku.

Zaplanowane działania rewitalizacyjne określone w GPR będą zgodnie ze Strategią w zakresie poniżej przywołanego celu głównego i celów szczegółowych, które posiadają rozwinięcie w postaci priorytetów, na rzecz ich realizacji:

Cel główny: Wzmacnianie kapitału ludzkiego, społecznego i kulturowego, większa spójność społeczna przez inwestycje społeczne

Cel szczegółowy 1. Zapobieganie pogłębianiu się problemów społecznych poprzez wdrażanie programów i projektów na rzecz ogółu mieszkańców i wybranych grup (w tym mniejszości narodowych i etnicznych) oraz sprawne realizowanie polityki społecznej na Mazowszu

Priorytet I.2: Podejmowanie działań na rzecz mieszkańców województwa w zakresie przeciwdziałania rozwojowi wybranych problemów społecznych.

Priorytet I.4: Rozwój oferty instytucjonalnej i usług na rzecz seniorów i osób niesamodzielnych.

Cel szczegółowy 2. Deinstytucjonalizacja i rozwój spersonalizowanych, zintegrowanych usług społecznych, w tym o charakterze środowiskowym

Priorytet II.1 Zwiększanie dostępności usług społecznych, w szczególności w formie środowiskowej.

Priorytet II.3 Wzmacnianie i aktywizacja społeczności lokalnych, monitorowanie zaangażowania społecznego w usługi społeczne.

Priorytet II.4 Rozwój personalnych i środowiskowych usług społecznych odpowiadających na potrzeby mieszkańców Mazowsza.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (PZPWM) został przyjęty Uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 28 grudnia 2018 r. poz. 13180) i stanowi podstawowy dokument planistyczny, wyznaczający cele strategiczne województwa w układzie przestrzennym. W ww. dokumencie przedstawione są uwarunkowania zewnętrzne

Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym i powiatowym

i wewnętrzne rozwoju województwa oraz zasady i kierunki kształtowania struktury przestrzennej województwa. Wskazano, iż działania rewitalizacyjne, mające na celu zmianę strukturalną obszarów zdegradowanych oraz wzmocnienie i przywrócenie ich aktywności społeczno-gospodarczej, powinny być zgodne z SRWM 2030+ oraz PZPWM. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, zaplanowane w ramach celu strategicznego 2. Funkcjonalne przestrzenie publiczne i wysoki standard infrastruktury technicznej przedstawione w niniejszym dokumencie są zgodne z PZPWM, w odniesieniu do zapisów:

- w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej na terenie województwa (poprawa jakości i dostępności do infrastruktury społecznej, w tym poprzez: budowę i rozbudowę bazy kultury o znaczeniu regionalnym, budowę i rozbudowę sieci muzeów, rewitalizację oraz adaptację zasobów dziedzictwa kultury, w tym obiektów zabytkowych dla potrzeb kultury),
- w zakresie zachowania ciągłości dziedzictwa kulturowego (wzmacnianiu przestrzennych walorów obiektów oraz układów przestrzennych, w tym obiektów i obszarów przemysłowych) poprzez rewitalizację, restaurację oraz rekultywację, jak również ochronę, rewitalizację i rewaloryzację obiektów i obszarów historycznych (zwłaszcza architektury drewnianej i przemysłowej, dworskiej, obronnej, dorobku nauki i techniki, w tym zabytków mających znaczenie symboliczne).

Strategia rozwoju ponadlokalnego dla Partnerstwa „Obszar Funkcjonalny Miasta Płocka”

Strategia stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, problemy, wyzwania oraz szanse dla Obszaru Funkcjonalnego Miasta Płocka. Celem nadrzędnym wskazanym w dokumencie jest: Wzrost konkurencyjności, atrakcyjności i bezpieczeństwa Obszaru Funkcjonalnego Miasta Płocka, jako miejsca przyjaznego dla mieszkańców i gości, dziś i w przyszłości. Cele strategiczne, z którymi w szczególności koresponduje niniejszy GPR to:

Cel strategiczny 1: Wzmocnienie kapitału ludzkiego i potencjałów służących zabezpieczeniu jakości warunków życia

Cel strategiczny 2: Atrakcyjne przestrzenie zamieszkania

Strategia Rozwoju Powiatu Sierpeckiego na lata 2021-2027

Strategia Rozwoju Powiatu Sierpeckiego na lata 2021-2027 (przyjęta Uchwałą Nr 301.LII.2022 Rady Powiatu w Sierpcu z dnia 23 września 2022 r.) zawiera koncepcję funkcjonowania powiatu w perspektywie kilku lat. Wyznacza główne cele rozwojowe, umożliwiające rozwój społeczno-gospodarczy, zachowując więc spójność w fundamentalnych wymiarach rozwoju lokalnego. Działania zostały zorientowane wokół rozwoju gospodarczego, przy uwzględnieniu zrównoważonego rozwoju oraz mają na celu wyrównywanie różnic rozwojowych wewnątrz powiatu. W Strategii uwzględniona jest również potrzeba ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego powiatu. Opracowywany dokument jest spójny z celami strategicznymi i działaniami operacyjnymi wymienionymi poniżej:

Cel strategiczny 1. Rozwój gospodarczy i infrastrukturalny przy zachowaniu ochrony dziedzictwa kulturowego oraz wykorzystaniu walorów środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem potencjału powiatu sierpeckiego, budżetu Powiatu i środków zewnętrznych.

Program operacyjny 1.2. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości

Działanie 1.2.1 Organizacja szkoleń

Program operacyjny 1.3 Rozwój turystyki

Działanie 1.3.1 Propagowanie turystyki weekendowej i kilkudniowej przy wykorzystaniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Cel strategiczny 3. Promocja zachowań i postaw prozdrowotnych, profilaktyka i ochrona zdrowia oraz rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, włączenie społeczne.

Program operacyjny 3.1 Promocja zdrowego stylu życia

Działanie 3.1.1. Zapobieganie występowaniu zachorowań i uzależnień oraz promocja zdrowia

Działanie 3.1.2. Propagowanie aktywnego stylu życia wśród mieszkańców Powiatu

Program operacyjny 3.2 Promocja zdrowia

Działanie 3.2.1. Realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych

Działanie 3.2.2. Zapewnienie mieszkańcom Powiatu usług medycznych na jak najwyższym poziomie, opieki geriatrycznej osobom starszym, samotnym i wymagającym opieki osób trzecich oraz instytucjonalnej pomocy społecznej

Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym i powiatowym

Program operacyjny 3.3 Zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców Powiatu

Działanie 3.3.1 Kultywowanie i promocja tradycji, wspieranie dorobku kultury i dziedzictwa Powiatu

Program operacyjny 3.4 Inicjatywy na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego

Działanie 3.4.5. Realizacja zadań mających na celu poprawę dostępności mieszkańców Powiatu do usług publicznych, poprzez dostosowanie organizacji transportu publicznego na terenie Powiatu Sierpeckiego do potrzeb mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

Dodatkowo dokument spójny będzie z założeniami Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sierpeckim na lata 2024-2033, która jest aktualnie w opracowaniu.

Zgodność z Celem 2 przedstawionym w niniejszym dokumencie: Funkcjonalne przestrzenie publiczne i wysoki standard infrastruktury technicznej wykazują przedstawione cele i priorytety z dokumentów krajowych i regionalnych. Cele związane z poprawą jakości i dostępności do infrastruktury społecznej i technicznej są przedstawione m.in. w celach szczegółowych SOR (Cel 2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, Cel 3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu), w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej na terenie województwa), w Strategii Rozwoju Powiatu Sierpeckiego na lata 2021-2027 (Cel strategiczny 1. Rozwój gospodarczy i infrastrukturalny przy zachowaniu ochrony dziedzictwa kulturowego oraz wykorzystaniu walorów środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem potencjału powiatu sierpeckiego, budżetu Powiatu i środków zewnętrznych.), w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa „Obszar Funkcjonalny Miasta Płocka (Cel 2. Atrakcyjne przestrzenie zamieszkania).

Cele związane z zapewnieniem ciągłości dziedzictwa kulturowego wynikające z realizacji celu 2 w GPR, znajdujemy przede wszystkim w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze (Cel strategiczny: Mazowsze bogate kulturowo), Funduszach Europejskich dla Mazowsza 2021-2027 (Priorytet IX – Mazowsze bliższe obywatelom dzięki Funduszom Europejskim), Strategii Rozwoju Powiatu Sierpeckiego na lata 2021-2027 (Program operacyjny 3.3 Zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców Powiatu). Odpowiednie zapisy, realizujące działania z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego znajdują się również w PZPWM.

W przypadku integracji społecznej osób w trudnej sytuacji życiowej, jak i aktywizacji mieszkańców, zapisy wspierające znajdujemy przede wszystkim w Strategii Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2030 (Cel 1. Zapobieganie pogłębianiu się problemów społecznych poprzez wdrażanie programów i projektów na rzecz ogółu mieszkańców i wybranych grup (w tym mniejszości narodowych i etnicznych) oraz sprawne realizowanie polityki społecznej na Mazowszu oraz w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze (Cel strategiczny: Mazowsze zintegrowane społecznie) podkreślające konieczność włączenia i integracji społecznej -

odpowiednie zapisy w GPR umieszczono w obrębie Celu 1. Poprawa jakości życia i kompleksowe wsparcie mieszkańców.

3.3 Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy

Spójność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca z dokumentami strategicznymi gminy (poziom lokalny) przedstawiona została w poniższej tabeli. Podobnie, jak w przypadku zgodności na poziomie krajowym i regionalnym, komplementarność wykazana została na poziomie celów strategicznych i operacyjnych w skali lokalnej.

Tabela 4 Komplementarność GPR z dokumentami na poziomie lokalnym

Komplementarność z dokumentami na poziomie lokalnym
<p>Strategia rozwoju miasta Sierpca na lata 2021-2030 w kierunku Smart City w ramach projektu „Sierpc 2.0 – Rozwiązania EcoSmart z zakresu zarządzania miastem”</p> <p>Dokument Strategii rozwoju miasta Sierpca w kierunku Smart City (dalej Strategia Smart City) powstał w ramach projektu „Sierpc 2.0 – Rozwiązania EcoSmart z zakresu zarządzania miastem”. Stanowić on będzie uszczegółowienie założeń, które zawarte będą w strategii rozwoju miasta. W dokumencie zawarto 4 cele strategiczne i 17 celów operacyjnych, a poniżej wyróżniono te, które są spójne z założeniami i interwencją zawartą w przedmiotowym dokumencie GPR.</p> <p>Cel strategiczny 1 Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, specjalizacje lokalne oraz stymulująca przedsiębiorczość mieszkańców</p> <p>1.1 Wspieranie działań na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców</p> <p>Cel strategiczny 3 Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym</p> <p>1.1 Racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi</p> <p>1.2 Ochrona krajobrazu oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią</p> <p>Cel strategiczny 4 System usług publicznych zapewniający komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze społecznym, kulturowym, zdrowotnym</p> <p>4.1 Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego</p> <p>4.2 Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku, wzmacniających atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy.</p> <p>4.3 Poprawa dostępu do kształcenia dzieci i młodzieży</p> <p>4.4 Rozwój infrastruktury społecznej sprzyjający włączeniu społecznemu</p> <p>4.5 Poprawa dostępu do opieki zdrowotnej</p> <p>4.6 Poprawa działalności w zakresie opieki społecznej</p>
<p>Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Sierpca na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028</p> <p>Wskazany program określa politykę środowiskową i cele oraz zadania z zakresu ochrony środowiska. Jego realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska w Sierpcu, w tym ograniczenia źródeł zanieczyszczeń, ochrony i rozwijania walorów środowiska przyrodniczego oraz racjonalnego gospodarowania nimi.</p> <p>Interwencja wskazana w GPR odnosi się przede wszystkim do:</p> <p>Obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze</p> <p>Celu: Ochrona przyrody i krajobrazu</p> <p>Kierunku interwencji: Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych</p> <p>Obszaru interwencji: Działania edukacyjne</p> <p>Celu: Kształtowanie świadomości ekologicznej i prawidłowych zachowań wśród mieszkańców w odniesieniu do wszystkich komponentów środowiska, Zapewnienie mieszkańcom dostępu do informacji z zakresu ochrony środowiska</p> <p>Kierunku interwencji: Edukacja społeczeństwa</p>
<p>Plan Rozwoju Lokalnego dla Miasta Sierpc z perspektywą do 2025r.</p>

Komplementarność z dokumentami na poziomie lokalnym

Celem wskazanego planu jest umożliwienie efektywnego, prawidłowego oraz dynamicznego rozwoju Miasta Sierpc. Wizja zawarta w dokumencie wskazuje Sierpc jako: dynamicznie rozwijające się miasto północnego Mazowsza, przyjazne mieszkańcom, inwestorom i turystom odwiedzającym region, oparte na historii i tradycji. Poniżej wykazano cele strategiczne i cele bezpośrednie, z którymi korespondują założenia GPR:

Cel strategiczny 1. Rozwój gospodarczy oparty na pełnym wykorzystaniu potencjału gospodarczego i turystycznego miasta

1.2. Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i sportowej,

Cel strategiczny 2. Poprawa ładu przestrzennego miasta oraz stanu środowiska naturalnego poprzez inwestycje w infrastrukturę techniczną

2.2. Zagospodarowanie na cele społeczne, gospodarcze, edukacyjne i kulturalne zdegradowanej przestrzeni publicznej (w tym działania rewitalizacyjne),

2.3. Realizacja inwestycji wpływających na zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Cel strategiczny 3. Wzmocnienie kapitału społecznego i rozwój infrastruktury społecznej

3.1. Stworzenie warunków zachęcających ludzi młodych do pozostania w mieście,

3.2. Prowadzenie aktywnej polityki prorodzinnej oraz działań mających na celu wzrost integracji i aktywności społecznej,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres od 1 kwietnia 2022 roku do 31 grudnia 2025 roku

Dokument wskazuje i zwraca uwagę na aktualne problemy m.in. alkoholowe czy narkotykowe w mieście oraz wskazuje rekomendacje, co do dalszych działań z zakresu profilaktyki. Głównym celem przedstawionym w dokumencie jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, środków psychoaktywnych i wynikających z uzależnień behawioralnych, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu, używania substancji psychoaktywnych i zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury i wzorców spożywania napojów alkoholowych, oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe programu, z którymi jest spójny niniejszy GPR:

- 1) ograniczenie występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, zażywania środków psychoaktywnych, dotyczących zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych i występowaniem przemocy w rodzinie,
- 2) zmniejszanie i eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i wynikających z uzależnień behawioralnych,
- 3) ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego, wywołanych nadużywaniem alkoholu, substancji psychoaktywnych, i spowodowanych przez uzależnienia behawioralne oraz występowaniem przemocy w rodzinie,
- 4) ograniczenie nadużywania alkoholu oraz używania substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- 5) podnoszenie świadomości społecznej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii, wynikających z zagrożeń behawioralnych i występowaniu przemocy w rodzinie,
- 6) zwiększenie zaangażowania lokalnych społeczności poprzez wspieranie działań o charakterze profilaktycznym (placówki oświatowe, kulturalne, sportowe, organizacje pozarządowe),
- 7) promowanie zdrowego stylu życia, poprzez inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu doprowadzenie do zmiany obyczajów w zakresie spożywania napojów alkoholowych, postrzegania narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych. Poprawa świadomości w zakresie przeciwdziałania przemocy i innych zjawisk patologicznych, w tym behawioralnych,
- 8) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz przemocy w rodzinie,
- 9) ograniczenie skali występowania zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych,
- 10) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych, dotkniętych przemocą oraz członków ich rodzin,
- 11) oddziaływanie na osoby nadużywające alkohol, zażywające narkotyki i inne substancje psychoaktywne, uzależnionych od zagrożeń behawioralnych oraz udzielanie pomocy ich rodzinom,
- 12) wspieranie działań mających na celu motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Komplementarność z dokumentami na poziomie lokalnym

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sierpca

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sierpca (Studium) zostało przyjęte uchwałą Nr 429/LVI/2021 Rady Miejskiej Sierpca z dnia 29 grudnia 2021 r. Studium stanowi podstawowy dokument planistyczny, określający politykę przestrzenną gminy oraz lokalne zasady zagospodarowania terenu i kierunku zagospodarowania przestrzennego, które uwzględnia Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca.

Źródło: opracowanie własne.

W oparciu o przywołane powyżej cele i kierunki działań umieszczone w dokumentach strategicznych i planistycznych na poziomie lokalnym, stwierdza się, że Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca jest spójny z ich założeniami, i stanowi ich uzupełnienie lub rozwinięcie. Zaplanowane do realizacji zadania w ramach GPR (społeczne i pozaspołeczne) skupiają się na rozwiązaniu konkretnych problemów oraz obejmują grupy mieszkańców zamieszkujących obszar rewitalizacji. Wykonanie tych zamierzeń pełnić będzie funkcję pobudzającą dla działań strategicznych zapisanych w tych dokumentach, a także będzie dopełniającym elementem rozwoju miasta w ujęciu całościowym dla społeczności lokalnej Gminy Miasta Sierpca.

3.4 Zgodność z prawem wodnym

Gospodarka wodna na obszarze miasta Sierpc

Miasto Sierpc należy do obszaru dorzecza Wisły, w regionie wodnym Środkowej Wisły. Głównym ciekim wodnym, przecinającym miasto ze wschodu na zachód jest Sierpienica - rzeka III rzędu sieci rzecznej, która stanowi prawy dopływ Skrwy, odwadniającej północno-zachodnią część miasta. Sierpienica w obrębie zabudowań jest sztucznie uregulowana, jednak w części wschodniej i zachodniej jest rzeką o krętym korycie z licznymi meandrami. Sieć hydrograficzna Sierpca jest dość ograniczona, ponieważ poza ww. rzekami, na obszarze miasta występują nieliczne bezodpływowe zbiorniki wodne różnego pochodzenia. Naturalne zbiorniki zlokalizowane są w północnej części miasta, natomiast do zbiorników sztucznych, powstałych w wyniku np. prac wyrobiskowych należy zaliczyć np. wyrobiska poeksploatacyjne wypełnione wodą, występujące na terenie byłej cegielni, w południowej części miasta.

Poniżej zaprezentowano informacje wynikające z II aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Zapisy planu dostępne są na stronach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Na podstawie tego dokumentu wyznaczającego cele środowiskowe dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd), dodatkowo wzięto pod uwagę ocenę stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego.

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) wraz z dedykowanymi im celami środowiskowymi na lata 2022-2027, które zlokalizowane są na terenie Sierpca.

Tabela 5 Charakterystyka JCWP zlokalizowanych na terenie Sierpca

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Dorzecze	Typologia JCWP	Status	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy do 2027		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
						Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
RW 200011275 69	Skrwa od Chroponianki do ujścia	Wisły	rzeka nizinna	naturalna część wód	zły	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
RW 200010275 6549	Dopływ spod Piastowa	Wisły	potok lub strumień nizinny piaszczysty	naturalna część wód	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot azotanowy]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW 200011275 649	Sierpienica od Dopływu spod Drobina do ujścia	Wisły	rzeka nizinna	naturalna część wód	dobry	dobry stan ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry Stan chemiczny	zagrożona

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

Na obszarze miasta znajduje się także jednolita część wód podziemnych (JCWPd), cechująca się dobrym stanem ogólnym. Wyznaczone cele środowiskowe dla JCWPd nie wykazują zagrożenia nieosiągnięcia. Monitoring JCWPd nr 48 przeprowadzony w 2019 r.¹, określił stan ilościowy i chemiczny jako dobry.

Tabela 6 Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie Sierpca

Kod JCWPd	Stan JCWPd	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu ilościowego	Obszar wyznaczony na mocy art. 7 do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	
						Stan ilościowy	Stan chemiczny
PLGW200048	dobry	dobry	dobry	tak	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	niezagrożona	niezagrożona

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

¹ https://mjwp.gios.gov.pl/g2/oryginal/2021_08/3fb1d2add2592e314d741ae04a689a1b.pdf

W IIaPGW zostały wymienione także działania dotyczące poszczególnych JCWP i JCWPd zlokalizowanych na terenie miasta. W tabeli przedstawiono nazwy działań przypisanych do cieków wodnych. Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w IIaPGW.

Tabela 7 Działania przypisane do poszczególnych JCWP i JCWPd w IIaPGW na obszarze Sierpca

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Działania przypisane w IIaPGW
RW20001127569	Skrwa od Chroponianki do ujścia	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych. W ramach działań uzupełniających: <ul style="list-style-type: none"> Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP
RW2000102756549	Dopływ spod Piastowa	W ramach działań podstawowych: <ul style="list-style-type: none"> Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność W ramach działań uzupełniających: <ul style="list-style-type: none"> Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami
RW200011275649	Sierpienica od Dopływu spod Drobina do ujścia	W ramach działań podstawowych: <ul style="list-style-type: none"> Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych: Rozbudowa oczyszczalni ścieków w aglomeracji Sierpc w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków Gospodarka ściekowa w aglomeracjach: Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.
Kod JCWPd	Działania przypisane w aPGW	
PLGW200048	<ul style="list-style-type: none"> ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP 	

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły

Nadrzędnym celem Planu zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, poprzez realizację działań minimalizujących zidentyfikowane zagrożenia. PZRP podlega aktualizacji co 6 lat, w myśl art.173 ust. 19 Prawa wodnego. W dniu 23 marca 2023 r. wszedł w życie Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. (Dz.U. 2022 r. poz. 2739), które stanowi aktualizację dotychczasowego PZRP.

W dokumencie tym wyznaczono trzy cele główne:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego;
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego;
3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

W ww. dokumencie wyszczególniono rzeki na obszarze dorzecza Wisły, dla których stwierdzono największe ryzyko powodziowe. Wśród wymienionych, nie znalazły się cieki wodne przepływające przez Sierpc.

Jednak w oparciu o mapę zagrożenia powodziowego², największe zagrożenie zalaniem występuje w obrębie rzeki Sierpienicy. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi uznane jako wysokie i wynoszące 10%, obejmuje tereny w obrębie ulic Żwirki i Wigury, Juliusza Słowackiego, Farnej, 11-listopada. Większość terenów szczególnego zagrożenia powodzią to łąki, pastwiska, tereny zielone, zlokalizowane w pobliżu Sierpienicy.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Zasadniczym dokumentem planistycznym w gospodarowaniu wodami o zasięgu ogólnokrajowym jest Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS)³. Wśród podstawowych celów sformułowanych w ww. dokumencie można wymienić:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
- zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy,
- edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
- formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Sierpc znajduje się na obszarze zaklasyfikowanym w klasach zagrożenia suszą

- atmosferyczną - klasa II (umiarkowane zagrożone) oraz klasa III (silne zagrożone)
- rolniczą - klasa IV (ekstremalnie zagrożone)
- hydrologiczną – klasa II (umiarkowanie zagrożone)
- hydrogeologiczną – klasa I (słabo zagrożone)

Według klas łącznego zagrożenia suszą całość terenu miasta zalicza się do klasy III (silne zagrożone).

---

² https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP

³ Załącznik do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. z 2021 r. poz 1615)

4. Synteza diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Przedmiotowy rozdział stanowi podsumowanie diagnozy delimitacyjnej, która stanowiła fundament do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w mieście Sierpc. Zgodnie z diagnozą delimitacyjną oraz Uchwałą nr 708/LXXXVII/2023 Rady Miejskiej Sierpca z dnia 25 października 2023r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca. Granice obszaru zdegradowanego w Sierpcu poprowadzono po działkach ewidencyjnych oraz wskazano jednostki pomiędzy obszarami kryzysowymi, które obejmowały większy układ urbanistyczny i pozwoliły na połączenie dwóch obszarów koncentracji zjawisk kryzysowych w sferze społecznej. Pomędzy pozostałymi obszarami nie ma ciągłości przestrzennej, dlatego w konsekwencji powstały trzy podobszary, tworzące obszar zdegradowany.

4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, proces rewitalizacji ma na celu wyjście obszarów zdegradowanych z stanu kryzysowego poprzez kompleksowe działania skoncentrowane terytorialnie, integrujące wysiłki lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten jest prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Delimitacja obszaru rewitalizacji i obszaru zdegradowanego została przeprowadzona zgodnie z przyjętą metodologią, która obejmowała analizę zobiektywizowanych i mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej, demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej, rynku pracy oraz sytuacji gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej w Sierpcu.

Pierwszy etap prac nad delimitacją polegał na przygotowaniu do analizy, poprzez podział Sierpca na jednostki modularne GRID (siatki heksagonalne o powierzchni 5 ha), uwzględniające wyłącznie zamieszkałe tereny. Podział modularny powierzchni Sierpca pozwolił na szczegółową diagnozę zjawisk kryzysowych, przy równoczesnym zachowaniu anonimowości w aspekcie przetwarzania danych wrażliwych w odniesieniu do punktów adresowych. Aby móc wytypować obszary kryzysowe, a następnie obszary zdegradowany, a w konsekwencji obszar rewitalizacji, kluczowa była analiza zróżnicowania i skali występujących zjawisk w poszczególnych polach podstawowych. Do analizy wybrano katalog wskaźników, który opracowano na podstawie dostępnych i otrzymanych z różnych instytucji danych. Następnie dokonano normalizacji pozyskanych danych i wskaźników, aby móc je porównywać między sobą. Po dokonanej normalizacji i standaryzacji danych przeprowadzono analizę zróżnicowania natężenia oraz występowania zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej,

przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Po zidentyfikowaniu heksagonów, w których występuje kryzys w sferze społecznej oraz przynajmniej jedno negatywne zjawisko w pozostałych ze sfer, przygotowano wskaźniki syntetyczne wraz z opracowaniem graficznym na podkładach mapowych, na podstawie których wyznaczono obszar zdegradowany. Końcowym etapem diagnozy delimitacyjnej było wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Obszar rewitalizacji został wyznaczony w oparciu o wyniki i wnioski płynące z analizy wskaźników syntetycznych, ze względu na użyteczność wskazanych obszarów dla rozwoju lokalnego Sierpca.

Grafika 1 Schemat etapów prac diagnostycznych

1	Przygotowanie do analizy wskaźnikowej – dobór pól podstawowych (jednostek agregacji danych)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podział miasta na jednostki modularne – siatka GRID o powierzchni 5 ha 2. Wyłonienie obszarów zamieszkałych 3. Analiza gęstości zaludnienia 4. Dobór wskaźników delimitacyjnych dla sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej
2	Analiza zróżnicowania natężenia zjawisk kryzysowych na obszarze gminy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Agregowanie i normalizacja wskaźników 2. Analiza zróżnicowania zjawisk społecznych, a także gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych 3. Opracowanie podkładów mapowych dla zobrazowania zróżnicowania analizowanych wskaźników
3	Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie wskaźników syntetycznych wraz z opracowaniem graficznym syntezy na podkładach mapowych 2. Analiza występowania obszarów kryzysowych z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych 3. Szczegółowa analiza obszarów kryzysowych i wyznaczenie obszaru zdegradowanego.
4	Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji, analiza działek ewidencyjnych obszaru oraz uwzględnienie obszarów istotnych dla rozwoju lokalnego 2. Przygotowanie diagnozy delimitacyjnej wraz z dokumentami do konsultacji uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

4.2 Dobór kryteriów delimitacji

Zgodnie z art. 4 ustawy⁴, w celu opracowania diagnoz służących [...] wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji [...] wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

W związku z powyższym oraz ze względu na miejski charakter gminy, konieczne było wypracowania katalogu wskaźników, które umożliwią analizę sytuacji i zjawisk zachodzących na obszarze gminy, w szczególności w sferze społecznej, ale także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Na potrzeby niniejszej diagnozy wypracowano katalog kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego, w którym znajdują się 31 zmienne, w podziale na 5 obligatoryjnych sfer (społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna i techniczna). Analiza wybranych zmiennych pozwoliła na wskazanie tych obszarów gminy miasto Sierpc, w których koncentracja i natężenie negatywnych zjawisk są najwyższe, co wskazuje na występowanie stanu kryzysowego. Dane do diagnozy delimitacyjnej pobierane były w 2023 roku i dotyczyły 2022 roku. Wypracowany i zastosowany do delimitacji obszarów zbiór zmiennych przedstawia tabela poniżej.

Tabela 8 Katalog zmiennych wykorzystanych w delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Zmienna	Opis zmiennej
Sfera społeczna	
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący aspektu demograficznego. Wskaźnik obliczony jako różnica między liczbą urodzeń i zgonów na danym obszarze, podawany w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Sierpcu
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący różnicę między liczbą zameldowań i wymeldowań odnotowanych na terenie obszaru. Wartość prezentowana w formie przeliczeniowej na 1000 mieszkańców ogółem w 2021 r. Źródło danych: Urząd Miejski w Sierpcu
Obciążenie demograficzne	Wskaźnik opisujący sytuację demograficzną. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym. Źródło danych: Urząd Miejski w Sierpcu
Udział uczniów szkół podstawowych w ludności ogółem	Pokazuje jaki procent wszystkich uczniów szkół podstawowych pochodzi z określonego obszaru (pola GRID). Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na koncentrację uczniów, co może wskazywać na wyższe zasoby kapitału ludzkiego. Źródło danych: Urząd Miejski w Sierpcu
Udział uczniów otrzymujących stypendium socjalne	Wskaźnik pokazuje poziom i skalę wsparcia dedykowanego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Źródło danych: Urząd Miejski w Sierpcu

⁴ Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2024 r. poz. 278)

Zmienna	Opis zmiennej
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący stan lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu
Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący liczbę udzielonych świadczeń, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu
Liczba korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie pomocy społecznej, uwzględniający liczbę osób, które są całkowicie niezdolne do pracy i pobierają zasiłek stały. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej na 1000 mieszkańców ogółem Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu
Liczba zasiłków pomocy społecznej przyznawanych z powodu alkoholizmu na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie pomocy społecznej, uwzględniający liczbę osób zarejestrowanych w MOPS, mających problemy z alkoholem. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu
Liczba usług opiekuńczych na 1000 mieszkańców	Liczba usług opiekuńczych na 1000 mieszkańców Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący poziom zapotrzebowania na usługi opiekuńcze w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu
Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący poziom zapotrzebowania na świadczenia przez osoby z niepełnosprawnością (lub ze względu na niepełnosprawność) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący poziom zapotrzebowania na świadczenia ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu
Liczba osób pobierających dodatki mieszkaniowe na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności i potrzebach dotyczących wsparcia w zakresie utrzymania mieszkania lub domu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu
Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy, prezentujący udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców ogółem. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu

Zmienna	Opis zmiennej
Liczba organizacji pozarządowych Na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów miasta. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji społecznych na 1000 ludności ogółem. Źródło danych: KRS rejestr stowarzyszeń
Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę przestępstw na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Komenda Powiatowa Policji w Sierpcu
Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie naruszeń bezpieczeństwa i prawa drogowego odnoszącą się do liczby zarejestrowanych zdarzeń drogowych. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Komenda Powiatowa Policji w Sierpcu

Sfera gospodarcza

Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności. Źródło danych: CEIDG (Centralna Ewidencja Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej)
Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący tendencje związane z rozwojem przedsiębiorczości. Wyrażany przez różnicę liczby nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: CEIDG (Centralna Ewidencja Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej)

Sfera przestrzenno- funkcjonalna

Dostępność punktów usług publicznych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący dostępność usług publicznych - obiektów: administracji publicznej, oświaty i nauki, kultury, sportu i rekreacji, placówek ochrony zdrowia, podmiotów bezpieczeństwa publicznego. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę punktów usług publicznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)
Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący dostępność opieki medycznej. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę podmiotów opieki zdrowotnej wg PKD (86) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: CEIDG (Centralna Ewidencja Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej)
Udział terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Wskaźnik opisujący dostępność terenów rekreacyjnych (stadiony, place sportowe, place zabaw, ośrodki rekreacyjno-sportowe, parki). Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej udział powierzchni terenów rekreacyjnych w ogólnej powierzchni obszaru. Źródło danych: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych), https://www.openstreetmap.org/
Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Wskaźnik opisujący dostępność powierzchni biologicznie czynnej. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej udział powierzchni biologicznie czynnej w ogólnej powierzchni. Źródło danych: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)

Zmienna	Opis zmiennej
Sfera techniczna	
Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1 ha	Wskaźnik obrazujący zagęszczenie obiektów zabytkowych na poszczególnych obszarach, których obecność i aktualny stan generuje rosnące koszty związane z konserwacją i modernizacją. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazujące liczbę obiektów wpisanych do rejestru zabytków w stosunku do powierzchni. Źródło danych: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie
Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej określającej udział obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami w ogólnej liczbie obiektów użyteczności publicznej na danym obszarze. Źródło danych: Urząd Miejski w Sierpcu
Sfera Środowiskowa	
Liczba działek na których zidentyfikowano wyroby azbestowe / km ²	Wskaźnik opisujący stopień zagrożenia wyrobami azbestowymi. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej powierzchnię działek, na których zidentyfikowano wyroby azbestowe w stosunku do ogólnej powierzchni. Źródło danych: https://esip.bazaazbestowa.gov.pl/
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Wskaźnik opisujący stopień zagrożenia hałasem. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych. Wyznaczona na podstawie stref buforowych: 100 m od linii kolejowych, autostrad, dróg ekspresowych i dróg głównych ruchu przyspieszonego; 50 m od dróg głównych. Źródło danych: opracowanie własne na podstawie BDOT (Bazy danych obiektów topograficznych)
Średnie roczne stężenie PM2.5	Wskaźnik obrazujący obszary z największymi potrzebami środowiskowymi. Zmienna skategoryzowana na podstawie średniego rocznego stężenia pyłu PM2.5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]. Źródło danych: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska https://powietrze.gios.gov.pl/
Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Wskaźnik obrazujący potencjalne źródła niskiej emisji wyrażany poprzez udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe w ogólnej liczbie gospodarstw domowych na danym obszarze. Źródło danych: deklaracja CEEB

Źródło: opracowanie własne.

4.3 Wnioski z diagnozy delimitacyjnej

W wyniku przeprowadzonej analizy statystycznej opartej o przyjęte kryteria delimitacji wytypowano obszary szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz obszarów występowania negatywnych zjawisk o charakterze technicznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym i środowiskowym.

Wyodrębnienie obszaru zdegradowanego zostało przeprowadzone w dwóch następujących etapach:

wyбір obszarów (heksagonów) wskazujących na szczególną koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, wraz ze znajdującymi się pomiędzy nimi i w ich otoczeniu jednostkami niewskazanymi jako kryzysowe, lecz obejmującymi pewne większe i istotne dla rozwoju lokalnego układy urbanistyczne,

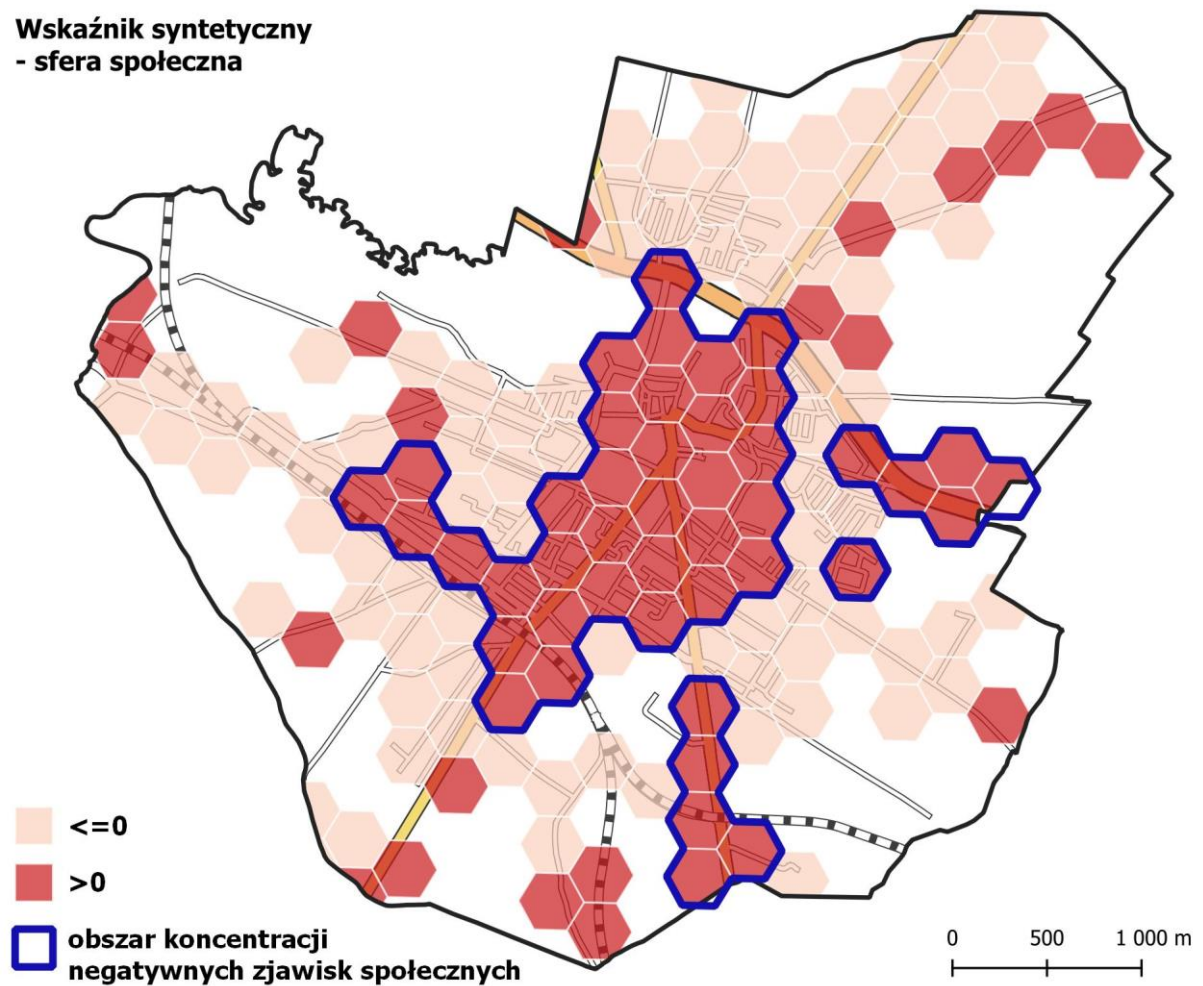
wykreślenie dokładnych granic obszaru zdegradowanego, przeprowadzone po działkach ewidencyjnych.

Wyłonienie obszaru zdegradowanego poprzedzone zostało zatem wnikliwą analizą występowania zjawisk kryzysowych w Sierpcu. Na mapie heksagonalnej zaznaczono w pierwszej kolejności obszar szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, wraz z przestrzeniami powiązanimi z obszarem kryzysowym funkcjonalnie (ulice, place i przestrzenie wprost powiązane z obszarem), który w następnym zestawiono z syntezą występowania negatywnych zjawisk w pozostałych analizowanych sferach. Działanie to pozwoliło na wyłonienie obszaru zdegradowanego, który charakteryzuje kryzys społeczny oraz współwystępowanie zjawisk kryzysowych w pozostałych sferach. Podsumowanie tych prac przedstawiono na zaprezentowanych mapach. Wyższa wartość wskaźnika syntetycznego uwidacznia większy kryzys w danym heksagonie. Wartości ujemne wskazują na mniejsze natężenie problemów kryzysowych

Wskaźnik syntetyczny degradacji w sferze społecznej został obliczony przy wykorzystaniu 19 wskaźników dotyczących sytuacji demograficznej (m.in. przyrost naturalny, saldo migracji, obciążenie demograficzne), skali zapotrzebowania na pomoc społeczną, analizowaną na podstawie szerokiego katalogu wskaźników (m.in. liczba klientów ośrodków pomocy społecznej, osób otrzymujących świadczenia z tytułu ubóstwa czy alkoholizmu), poziomu bezrobocia (w tym długotrwałego pozostawania bez pracy), potencjału kapitału społecznego wyrażonego liczbą organizacji pozarządowych, jak również odczuwanego poziomu bezpieczeństwa publicznego, analizowanego pod kątem liczby przestępstw i zdarzeń drogowych. Poniższa mapa prezentuje syntezę koncentracji negatywnych zjawisk społecznych wraz z obrysem terenów powiązanych funkcjonalnie.

Grafika 2 Obszar zdegradowany – sfera społeczna

**Wskaźnik syntetyczny
- sfera społeczna**

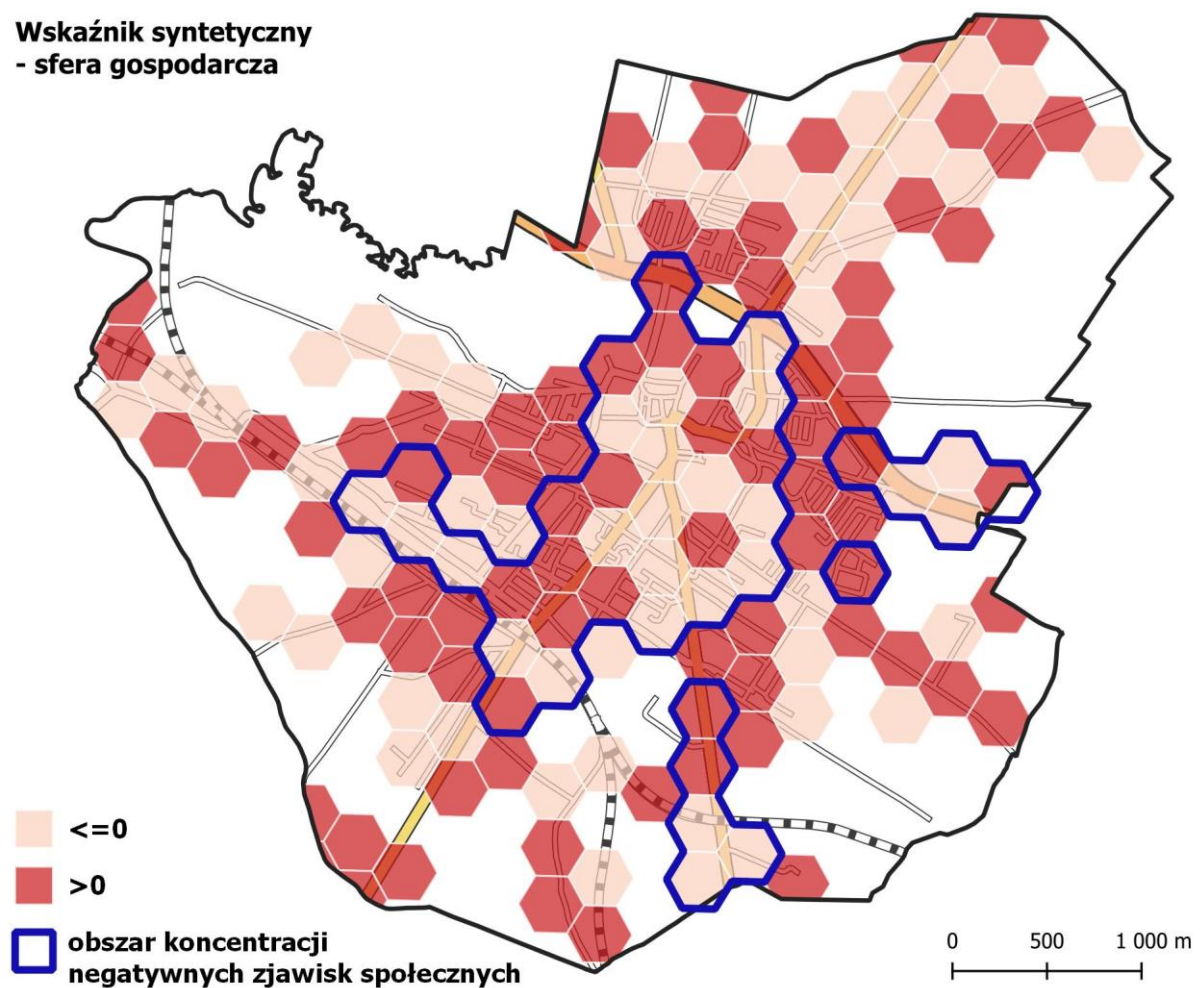
Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji by móc mówić o obszarze zdegradowanym na terenie obszaru musi występować, co najmniej jedno zjawisko zidentyfikowane w pozostałych sferach.

Wskaźnik syntetyczny w sferze gospodarczej został obliczony na podstawie wskaźników, dzięki którym możliwe było wskazanie obszarów, charakteryzujących się niższym poziomem rozwoju gospodarczego (obszary, w których wskaźnik przyjmuje wartości dodatnie), co świadczy o niekorzystnej sytuacji gospodarczej. Poniższa mapa to synteza koncentracji negatywnych zjawisk gospodarczych wraz z wytypowanym obszarem szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.

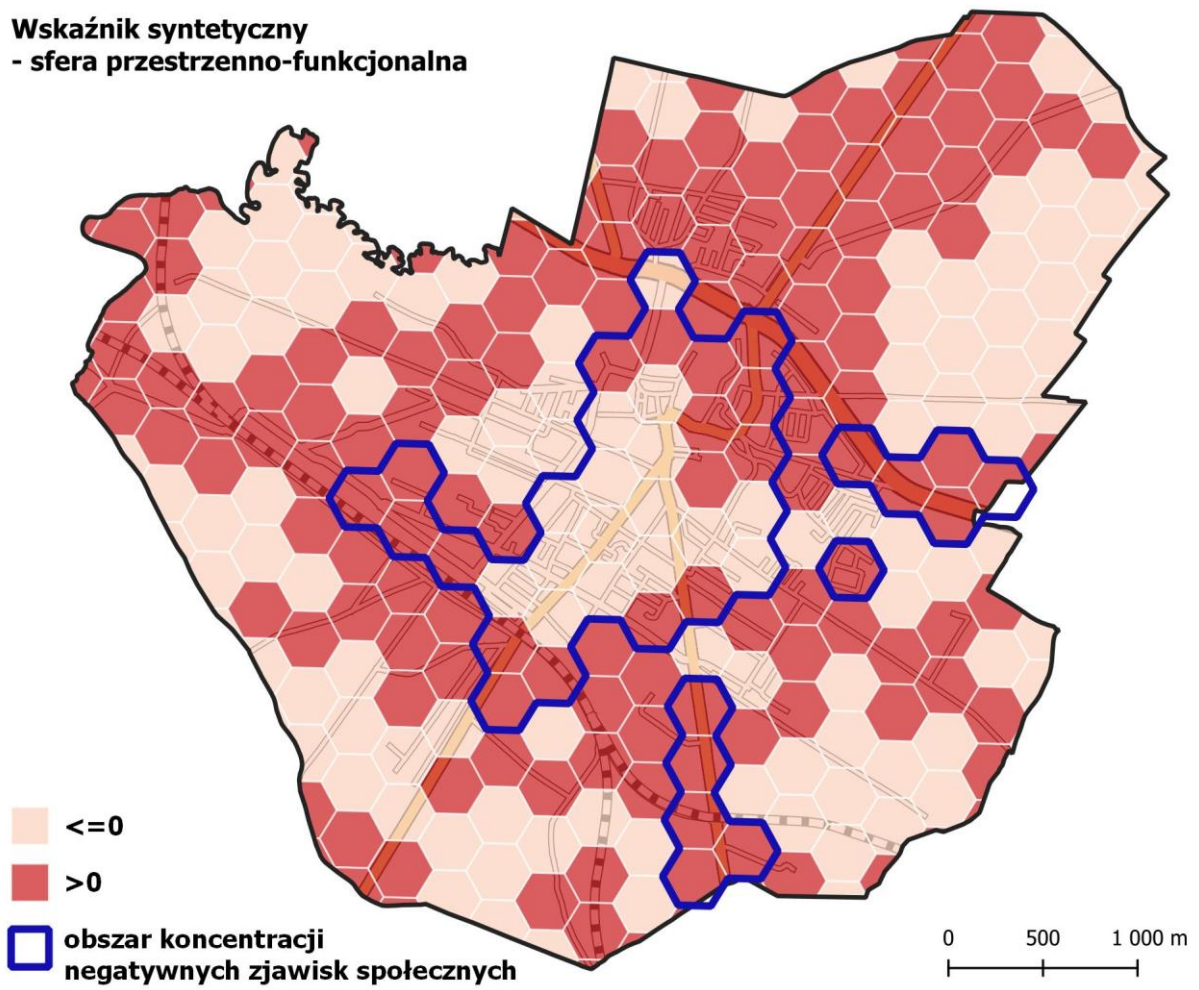
Grafika 3 Obszar zdegradowany – sfera gospodarcza i koncentracja negatywnych zjawisk społecznych

**Wskaźnik syntetyczny
- sfera gospodarcza**

Źródło: opracowanie własne.

Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, określający miejsca, w których dostępność do usług opieki zdrowotnej i usług publicznych jest niższa oraz gdzie powierzchnia terenów zieleni jest niewystarczająca. Prezentowana mapa przedstawia koncentrację negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych wraz z obrysem obszaru koncentracji negatywnych zjawisk społecznych. Z danych wynika, że w wielu aspektach obszary kryzysu społecznego i przestrzenno-funkcjonalnego pokrywają się i mogą na siebie współoddziaływać. Negatywne zjawiska w sferze przestrzenno-funkcjonalnej koncentrują się w szczególności na obrzeżach miasta, w tym także częściowo na obszarze koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.

Grafika 4 Obszar zdegradowany – sfera przestrzenno-funkcjonalna i koncentracja negatywnych zjawisk społecznych

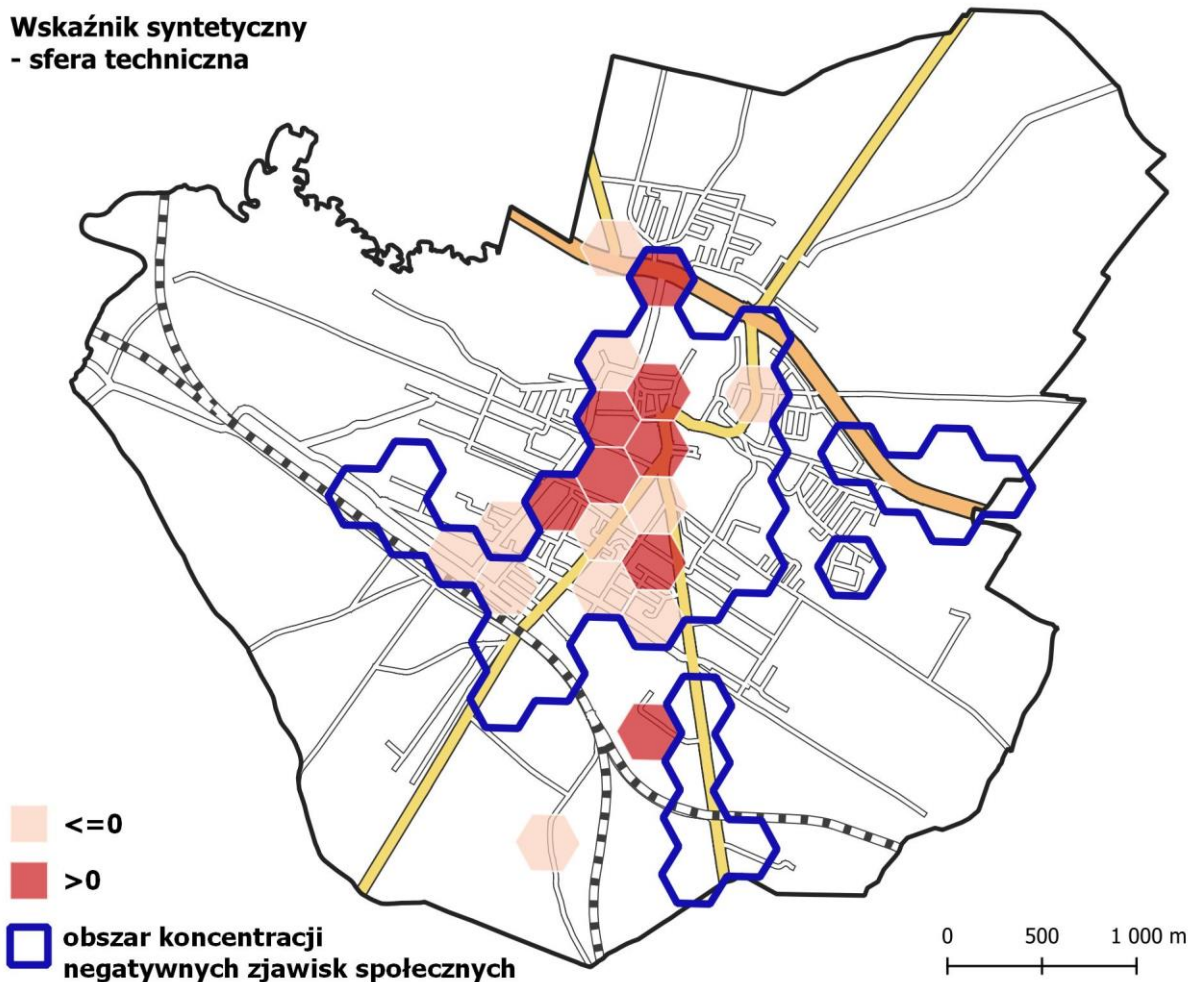
Wskaźnik syntetyczny
- sfera przestrzenno-funkcjonalna

Źródło: opracowanie własne.

Na kolejnej mapie zaprezentowano syntezę koncentracji negatywnych zjawisk technicznych. Kryzys w sferze technicznej odnotowano w jednym z wyznaczonych obszarów, w którym występuje kryzys w sferze społecznej. Natężenie zjawisk i skala kryzysu w tej sferze jest najniższa i dotyczy tylko jednego z czterech wskazanych obszarów koncentracji negatywnych zjawisk społecznych

Grafika 5 Obszar zdegradowany – sfera techniczna i koncentracja negatywnych zjawisk społecznych

**Wskaźnik syntetyczny
- sfera techniczna**

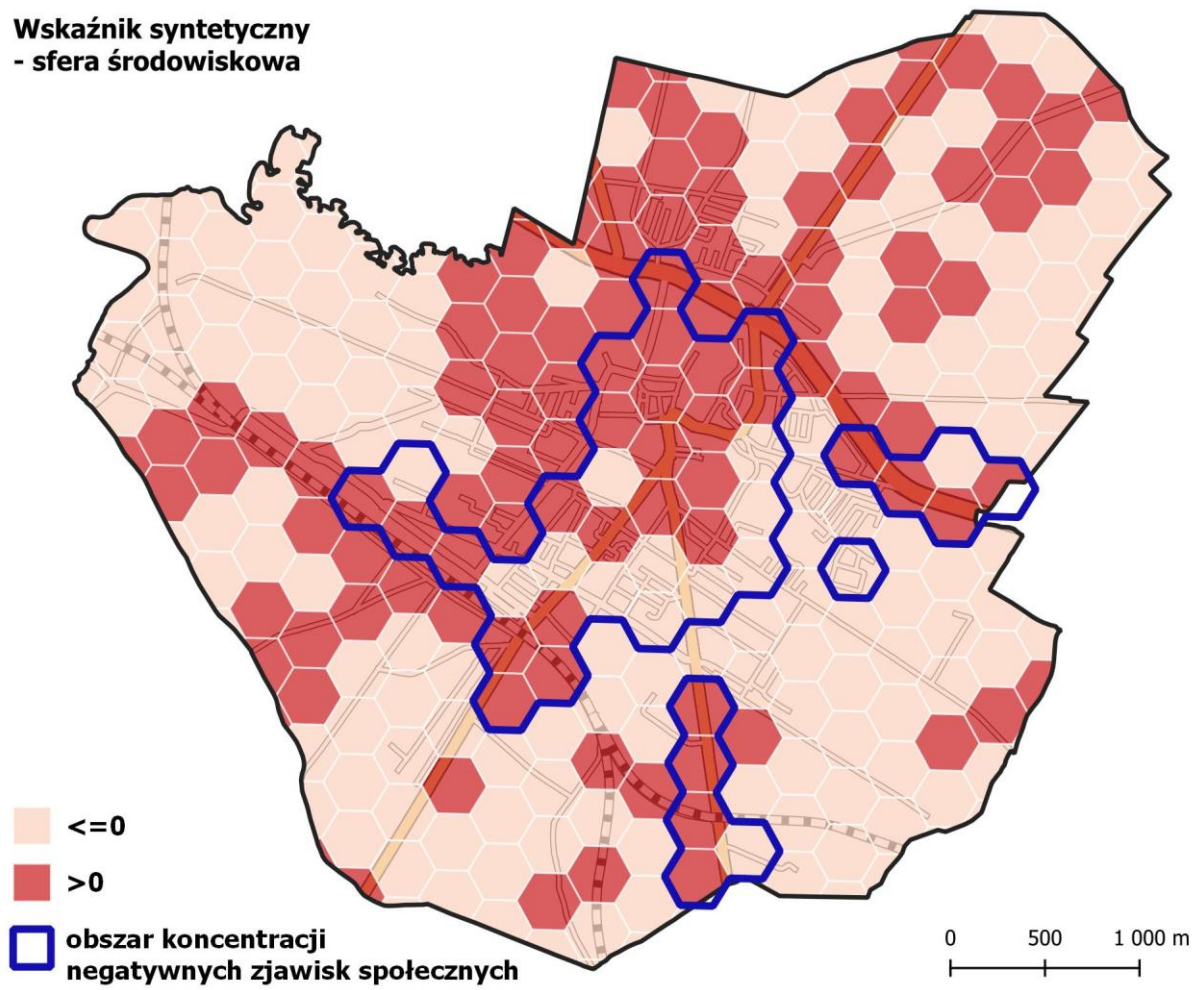
Źródło: opracowanie własne.

Ostatnia mapa przedstawia obszar koncentracji negatywnych zjawisk środowiskowych. Największy kryzys zidentyfikowano w centralnej i północnej części Sierpca. W trzech obszarach koncentracji negatywnych zjawisk społecznych współwystępują również zjawiska kryzysowe w sferze środowiskowej, które pozwalają na zidentyfikowanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Grafika 6 Obszar zdegradowany – sfera środowiskowa i koncentracja negatywnych zjawisk społecznych

**Wskaźnik syntetyczny
- sfera środowiskowa**

Źródło: opracowanie własne.

5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

5.1 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., art. 9 ust. 1, obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

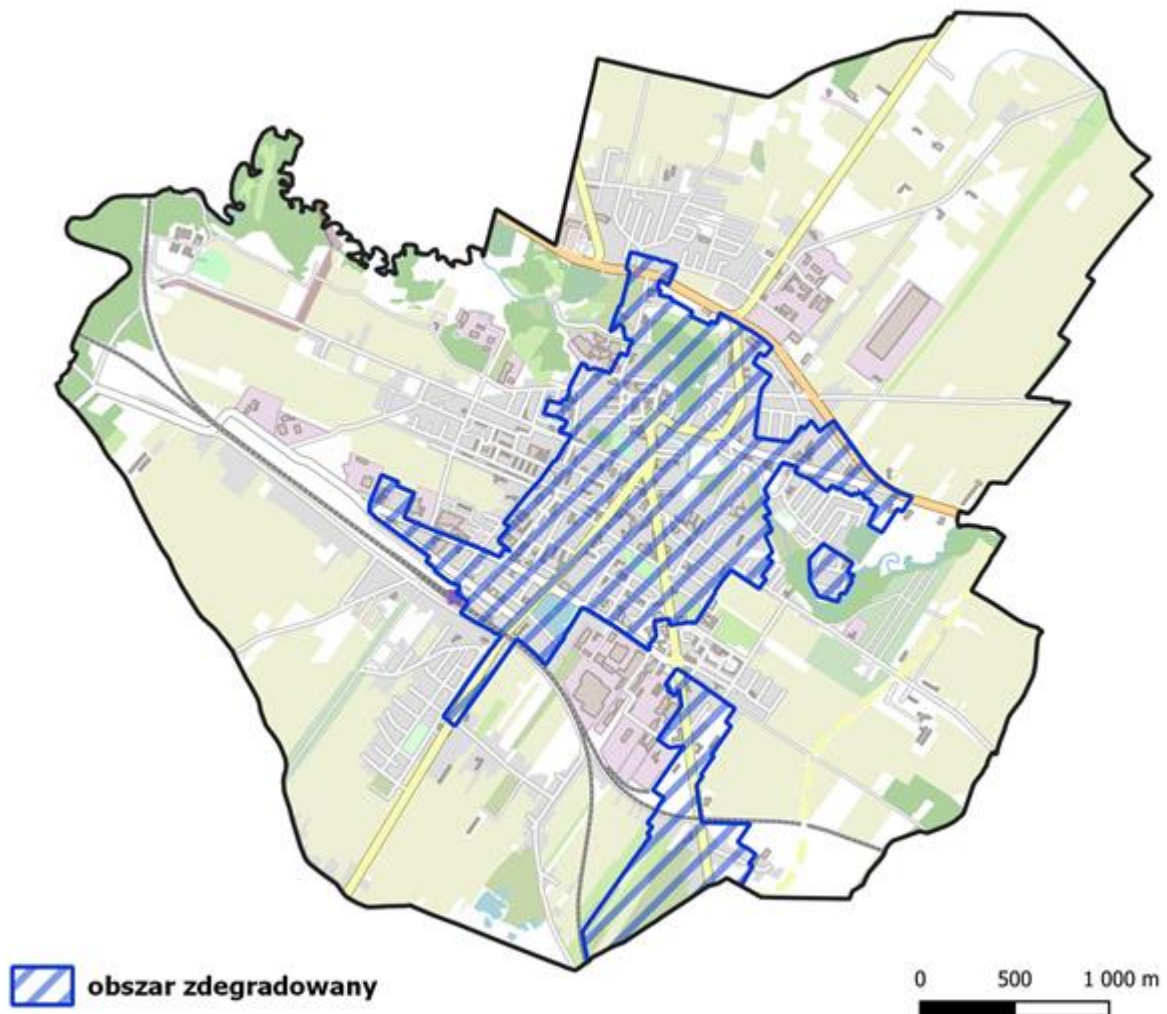

gospodarczych	w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości,
środowiskowych	w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
przestrzenno-funkcjonalnych	w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
technicznych	w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Analiza wskaźników syntetycznych dla poszczególnych sfer, pozwoliła na wskazanie obszarów zdegradowanych, w których zauważa się konieczność prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Ich granice poprowadzono z uwzględnieniem granic działek ewidencyjnych. Obszar zdegradowany przedstawia poniższa mapa.

Łączna powierzchnia obszaru zdegradowanego wynosi 288 ha, co stanowi 15,5% powierzchni gminy. Jest zamieszkały przez 7 955 osób, co stanowi 48,1% ogólnej populacji w gminie.

Grafika 7 Wyznaczony obszar zdegradowany

Źródło: opracowanie własne.

Wskazany obszar jest obszarem zamieszkałym i charakteryzuje się natężeniem negatywnych zjawisk społecznych, przede wszystkim związanych z bezrobociem (wysoką liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, obecnością osób ze szczególnymi potrzebami, niekorzystną sytuacją demograficzną, wyrażoną niskim (ujemnym) przyrostem naturalnym oraz obciążeniem demograficznym). Ponadto, we większości heksagonów, tworzących obszary koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, występuje również kryzys, w co najmniej jednej z pozostałych sfer. Granice obszaru zdegradowanego w Sierpcu poprowadzono po działkach ewidencyjnych oraz wskazano również jednostki pomiędzy obszarami kryzysowymi, które obejmowały większy układ urbanistyczny i pozwoliły na połączenie dwóch obszarów koncentracji zjawisk kryzysowych w sferze społecznej. Pomiędzy pozostałymi obszarami nie ma ciągłości przestrzennej, dlatego w konsekwencji powstały trzy podobszary tworzące obszar zdegradowany.

5.2 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

W toku prac delimitacyjnych obszaru rewitalizacji, z wyznaczonego uprzednio obszaru zdegradowanego wydzielono obszar rewitalizacji. Kierowano się przy tym zapisami art. 10. 1. Ustawy o rewitalizacji, który wskazuje, że obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Co więcej, obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy (art.10 pkt. 2 Ustawy o rewitalizacji). Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Tabela 10 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych.

Obszar	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy	Ludność [os.]	Udział w ludności gminy
Obszar zdegradowany	288	15,5%	7955	48,1%
Obszar rewitalizacji	147	7,9%	4 944	29,9%
Miasto Sierpc	1 859	100,0%	16 545	100,0%

Źródło: opracowanie własne.

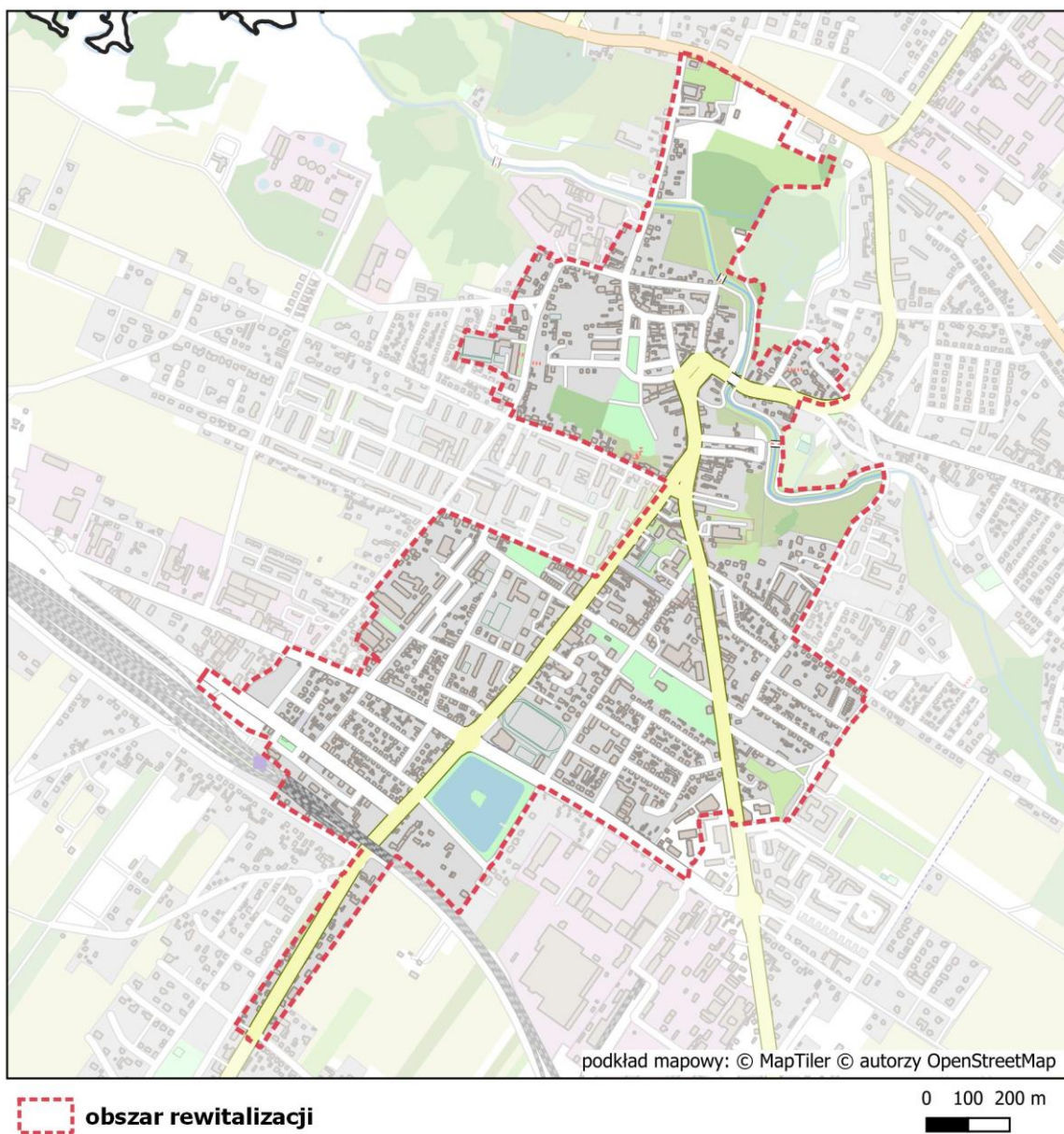
Obszar rewitalizacji o powierzchni 147 ha stanowi 7,9% całej powierzchni Sierpca, a liczba zamieszkującej go ludności to 4 944 osób, co stanowi 29,9% populacji.

Wskazany obszar stanowi centrum miasta i pełni funkcje administracyjne, handlowo-usługowe oraz kulturowe dla mieszkańców całej gminy – znajduje się tu m.in. Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Centrum Kultury i Sztuki, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a także placówki oświatowe, tereny rekreacyjne (np. Staw Miejski „Jeziórka”) oraz punkty usługowe.

Na poniższej grafice przedstawiono zasięg terytorialny i granice obszaru rewitalizacji.

Grafika 8 Wyznaczony obszar rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji w mieście Sierpc wyznaczono na podstawie przeprowadzonej diagnozy delimitacyjnej i analizie statystycznej, skupiających się na ocenie sytuacji w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Granice obszaru rewitalizacji zostały przyjęte w drodze uchwały nr 708/LXXXVII/2023 Rady Miejskiej Sierpca z dnia 25 października 2023 r. (opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego poz. 11750 z dnia 30 października 2023 r.).

Rys historyczny miasta

Miasto Sierpc położone jest w województwie mazowieckim, stanowi siedzibę władz powiatu sierpeckiego. Sierpc otrzymał prawa miejskie w 1322 r., natomiast pierwsze wzmianki o mieście pochodzą już z 1065 r. Był on pierwszym miastem na Mazowszu Płockim, które lokowane było na prawie średzkim. Od XIV do XVI wieku, Sierp był silnym ośrodkiem rzemiosła oraz handlu. Funkcjonowały tam fabryki sukna rozlokowane wzdłuż rzeki, browar oraz garbarnie i propinacje⁵. Aż do lat 60. XIV w. Sierpc był własnością książęcą i królewską, a od końca XV wchodził w skład Korony. Sąsiedztwo i zagrożenie ze strony Prusów, a kolejno Krzyżaków wpłynęła na powołanie kasztelanii. Efekty tego wydarzenia widoczne są do dziś i przejawiają się m.in. w nazwie piwa z sierpeckiego browaru (Kasztelan), nazwie Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego (Kasztelania), czy działającego zespołu folklorystycznego (Kasztelanka). Świadczy to o powiązaniu historii z teraźniejszością i przywiązaniu mieszkańców oraz ich tożsamości, co stanowi istotny potencjał⁶. Wśród najcenniejszych zabytków i atrakcji turystycznych miasta można wskazać na: gotycki kościół Ducha Świętego, cmentarz żydowski, Muzeum Wsi Mazowieckiej, murowane jatki miejskie z przełomu XIX i XX w. czy drewnianą zabudowę najstarszej części miasta⁷.

Miasto Sierpc rozwijało się dynamicznie i było jednym z najludniejszych miast mazowieckich, jednakże barierą i zagrożeniem, które spowodowało ograniczenie rozwoju miasta był potop szwedzki, a miasto w wyniku tego nie powróciło do dawnej świetności. W okresie I wojny światowej część miasta również uległa zniszczeniu, m.in. wysadzano mosty na rzece Sierpienicy. Po II wojnie światowej nastąpił ponowny okres ożywienia gospodarczego – rozwój infrastruktury i przemysłu. Mimo zniszczeń i wojen, które wpłynęły na kształt miasta, układ i jego rozplanowanie z XIV-XV w. nadal są widoczne w

---

⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sierpca

⁶ <https://sierpc.pl/informator/kilka-slow-o-sierpcu/>

⁷ <https://sierpc.pl/informator/sierpeckie-zabytki/>

strukturze przestrzennej, mimo przekształceń funkcjonalnych. Drewniana zabudowa nadal zaznacza się i stanowi cechę charakterystyczną obszaru, jednakże ulega systematycznej degradacji i niszczeniu⁸.

6.1 Sfera społeczna

Obszar rewitalizacji zajmuje 147 ha, co stanowi 7,9% powierzchni miasta i zamieszkuje go 4 944 osób (29,9% mieszkańców Sierpca). Obszar ten odgrywa istotną rolę w rozwoju Sierpca, ponieważ stanowi jego centrum, a kryzys na jego terenie może negatywnie oddziaływać na obszary otaczające, co stanowi przesłankę do podjęcia kompleksowych działań z zakresu rewitalizacji.

Analizując dane statystyczne dotyczące obszaru rewitalizacji i całego miasta, można zauważyć, że sytuacja związana z przyrostem naturalnym przedstawia się gorzej w obszarze rewitalizacji i wynosi -10,1 na 1000 mieszkańców. Pozytywna jest natomiast sytuacja dotycząca salda migracji, które w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla obszaru rewitalizacji wynosi 6,1, natomiast dla całego miasta jest na poziomie 5,1. Wskazuje to na atrakcyjność osiedleńczą, całego Sierpca, jak i wydzielonego obszaru, który jest szczególnie atrakcyjny z uwagi na dostępność różnorodnych usług.

Tabela 9 Wskaźniki dotyczące sytuacji demograficznej

Jednostka	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Saldo migracji na 1000 mieszkańców
Obszar rewitalizacji	-10,1	6,1
Miasto Sierpc	-8,0	5,1

Źródło: opracowanie własne.

Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym i postępujące starzenie się społeczności, wpływa na zmianę i wzrost potrzeb związanych z opieką i wsparciem osób ze szczególnymi potrzebami. W obszarze rewitalizacji wskaźnik obciążenia demograficznego wynosi 72,1%, natomiast w przypadku miasta 74,9%. Wskaźnik dla obszaru rewitalizacji jest zatem nieco niższy, jednakże z uwagi na postępujące zmiany i trendy dotyczące starzenia się i ujemny przyrost naturalny, można spodziewać się, że jego wartość będzie wzrastać. Zapewnienie form wsparcia dla osób starszych i niesamodzielnych umożliwi odciążenie ich rodzin czy opiekunów. Długotrwała choroba oraz niepełnosprawność mogą prowadzić do zjawiska wykluczenia społecznego, szczególnie wśród seniorów. W obszarze rewitalizacji liczba świadczeń z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców wynosiła 134,5, przy średniej dla miasta wynoszącej 79,0 co wskazuje, na konieczność wsparcia tej grupy mieszkańców i zapewnienie dostępności do oferty czasu wolnego i przestrzeni publicznych.

⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sierpca - Uchwała nr 59/VIII/2019 Rady Miejskiej Sierpca z dnia 13 marca 2019 r.

Ponadto często sytuacja materialna mieszkańców nie pozwala im na aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym, co również może prowadzić do marginalizacji. Istotne jest zatem rozwijanie oferty skierowanej w stronę tej grupy mieszkańców, poprawa jej dostępności, czego efektem będzie ograniczenie zjawiska wykluczenia, wzrost integracji mieszkańców, jak również umożliwienie wszystkim grupom aktywnego udziału w życiu społeczności lokalnej. Mimo pozytywnych ocen jakości oferty kierowanej w stronę seniorów, w celu zwiększenia jej dostępności warto byłoby stworzyć miejsce dające możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego, integracji, jak i wsparcia osób starszych, które da im możliwość rozwijania zainteresowań, przyczyni się do ich aktywizacji, usamodzielnienia, czy wsparcia w zakresie utrzymania kondycji i sprawności ruchowej.

Wśród problemów społecznych na terenie obszaru rewitalizacji zaznacza się problem przemocy w rodzinie, który może być połączony z innymi problemami i patologiami m.in. alkoholizmem czy postępującym ubóstwem. W przypadku obszaru rewitalizacji, wskaźniki dotyczące korzystania z usług pomocy społecznej są wyższe niż średnia dla miasta. Wyjątek stanowią dane dotyczące zasiłków przyznawanych z powodu alkoholizmu. Jednakże należy mieć na uwadze, że liczba ta obejmuje tylko osoby zgłoszone do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, a realnie skala problemu może być dużo wyższa, co zauważają ankietowani mieszkańcy.

Tabela 10 Wskaźniki dotyczące pomocy społecznej

Jednostka	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	Liczba zasiłków pomocy społecznej przyznawanych z powodu alkoholizmu na 1000 mieszkańców
Obszar rewitalizacji	35,3	25,6	4,8
Miasto Sierpc	21,3	15,2	11,6

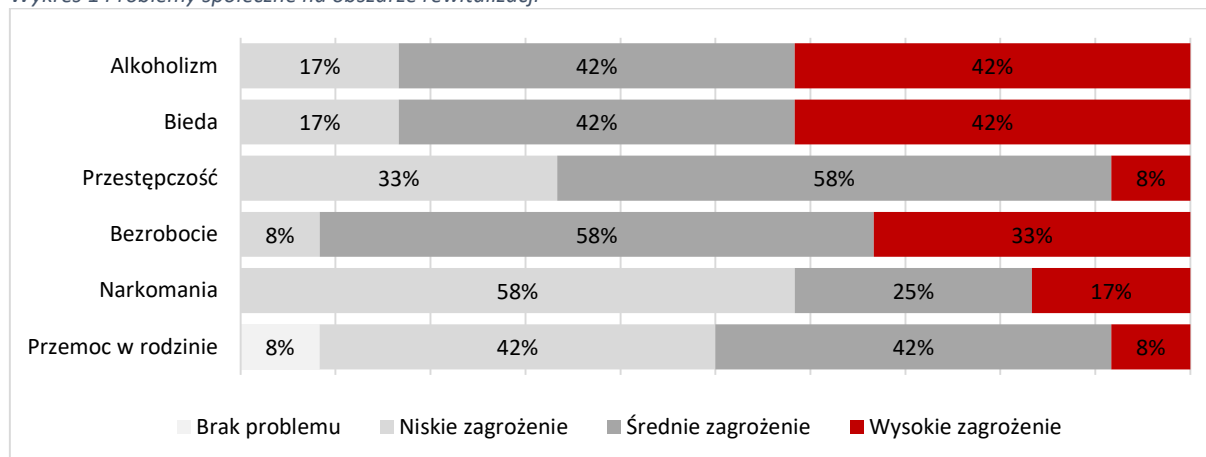
Źródło: opracowanie własne.

Ocenia się, że kluczowe jest wsparcie rodzin, poprzez działania mające na celu budowę relacji społecznych w rodzinie, integrację rodzinną, wzmacnianie funkcji rodzin czy kompetencji rodzicielskich. Na terenie Gminy Miasto Sierpc funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie, który został powołany Zarządzeniem Nr 105/WSK/2018 Burmistrza Miasta Sierpca z dnia 3 września 2018 r., którego zadaniem jest integrowanie oraz koordynowanie działań podmiotów i specjalistów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W mieście obowiązuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025, który ma na celu m.in. ograniczenie występowania problemów związanych z uzależnieniami czy prowadzenie działań profilaktycznych i rehabilitacyjnych. Ponadto w Sierpcu działa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania

Narkomanii. Z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodziny wiążą się także możliwości współwystępowania innych problemów, wśród których można wskazać na uzależnienia, przestępczość, brak właściwej opieki rodzicielskiej, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. W związku z tym i z uwagi na zidentyfikowane problemy społeczne, rodziny stanowią kolejną grupę mieszkańców, wymagającą kompleksowego wsparcia i poprawy jakości życia.

Wykres 1 Problemy społeczne na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

Problemy społeczne, w tym głównie bezrobocie, odpowiadają za znaczną część migracji mieszkańców do większych miast. Wskaźnik liczby osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców w obszarze rewitalizacji wynosił 80,2, przy wartości dla miasta na poziomie 57,4, co wskazuje, że skala problemu w obszarze rewitalizacji jest dużo wyższa. Potwierdzenie stanowią również dane dotyczące liczby osób długotrwale bezrobotnych – wskaźnik ten wynosił 32,2 dla obszaru rewitalizacji, przy średniej dla miasta na poziomie 23,8. Wysoki wskaźnik liczby osób bezrobotnych, w tym osób pozostających powyżej 12 miesięcy bez pracy, negatywnie wpływa na sytuację społeczno-gospodarczą miasta, a osoby te zagrożone są marginalizacją i wykluczeniem, a także ubóstwem. Kluczowe jest zatem podejmowanie działań mających na celu aktywizację i reintegrację zawodową mieszkańców, w szczególności osób długotrwale pozostających bez pracy, które stanowią najmniej atrakcyjną grupę potencjalnych pracowników oraz charakteryzujący się niskim poziomem motywacji do podejmowania działań w celu nabywania nowych kompetencji oraz podjęcia pracy.

Tabela 11 Wskaźniki dotyczące bezrobocia

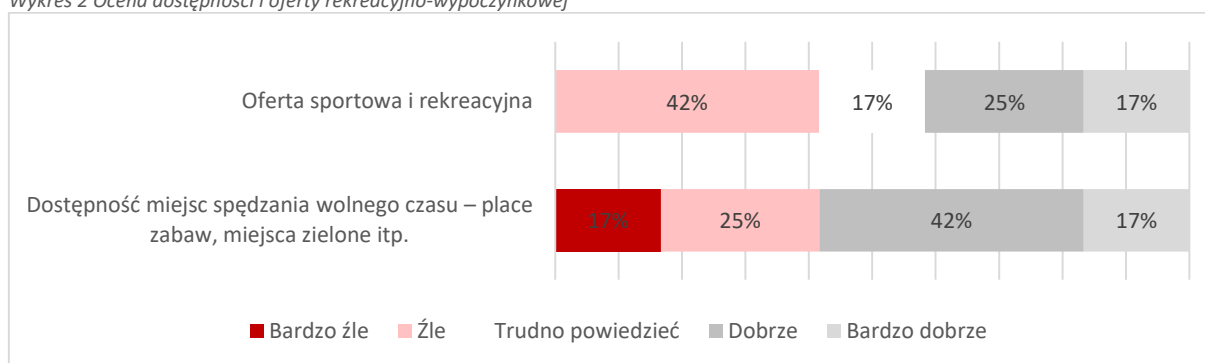
Jednostka	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
Obszar rewitalizacji	80,2	32,2	13,5%
Miasto Sierpc	57,4	23,8	10,3%

Źródło: opracowanie własne.

Odptyw mieszkańców spowodowany jest również mało zróżnicowaną i niewystarczającą bazą usługową. Poprawa sytuacji demograficznej możliwa jest zatem poprzez zwiększenie atrakcyjności miasta dla jego mieszkańców, ale również dla inwestorów.

Istotnym z punktu widzenia atrakcyjności miasta i czynników sprzyjających rozwojowi Sierpca jest również stworzenie warunków dla rekreacji, wypoczynku czy uprawiania sportów na otwartym powietrzu. Ankietowani mieszkańcy mieli problem w jednoznacznej ocenie oferty sportowo-rekreacyjnej w mieście, ten sam procent (42%) ocenił ją zarówno negatywnie i pozytywnie. Wskazuje to zatem na potrzebę rozwój tego rodzaju oferty np. przy wsparciu organizacji pozarządowych. Obecnie zadania w zakresie kultury fizycznej realizuje Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sierpcu, w którego wyposażeniu do dyspozycji mieszkańców jest: stadion miejski, siłownia w budynku w stadionie miejskim, siłownia „Herkules” oraz boisko wielofunkcyjne⁹.

Wykres 2 Ocena dostępności i oferty rekreacyjno-wypoczynkowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

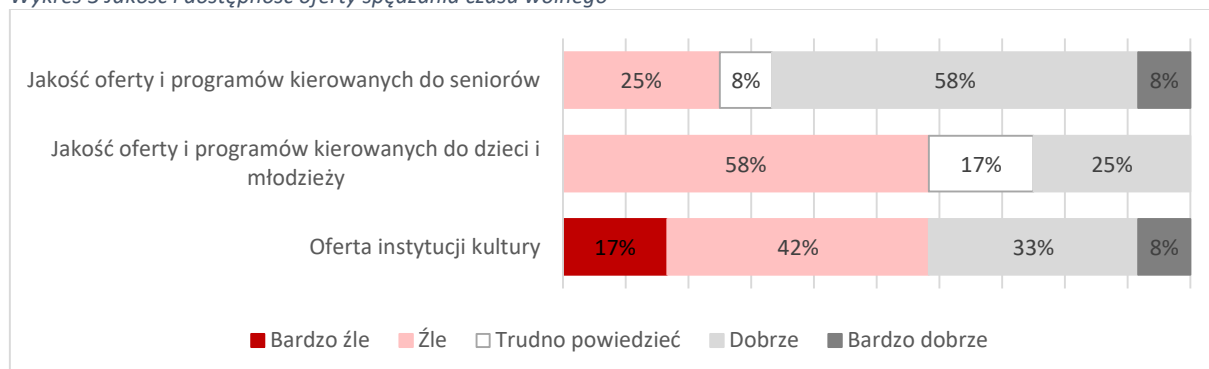
Życie kulturalne Sierpca koncentruje się w Centrum Kultury i Sztuki im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, który jest miejskim ośrodkiem kultury. Innymi ważnymi ośrodkami są: Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej, a także Muzeum Wsi Mazowieckiej (dwa oddziały – Ratusz (na terenie obszaru rewitalizacji) oraz Skansen przy ul. Narutowicza). Muzeum Wsi Mazowieckiej odgrywa kluczową rolę w rozwoju Miasta, a zgodnie z zapisami Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, Sierpc stanowi miejsce kultywowania tradycji, w tym tradycji folklorystycznych. W działającym w ramach Centrum Kultury i Sztuki, kinie „Jutrzenka”: odbywają się seanse, spektakle teatralne, kabarety, koncerty, recitale, zajęcia gier planszowych czy zajęcia aerobiku i pilatesu¹⁰, które wzbogacają ofertę kulturalną. Ponadto w ramach Centrum Kultury i Sztuki funkcjonuje również Sierpecki Uniwersytet Trzeciego Wieku. Blisko 60% mieszkańców oceniło negatywnie ofertę instytucji kultury. Szczególnie negatywnie oceniają oni jakość oferty i programów

⁹ RAPORT O STANIE GMINY 2022 GMINA MIASTO SIERPC

¹⁰ RAPORT O STANIE GMINY 2022 GMINA MIASTO SIERPC

kierowanych do dzieci i młodzieży (58% negatywnych ocen). Świadczy to o konieczności poszerzenia oferty zgodnie z oczekiwaniami i aspiracjami najmłodszych mieszkańców miasta.

Wykres 3 Jakość i dostępność oferty spędzania czasu wolnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

Potwierdzeniem rangi Sierpca jako miejsca o bogatym dziedzictwie kulturalnym i historii, stanowią ruiny Sierpeckiego zamku. Obronny zamek w Sierpcu, powstał prawdopodobnie na przełomie XV i XVI w. Na początku lipca 2015 roku rozpoczęły się prace archeologiczne, które miały na celu jego odnalezienie. Dzięki przeprowadzonym badaniom odkryto pozostałości murów XVI-wiecznego zamku oraz świadectwa kultury materialnej. Należy mieć na uwadze, że krajobraz kulturowy Sierpca to nie tylko cenne obiekty materialne, walory przyrodnicze, a w szczególności tereny doliny rzeki Sierpienicy¹¹.

Zdjęcie 1 Ruiny Sierpeckiego zamku

Źródło: materiały własne.

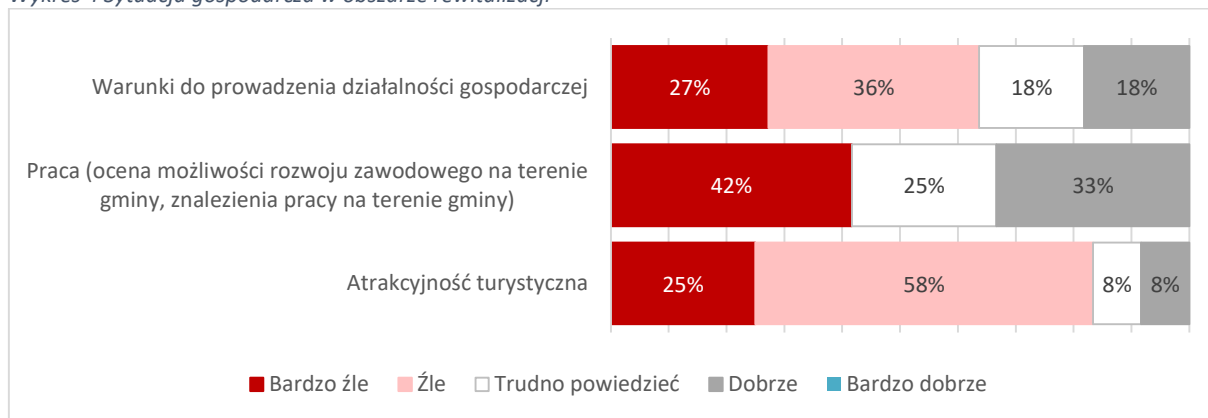
¹¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sierpca

6.2 Sfera gospodarcza

Sierpc jest miastem o znaczeniu powiatowym. Został zaklasyfikowany do grupy miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, jako miasto zagrożone marginalizacją, związane z umiarkowanym powiększeniem niekorzystnego dystansu i umiarkowanie złą sytuacją społeczno-gospodarczą. W związku z tym kluczowe jest efektywne wykorzystanie potencjału miasta oraz obszaru rewitalizacji, w celu rozwoju społeczno-gospodarczego i przeciwdziałaniu wystąpieniu negatywnych zjawisk. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w obszarze rewitalizacji wynosi 102,1 i jest wyższa niż średnia dla miasta (76,8), co świadczy o tym, że obszar ten stanowi centrum społeczno-gospodarcze miasta.

Mimo faktu, że Sierpc jest największym ośrodkiem powiatu sierpeckiego, który przyciągać może osoby poszukujące pracy, mieszkańcy miasta w dużej mierze wymeldowują się do większych ośrodków, w poszukiwaniu lepszej pracy lub w celu podjęcia nauki. Nikt z ankietowanych osób nie ocenił bardzo dobrze możliwości rozwoju zawodowego, ani szansy na znalezienie pracy, a 42% ankietowanych mieszkańców oceniło ten aspekt bardzo źle. Podobnie jest w przypadku oceny warunków do prowadzenia działalności gospodarczej. Odsetek ocen negatywnych wyniósł 63%, a pozytywnych zaledwie 18%.

Wykres 4 Sytuacja gospodarcza w obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

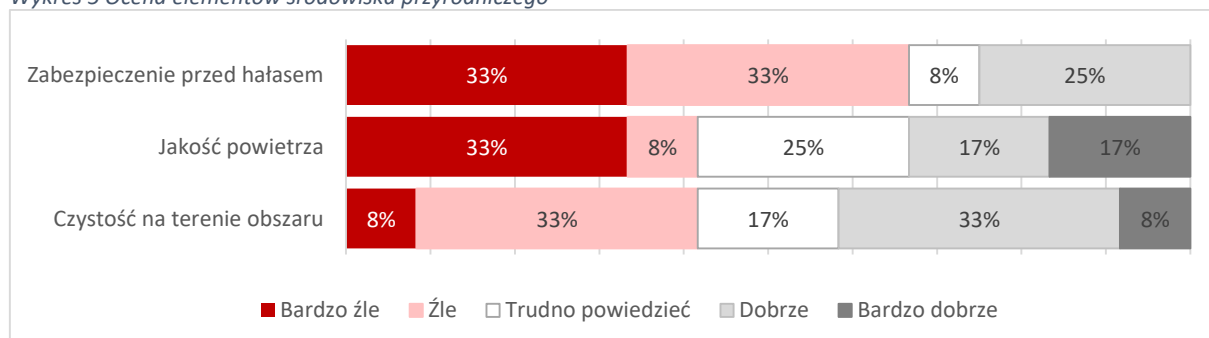
W strukturze podmiotów gospodarczych w mieście dominują firmy zarejestrowane w sekcji G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (35 podmiotów) i sekcji F – budownictwo (27 podmiotów). Podobszar, jak i całe miasto cechuje się wysokim potencjałem turystycznym, jednakże nie jest on w pełni wykorzystany, z uwagi na brak infrastruktury turystycznej, co potwierdzają odpowiedzi ankietowanych, oceniające negatywnie aktualny poziom atrakcyjności turystycznej (83% negatywnych wskazań).

6.3 Sfera środowiskowa

Mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę elementów środowiska przyrodniczego. Najgorzej oceniono zabezpieczenie przed hałasem (66% negatywnych ocen). Głównym źródłem zagrożenia akustycznego na terenie Sierpca jest hałas komunikacyjny. Na terenie Sierpca uciążliwości akustyczne mogą być odczuwalne wzdłuż ulic pełniących funkcje głównych tras komunikacyjnych - drogi wojewódzkiej nr 560, wojewódzkiej nr 541, jak również linii kolejowej przebiegającej w południowej części obszaru. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym wynosi w obszarze rewitalizacji 37,3%, to więcej niż średnia dla miasta (28,4%), co wskazuje na fakt, że skala tego problemu w obszarze rewitalizacji jest dużo większa. Widocznym deficytem w mieście, jest brak ekranów akustycznych oraz pasów zieleni izolacyjnej, które mogłyby wpłynąć na ograniczenie poziomu hałasu¹².

Najwięcej pozytywnych wskazań (41%) dotyczyło czystości na terenie obszaru. Czystość i zadbane przestrzenie publiczne wpływają pozytywnie na wizerunek obszaru. Na terenie miasta mieszkańcy mają możliwość skorzystania z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) działającego w Sierpcu przy ul. Traugutta 33. W mieście widoczne są pozytywne zmiany związane ze wzrostem odsetka odpadów zebranych selektywnie w relacji od ogółu odpadów z gospodarstw domowych z 18,9% w 2018 r. do 25,6% w 2022 r., świadczyć to może o rosnącej świadomości ekologicznej wśród mieszkańców.

Wykres 5 Ocena elementów środowiska przyrodniczego

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

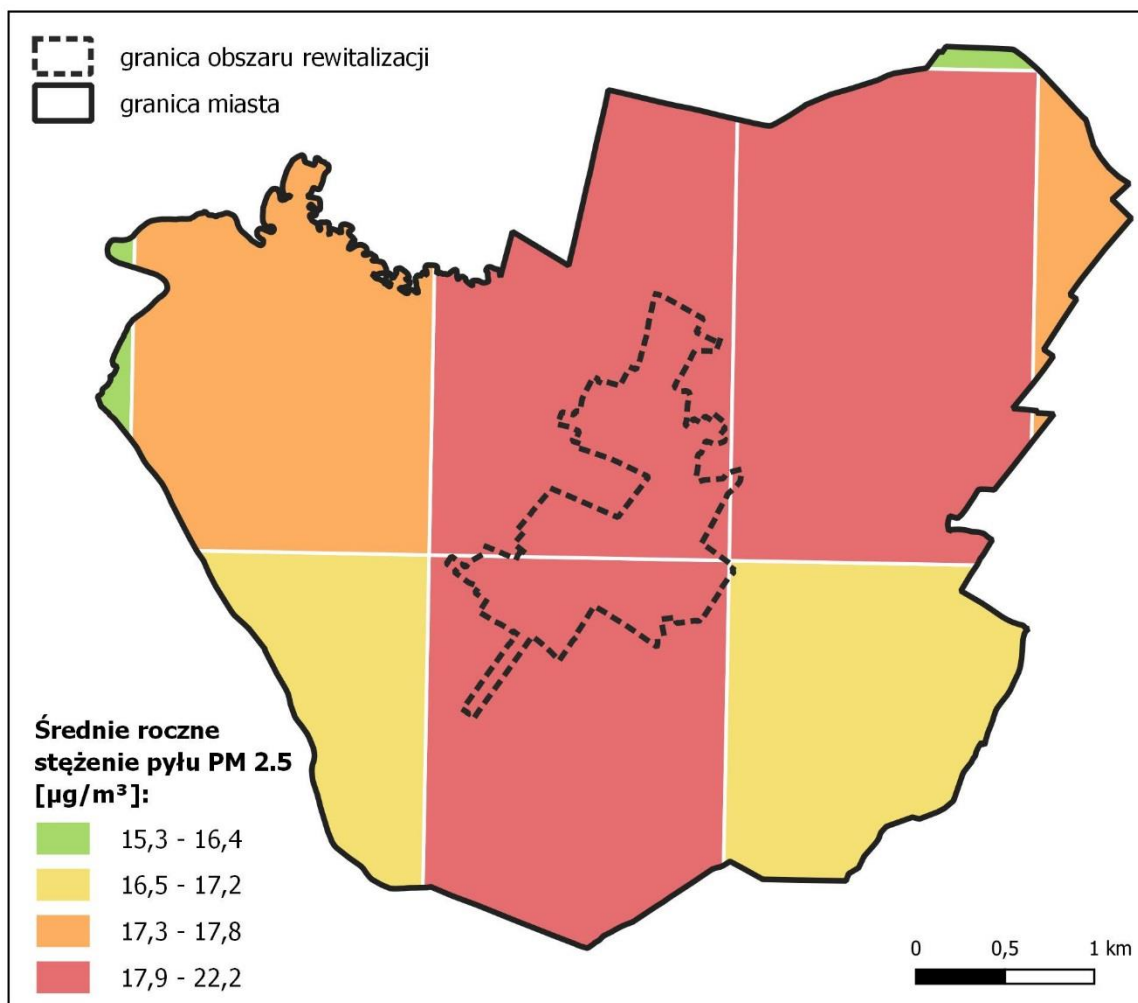
Widocznym deficytem w mieście jest mały udział terenów zielonych. Na terenie miasta Sierpca nie występują obszarowe formy ochrony przyrody, a w granicach miasta zlokalizowane są jedynie pomniki przyrody. Udział terenów zielonych wraz z użytkami rolnymi w mieście wynosi 72,5%, natomiast w przypadku obszaru rewitalizacji, jest to zaledwie 29,4%, co świadczyć może o niższej

¹² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sierpca

dostępności terenów zielonych, które pełnią zarówno funkcje estetyczne, jak również wpływają na integrację mieszkańców.

Jednym z problemów identyfikowanych w sferze środowiskowej jest niska jakość powietrza. Negatywnie ocenia ją 41% ankietowanych mieszkańców. Wśród głównych źródeł zanieczyszczeń można wskazać na te pochodzące z przemysłu i transportu, jak również wynikające ze stosowania nieekologicznych źródeł ciepła i ogrzewanie nieruchomości paliwami stałymi. Problem ten nasila się szczególnie w okresie zimowym. Wśród źródeł warunkujących jakość powietrza w obszarze rewitalizacji można wymienić także zanieczyszczenia napływowe z terenów ościennych, w szczególności z miasta Płocka. Jak można zauważyć, obszar rewitalizacji charakteryzuje się najgorszą jakością powietrza, na tle całego miasta. Lepszą sytuację odnotowuje się w zachodniej części Sierpca, co wynika z mniejszego stopnia urbanizacji tej części miasta.

Grafika 9 Jakość powietrza w obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie Główny Inspektorat Ochrony Środowiska <https://powietrze.gios.gov.pl/>

Zagrożeniem dla miasta jest ryzyko wystąpienia podtopień i powodzi, z uwagi na przebieg rzeki Sierpienica. Kluczowe jest zatem prowadzenie działań mających na celu przeciwdziałanie skutkom powodzi, rozbudowa infrastruktury oraz prowadzenie działań z zakresu adaptacji do zmian klimatu. Istotne będzie również realizowanie działań mających na celu wzmocnienie świadomości ekologicznej, w szczególności w zakresie ochrony przyrody, dbania o stan i jakość powietrza, czy dbałości o stan środowiska i czystość na terenie miasta. Obecnie obszary wzdłuż cieków wodnych na terenie miasta, w szczególności rzeki Sierpienica wymagają uporządkowania i doposażenia, z uwagi na wysoki stopień ich zaniedbania i postępującą degradację, przy jednoczesnym zachowaniu poziomu bioróżnorodności. Tereny te wpłyną pozytywnie na wzmocnienie atrakcyjności turystycznej miasta Sierpc, a zagospodarowane w racjonalny sposób (z uwzględnieniem rozwiązań za zakresu regulacji cieków wodnych) nadrzeczne tereny, będą stanowić miejsce integracji i aktywizacji mieszkańców i turystów. Wpłynie to również na rozwój i poprawę dostępności do ogólnodostępnych przestrzeni publicznych.

Zdjęcie 2 Rzeka Sierpienica

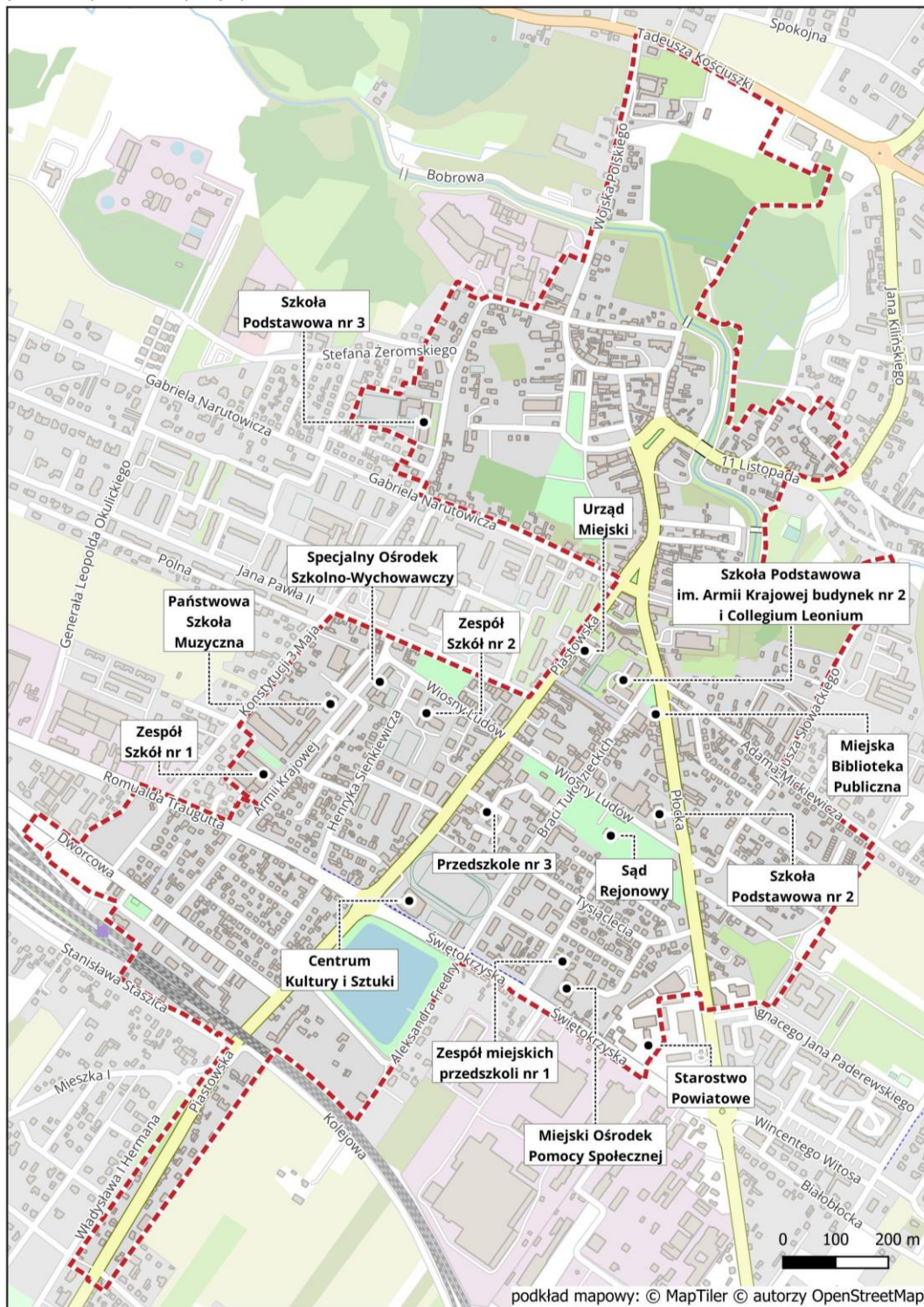
Źródło: materiały własne.

6.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Wskazany obszar stanowi centrum miasta i pełni funkcje administracyjne, handlowo-usługowe oraz kulturowe dla mieszkańców całej gminy – znajduje się tu m.in. Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Centrum Kultury i Sztuki, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a także placówki oświatowe, tereny rekreacyjne (np. Staw Miejski „Jeziórka”) oraz punkty usługowe.

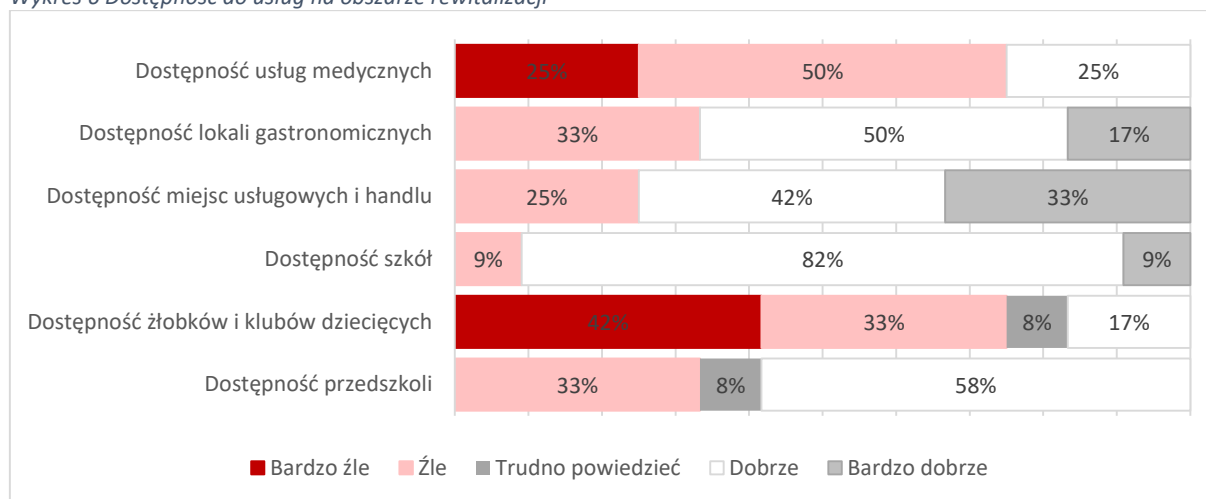
Grafika 10 Wybrane instytucje publiczne

Źródło: opracowanie własne.

Oceniając dostępność usług na terenie obszaru rewitalizacji, mieszkańcy pozytywnie oceniali dostęp do placówek opiekuńczo-wychowawczych (przedszkola) i edukacyjnych (szkoły), jak również do miejsc usługowych i handlu. Najgorzej przedstawia się dostępność żłobków i klubów dziecięcych, jak również dostępność do usług medycznych. Aspekty te mają istotne znaczenie z punktu budowy atrakcyjności osiedleńczej, jak również stanowią istotne wyzwanie w kontekście starzejącego się społeczeństwa.

Wykres 6 Dostępność do usług na obszarze rewitalizacji

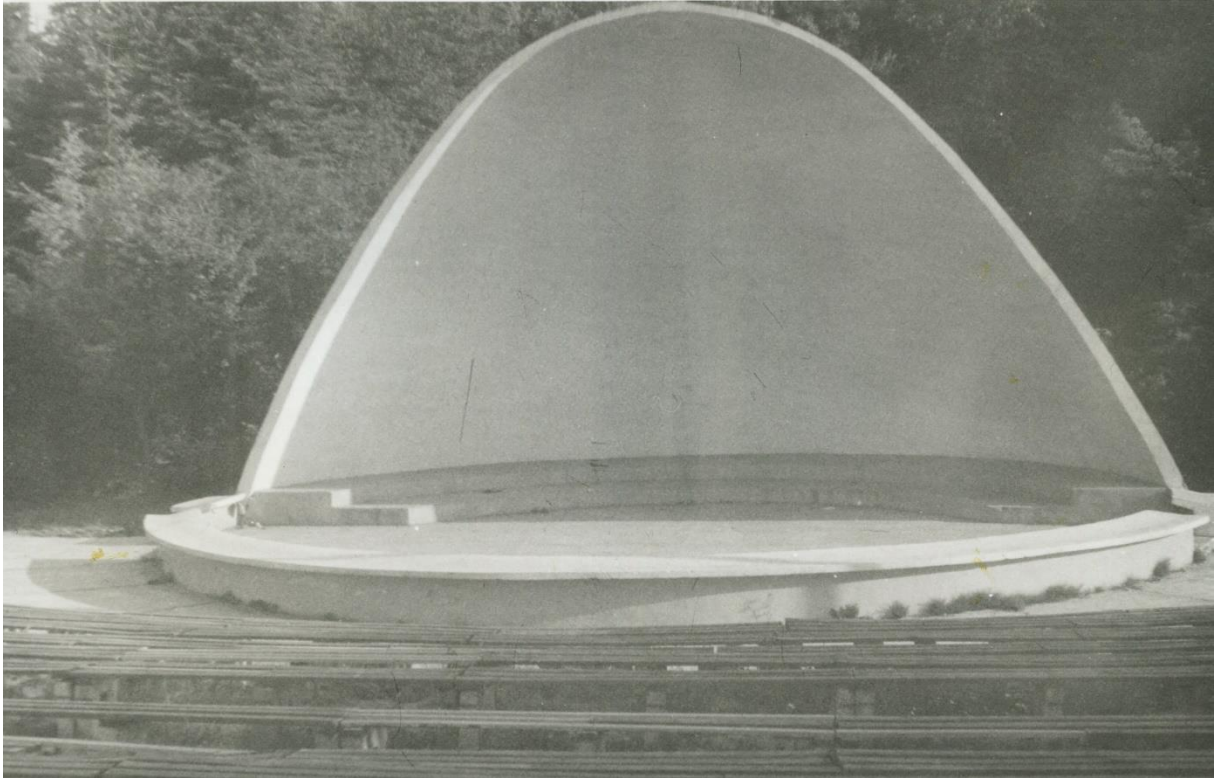

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

Jednym z wyzwań identyfikowanych w obszarze rewitalizacji jest odnowa historycznego centrum miasta celem przywrócenia funkcji centrotwórczych. Kluczowe jest zagospodarowanie staromiejskich przestrzeni publicznych oraz przekształcanie ich z jednoczesnym zachowaniem tożsamości i wyrazistości miejsca, poszanowaniem wartości historycznych, krajobrazowych czy kulturowych, w tym również walorów zabytkowych.

Atrakcyjne przestrzenie publiczne służą mieszkańcom i umożliwiają ich integrację oraz stanowią miejsce spędzania czasu wolnego. Wśród przestrzeni, które posiadają potencjał do zagospodarowania można wskazać m.in. obszar w Obrębie Placu Fryderyka Chopina oraz Parku im. Tadeusza Paciorkiewicza. Teren ten w przeszłości stanowił atrakcyjne miejsce i przestrzeń rekreacyjno-turystyczną wraz ze znajdującą się tam muszlą koncertową. Obszar ten posiada istotny potencjał do przywrócenia funkcji społecznych, poprzez rozbudowę infrastruktury rekreacyjnej, zagospodarowanie terenu zielonego czy budowę sceny/muszli koncertowej z infrastrukturą towarzyszącą, w wyniku czego zwiększy się również poziom atrakcyjności turystycznej obszaru.

Zdjęcie 3 Dawna muszla koncertowa w Parku im. Tadeusza Paciorkiewicza

Źródło: archiwum Urzędu Miejskiego w Sierpcu.

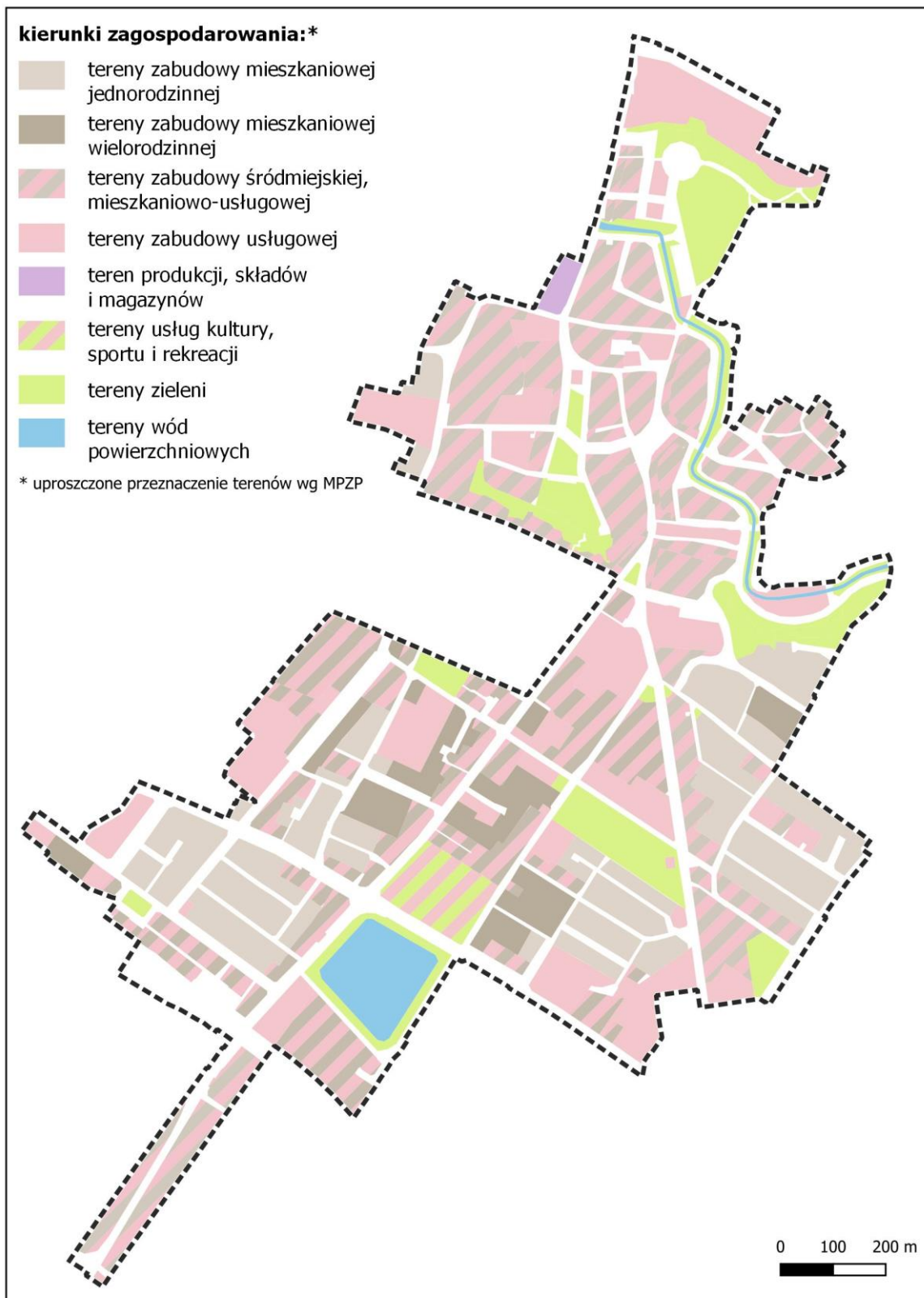
Cechą charakterystyczną Sierpca jest czytelność kompozycji przestrzennej i urbanistycznej. Poniżej zaprezentowano strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru rewitalizacji¹³. Układ oraz rozplanowanie miasta z XIV-XV w. nadal jest czytelne i przedstawia się w strukturze przestrzennej, pomimo dokonywania wielu funkcjonalnych przekształceń.

---

¹³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sierpca

Grafika 11 Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Źródło: opracowanie własne.

W przypadku przestrzeni rekreacyjnych znajdujących się w obszarze rewitalizacji, można wskazać na Staw Miejski „Jeziórka”, Park z Tężnią Solankową w Sierpcu, część Parku Crossfit, Park im. Solidarności, tereny nadbrzeża rzeki Sierpianicy, Plac Fryderyka Chopina czy Park im. Tadeusza Paciorkiewicza "Małpiak". Miejsca te stanowią istotny potencjał, jednakże wymagają zadbania o obecne nasadzenia oraz doposażenia w obiekty małej architektury.

Zdjęcie 4 Staw Miejski „Jeziórka”

Źródło: materiały własne.

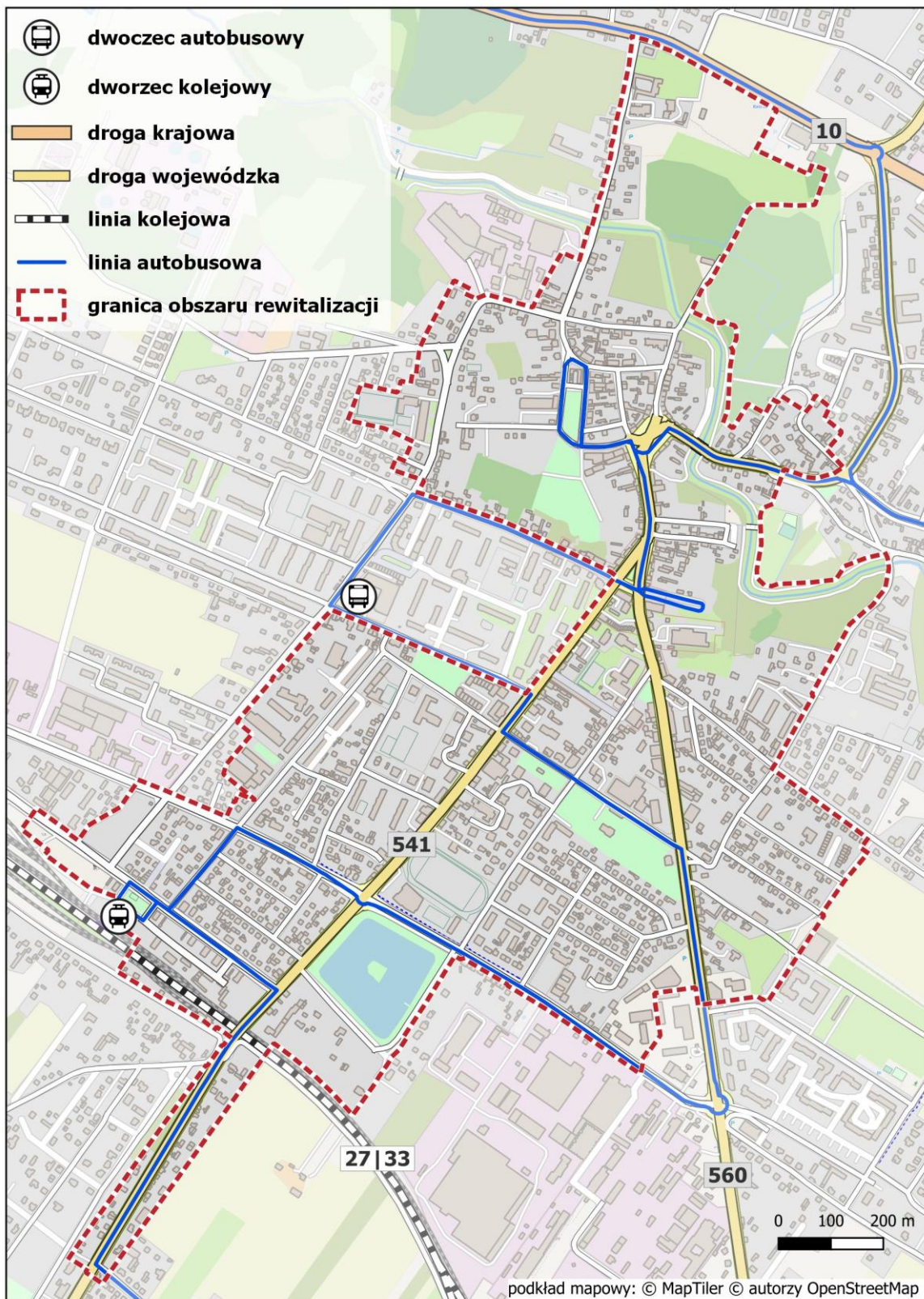
Terenem na bazie którego można stworzyć atrakcyjne obszary do rekreacji i wypoczynku jest dolina Sierpianicy. Rzeka ta stanowi oś przyrodniczą miasta, a w jej pobliżu powinny skupiać się funkcje przyrodnicze, a obszar ten powinien być atrakcyjny do rekreacji, w tym wodnej oraz wypoczynku.

6.5 Sfera techniczna

Dostępność komunikacyjną obszaru należy ocenić wysoko. Przez teren ten przebiega linia autobusowa, droga krajowa i wojewódzka. Komunikacja miejska na terenie Sierpca funkcjonuje od 2016 r. BUS kursuje po pętli, która liczy 10 km, na trasie: ul. Targowa - cmentarz komunalny, a Sierpc stanowi lokalny węzeł przesiadkowy. Komunikacja kursuje łącznie 4 razy w tygodniu w piątek i sobotę. Poniżej zaprezentowano dostępność komunikacyjną obszaru.

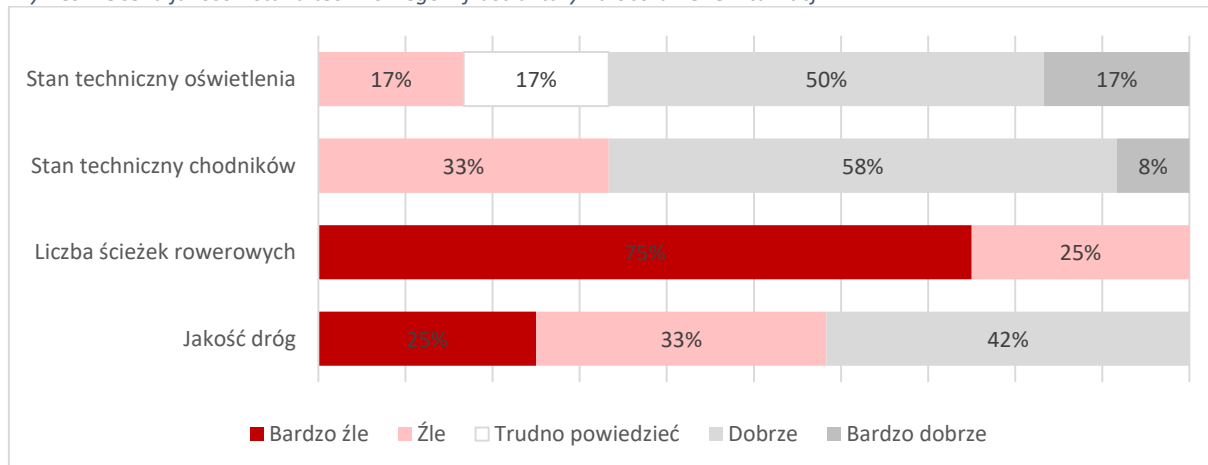
Grafika 12 Dostępność komunikacyjna

Źródło: opracowanie własne.

Ankietowani najgorzej oceniają liczbę ścieżek rowerowych w obszarze rewitalizacji (z czego 75% ocenia ją bardzo źle), a kolejno jakość dróg (58% negatywnych ocen). Najlepiej oceniono natomiast stan techniczny chodników i oświetlenia. Odpowiedzi ankietowanych wskazują w szczególności na konieczność rozwijania sieci ścieżek rowerowych, które oprócz funkcji komunikacyjnych, jako alternatywnego środka transportu, pełnią również istotną rolę w procesie rekreacji mieszkańców.

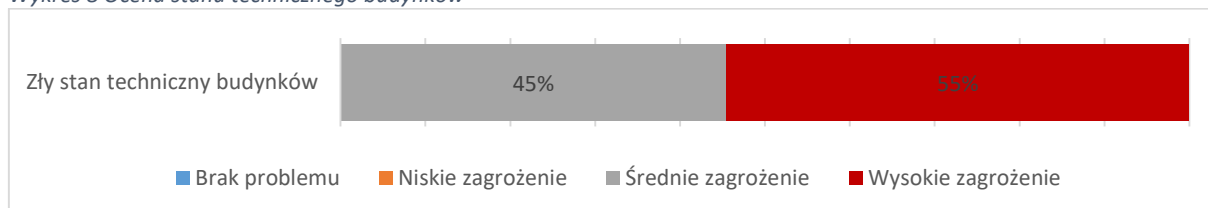
Wykres 7 Ocena jakości i stanu technicznego infrastruktury na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

W opinii ankietowanych mieszkańców w obszarze widoczne jest zagrożenie związane ze złym stanem technicznym budynków, z czego 55% identyfikuje go jako wysokie, a 45% jako średnie. Wskazuje to wyraźnie na problemy w sferze technicznej, które mogą prowadzić do utrwalania negatywnego wizerunku obszaru oraz dalszej degradacji obiektów, które mogą stanowić zagrożenie dla osób z nich korzystających.

Wykres 8 Ocena stanu technicznego budynków

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

Poniżej przedstawiono miejsca i obiekty, wymagające podjęcia kompleksowych działań rewitalizacyjnych, podniesienia ich standardu, zwiększenia dostępności oraz modernizacji.

Dworzec kolejowy stanowił kiedyś wizytówkę Sierpca. Obecnie obszar ten negatywnie wpływa na wizerunek obszaru, jednakże wdrażana obecnie inwestycja wpływa na stopniową poprawę

wizerunku otoczenia. Teren ten posiada potencjał do zagospodarowania i zaadaptowania na pełnienie funkcji społecznych. Obecnie trwa realizacja inwestycji, a obiekt jest rewitalizowany¹⁴.

Zdjęcie 5 Budynek dworca

Źródło: materiały własne.

W bliskości dworca znajduje się wieża ciśnień, wybudowana w latach 20. XX w. według typowego projektu, która służyła do zasilania parowozów w wodę. Wieża ciśnień oraz cały zespół dworca kolejowego, wybudowanego w latach 1924-1926, wpisany jest do rejestru zabytków. Budynek dworca i wieży ciśnień oraz ich otoczenie stanowią potencjał do przywrócenia ich funkcji i adaptację na realizację funkcji społeczno-gospodarczych.

¹⁴ GMS otrzymała środki finansowe z Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego oraz z programu Inwestycji strategicznych na remont dworca.

Zdjęcie 6 Pozostałości kolejowej wieży ciśnień

Źródło: materiały własne.

Oryginalna drewniana zabudowa w obszarze rewitalizacji ulega postępującej degradacji oraz ubożeniu z uwagi na niezadowalający stan zachowania. Obiekty te wymagają podjęcia kompleksowych prac modernizacyjnych, ale wiele z nich wymaga rozbiórki. Z uwagi na pełnioną przez obszar funkcję, przebiega przez niego ruch tranzytowy. Wpływa to negatywnie na jakość i stan historycznej, zabytkowej części Sierpca. Atutem krajobrazowym Sierpca są liczne obiekty zabudowy drewnianej. Budynki architektury drewnianej mają znaczenie w kontekście kulturowym i stanowią istotny zasób miasta, jednak ich aktualny stan często niekorzystnie wpływa na wizerunek przestrzeni publicznej w mieście, jak i w obszarze rewitalizacji. Dlatego istotne jest uporządkowanie zabytkowej przestrzeni, modernizacja obiektów w celu zaadaptowania na pełnienie nowych funkcji i w celu jej udostępnienia szerokiej grupie odbiorców, ze wskazaniem na mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Zdjęcie 7 Ul. Chopina 16

Źródło: materiały własne.

Zdjęcie 8 Ul. Farna 24

Źródło: materiały własne.

Postępująca degradacja widoczna jest też w budynku po byłym kinie „Jutrzenka”. Obiekt ten powstał w 1935 r. jako Dom Katolicki, w którym znajdowała się sala widowiskowa. W okresie okupacji Niemcy przebudowali budynek w celu stworzenia nowoczesnego kina, które po wojnie uzyskało nazwę „Jutrzenka”¹⁵. Od 2015 r. budynek stoi pusty, a jego postępująca degradacja negatywnie wpływa na wizerunek obszaru. Obecnie kino działa w ramach Centrum Kultury i Sztuki i ulokowane jest w sali widowiskowo-kinowej.

¹⁵ <https://www.sierpc.com.pl/>

Grafika 13 Budynek dawnego kina "Jutrzenka"

Źródło: materiały własne.

Wśród problemów zauważalnych przez mieszkańców można wskazać w szczególności na:

- Niedoposażenie przestrzeni publicznych w obiekty małej architektury,
- Brak dobrej infrastruktury drogowej,
- Zaniedbane kamienice na starym mieście,
- Brak ścieżek rowerowych, zły stan niektórych dróg, duże natężenie ruchu,
- Brak jednolitego układu budynków, jednolitych stylów, zaniedbane obiekty pogarszające walory wizualne obszaru,
- Wysokie zagęszczenie, urbanizacja.

Mieszkańcy wskazali również propozycje działań w obszarze rewitalizacji, wśród których można wskazać:

- Budowę ścieżek rowerowych, których jest zdecydowanie za mało na obszarze rewitalizacji,
- Rewitalizację obiektów zabytkowych na starym mieście,
- Etapowe zagospodarowanie doliny Sierpienicy na cele rekreacji – ciąg pieszo - rowerowy, ławeczki, zieleń, spływ kajakowy, w celu poprawy walorów turystycznych miasta, przy jednoczesnym zachowaniu bioróżnorodności,
- Przywrócenie do użytku obszarów kolejowych i przemysłowych objętych obszarem rewitalizacji – w tym remont Dworca Kolejowego, wieży ciśnień i ogólne zagospodarowanie obszaru poprzez szereg remontów i wdrożenie nowych funkcji w tym obszarze,
- Regularna pomoc w rodzinach dotkniętych przemocą w rodzinie, darmowe wsparcie prawnicze, pomoc w powrocie do pracy kobietom po urlopie macierzyńskim,

- Więcej zajęć dla dzieci i młodzieży w czasie wakacji i ferii,
- Budowa lokali pod wynajem lub mieszkań komunalnych,
- Ożywienie terenów przy Placu Fryderyka Chopina,
- Strefa rekreacyjno-wypoczynkowa.

6.6 Potencjały obszaru rewitalizacji

Przeprowadzona pogłębiona diagnoza umożliwiła zidentyfikowanie potencjałów, które mogą zostać wykorzystane w procesie rewitalizacji i stanowią bazę do prowadzenia tego rodzaju działań. Zdiagnozowane mocne strony i potencjały zaprezentowano w podziale na analizowane sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną.

Sfera	Potencjały
Sfera społeczna	Bogata historia i wysokie walory kulturowe związane z obecnością zabytków, miejsc pamięci
	Możliwość zaadaptowania dworca kolejowego i jego otoczenia na cele kulturalne, społeczne i edukacyjne
Sfera gospodarcza	Ponadlokalny ośrodek i skupisko różnorodnych usług i administracji
	Potencjał turystyczny związany z dziedzictwem kulturowym miasta, jak i regionu
	Możliwości rozwoju turystyki pieszej, rowerowej i wędkarskiej
Sfera środowiskowe	Potencjał terenów rekreacyjnych
	Potencjał terenów doliny rzeki Sierpienicy do zagospodarowania na funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Skoncentrowanie instytucji publicznych i dostęp do różnego rodzaju usług
	Potencjał do stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych w obrębie Placu Fryderyka Chopina i Parku im. Tadeusza Paciorkiewicza
	Przywrócenie do użytku obszarów kolejowych i przemysłowych
Sfera techniczna	Dziedzictwo kulturowe i zabytki m.in. Kościół parafialny pw. Św. Wita Modesta i Krescencji, Kościół pw. Św. Ducha, Cerkiew, Ratusz, Ruiny Sierpeckiego zamku

6.7 Problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji

Diagnoza delimitacyjna, jak i szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji pozwoliły na dokładnie poznanie problemów występujących w Sierpcu, a w konsekwencji stworzenie katalogu potrzeb i wyzwań. Wskazane elementy zaprezentowano w formie tabelarycznej, podobnie jak w przypadku potencjałów, w podziale na 5 analizowanych sfer, wskazując dla każdej z nich zarówno problemy, jak i kluczowe wyzwania, na które odpowiedź stanowić będą przedsięwzięcia rewitalizacyjne, zaprezentowane w kolejnych rozdziałach.

Sfera	Problemy	Główne potrzeby i wyzwania
Sfera społeczna	<ul style="list-style-type: none"> • Starzenie się społeczeństwa • Występowanie problemu uzależnień wśród mieszkańców • Niezadawalająca dostępność usług medycznych • Bezrobocie i ubóstwo • Wysoki udział osób ze szczególnymi potrzebami 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój oferty czasu wolnego i usług dla dzieci i młodzieży • Rozwój systemu wsparcia i usług dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz ich opiekunów • Stworzenie miejsc i oferty dedykowanej seniorom • Profilaktyka uzależnień i wsparcie rodzin • Zwiększenie integracji mieszkańców i ich aktywizacja • Aktywizacja i reintegracja zawodowa mieszkańców • Działania ograniczające negatywne zjawiska występowania kryzysów psychicznych wśród dzieci i młodzieży
Sfera gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> • Nieestetycznie rozwinięta infrastruktura turystyczna i niski poziom atrakcyjności turystycznej • Zaklasyfikowanie miasta do grupy tracących funkcje społeczno-gospodarcze 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury i oferty turystycznej • Pobudzenie aktywności sektorów kreatywnych wpisujących się kulturowo, wizerunkowo i turystycznie w obszar rewitalizacji miasta
Sfera środowiskowe	<ul style="list-style-type: none"> • Zagrożenie hałasem i niski poziom zabezpieczenia przed hałasem • Niska jakość powietrza, będąca wynikiem stosowania nieekologicznych źródeł ogrzewania • Ryzyko powodziowe z uwagi na przebieg rzeki Sierpicy 	<ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie terenów doliny rzeki Sierpicy • Wzmacnianie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców • Zwiększenie powierzchni terenów zielonych
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	<ul style="list-style-type: none"> • Niezagospodarowane i niedoposażone przestrzenie publiczne • Niski udział terenów zielonych • Utrata funkcji centrowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni do rekreacji i wypoczynku mieszkańców oraz umożliwiających integrację • Dopuszczenie przestrzeni publicznych • Likwidacja barier architektoniczno-urbanistycznych w przestrzeniach publicznych
Sfera techniczna	<ul style="list-style-type: none"> • Postępująca degradacja obiektów i przestrzeni zabytkowych • Niezadawalająca liczba ścieżek rowerowych • Zły stan techniczny budynków 	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja obiektów w celu zaadaptowania ich na pełnienie funkcji społecznych w postaci np. Centrów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, Klubów Integracji Społecznej, Spółdzielni Socjalnych, podmiotów reintegracji zawodowej i społecznej • Uporządkowanie zabytkowej przestrzeni • Pobudzenie życia publicznego na terenie zabytkowych części miasta

7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Zdefiniowanie wizji obszaru po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych jest obowiązkowym elementem Gminnego Programu Rewitalizacji, wynikającym z art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy o rewitalizacji. Wizja określa stan docelowy obszaru rewitalizacji i w sposób kompleksowy przedstawia kluczowe założenia i proponowane zmiany, jak również pożądane efekty, które zostaną osiągnięte dzięki realizacji celów i kierunków działania oraz poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Na podstawie przeprowadzonych prac diagnostycznych, analizy problemów występujących w obszarze oraz oceny potencjałów i potrzeb, zidentyfikowano wizję przewidywanego stanu obszaru objętego procesem rewitalizacji, który nastąpi po wprowadzeniu zaplanowanych działań.

Wizja obszaru rewitalizacji miasta Sierpca

Obszar rewitalizacji stanowi miejsce atrakcyjne do zamieszkania i pracy, jak również rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców i turystów odwiedzających Sierpc.

Zrewitalizowane i przekształcone przestrzenie publiczne oraz zagospodarowane tereny doliny rzeki Sierpienicy i obszary zielone, stanowią miejsca integracji społeczności lokalnej.

Zabytkowa przestrzeń i budynki zostały zmodernizowane i pełnią funkcje społeczne, edukacyjne oraz kulturalne, zaspokajając oczekiwania i potrzeby mieszkańców Sierpca, jednocześnie sprzyjając budowaniu kapitału społecznego.

W wyniku działań rewitalizacyjnych mieszkańcy tworzą zaangażowaną, aktywną oraz zintegrowaną społeczność, skupioną na dbaniu i trosce o środowisko naturalne, będące unikatowym zasobem obszaru.

8. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, przedmiotowy dokument powinien zawierać cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań, które mają służyć eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. Poniżej zaprezentowano schemat interwencji strategicznej, składający się z dwóch celów i 6 kierunków działania, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia wizji przedstawionej w poprzednim rozdziale.

Cel 1. Poprawa jakości życia i kompleksowe wsparcie mieszkańców	Cel 2. Funkcjonalne przestrzenie publiczne i wysoki standard infrastruktury technicznej
Kierunek działania 1.1.	Kierunek działania 2.1
Aktywizacja, opieka i wsparcie środowiska seniorów	Zagospodarowanie przestrzeni publicznych i rozwój terenów zielonych
Kierunek działania 1.2.	Kierunek działania 2.2.
Doskonalenie systemu pomocy w funkcjonowaniu rodziny	Modernizacja obiektów i przestrzeni zabytkowych z przeznaczeniem na cele społeczne
Kierunek działania 1.3	
Edukacja i wspieranie dzieci i młodzieży	
Kierunek działania 1.4	
Pobudzenie aktywności mieszkańców i budowa silnego kapitału społecznego	

Cel 1. Poprawa jakości życia i kompleksowe wsparcie mieszkańców

Realizacja celu przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz przeciwdziałać będzie rozprzestrzenianiu się negatywnych zjawisk społecznych, poprzez kompleksowe wsparcie kierowane w stronę różnych grup mieszkańców. Identyfikowane problemy w sferze społecznej, rosnąca liczba seniorów i osób ze szczególnymi potrzebami oraz widoczne zjawiska związane z uzależnieniami wskazują na konieczność realizacji działań mających na celu aktywizację, integrację mieszkańców oraz umożliwienie im pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Ponadto z uwagi na ujemne saldo migracji i zmniejszanie się liczby ludności kluczowe jest podniesienie atrakcyjności osiedleńczej, poprzez tworzenie oferty spędzania czasu wolnego, skierowanej w stronę różnych grup mieszkańców – rodzin, dzieci i młodzieży czy seniorów.

Cel 2. Funkcjonalne przestrzenie publiczne i wysoki standard infrastruktury technicznej

Funkcjonalne i dostępne przestrzenie publiczne sprzyjają integracji mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami oraz umożliwiają budowę kapitału społecznego. Obszar rewitalizacji posiada potencjał w zakresie rozwoju oferty rekreacyjno-wypoczynkowej z uwagi na atrakcyjne tereny doliny rzeki Sierpienicy. Ponadto rozwój infrastruktury i modernizacja budynków na tym terenie pozwoli na wykorzystanie ich potencjału, przywrócenie do użytku obecnie nieużytkowanych przestrzeni, na cele kulturalne (m.in. zajęcia kierowane w stronę różnych grup mieszkańców), społeczne (m.in. rozwój ekonomii społecznej i adaptacja obiektów zabytkowych pod centra integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej) czy edukacyjne

(m.in. edukacja ekologiczna, wzmacnianie poczucia tożsamości gminnej, edukacja regionalna). Doposażenie przestrzeni i dbałość o stan środowiska wpłynie pozytywnie na wizerunek podobszaru, a tym samym również na jakość życia mieszkańców.

9. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które zaplanowane są do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca zostały zgłoszone poprzez otwarty nabór projektów, który odbył się w dniach od 30 listopada do 21 grudnia 2023 r. W trakcie trwania naboru w sumie zebrano 10 pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne, spośród których 6 to projekty podstawowe (infrastrukturalne), a 4 to projekty uzupełniające (społeczne, miękkie). Po przeprowadzeniu weryfikacji wszystkie wspomniane propozycje projektowe zostały ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji. W poniższej tabeli zestawiono przedsięwzięcia wraz z rodzajem, wnioskodawcą oraz podobszarem rewitalizacji, na którym będą realizowane.

Nr	Nazwa projektu	Typ projektu (społeczny/infrastrukturalny)	Wnioskodawca/podmiot/y realizujący/e
1	Dzienny Dom Seniora	infrastrukturalny	MOPS w Sierpcu
2	Warsztaty dla rodziców	społeczny	MOPS w Sierpcu
3	Rewitalizacja historycznego centrum miasta celem przywrócenia funkcji centrotwórczych. Zagospodarowanie staromiejskich przestrzeni publicznych	infrastrukturalny	Gmina Miasto Sierpc
4	Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów	infrastrukturalny	Gmina Miasto Sierpc
5	Rewitalizacja dworca kolejowego i bezpośredniego otoczenia wraz z nadaniem nowych funkcji publicznych	infrastrukturalny	Gmina Miasto Sierpc
6	Sieć inkubatorów aktywności społecznej	społeczny	Gmina Miasto Sierpc
7	Utworzenie sieci ośrodków wsparcia dla dzieci i młodzieży w kryzysach psychicznych, uzależnionych, z zachowaniami kompulsywnymi	społeczny	Gmina Miasto Sierpc
8	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Obrębie Placu Fryderyka Chopina oraz parku im. Tadeusza Paciorkiewicza wraz z nadaniem im funkcji społecznych – Budowa/Odbudowa infrastruktury rekreacyjnej w postaci sceny/muszli koncertowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Parku im. Tadeusza Paciorkiewicza w Sierpcu	infrastrukturalny	Gmina Miasto Sierpc
9	Rewitalizacja i ochrona zabytkowej zabudowy z wprowadzeniem funkcji społecznych dla potrzeb rozwoju ekonomii społecznej	infrastrukturalny	Gmina Miasto Sierpc

10	Zagospodarowanie przestrzenne doliny rzeki Sierpienicy z terenami przyległymi, wraz z nadaniem im funkcji społecznych	infrastrukturalny	Gmina Miasto Sierpc
----	---	-------------------	---------------------

9.1 Projekty podstawowe

Zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowią odpowiedź na zidentyfikowane problemy, deficyty i wyzwania w obszarze rewitalizacji oraz wykorzystują posiadane potencjały. Poniżej zestawiono potrzeby zidentyfikowane dla obszaru rewitalizacji wraz z listą projektów stanowiących odpowiedź na wskazane wyzwania. Dodatkowo, każdy z projektów został przyporządkowany do kierunków działań i celów, co jednoznacznie obrazuje, jak realizacja założeń przekłada się na eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk, w tym wypadku rozumianych jako wyzwania i potrzeby.

Tabela 11 Logika zaplanowanej interwencji rewitalizacyjnej w formie tabelarycznej

Cel	Kierunek działania	Tytuł projektu	Typ projektu	Wyzwania i potrzeby, które mogą zostać rozwiązane dzięki realizacji przedsięwzięcia
Cel 1. Poprawa jakości życia i kompleksowe wsparcie mieszkańców	Kierunek działania 1.1. Aktywizacja, opieka i wsparcie środowiska seniorów	Dzienny Dom Seniora	infrastrukturalny	<ul style="list-style-type: none"> Stworzenie miejsc i oferty dedykowanej seniorom Rozwój systemu wsparcia i usług dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz ich opiekunów
		Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów	infrastrukturalny	
	Kierunek działania 1.2 Doskonalenie systemu pomocy w funkcjonowaniu rodziny	Warsztaty dla rodziców	społeczny	<ul style="list-style-type: none"> Profilaktyka uzależnień i wsparcie rodzin
	Kierunek działania 1.3 Edukacja i wspieranie dzieci i młodzieży	Utworzenie sieci ośrodków wsparcia dla dzieci i młodzieży w kryzysach psychicznych, uzależnionych, z zrachowaniami kompulsywnymi.	społeczny	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój oferty czasu wolnego i usług dla dzieci i młodzieży Profilaktyka uzależnień i wsparcie rodzin Działania ograniczające negatywne zjawiska występowania kryzysów psychicznych wśród dzieci i młodzieży
	Kierunek działania 1.4 Pobudzenie aktywności mieszkańców i budowa silnego kapitału społecznego	Sieć inkubatorów aktywności społecznej	społeczny	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie integracji mieszkańców i ich aktywizacja Pobudzenie aktywności sektorów kreatywnych wpisujących się kulturowo, wizerunkowo i turystycznie w obszar rewitalizacji miasta

Cel	Kierunek działania	Tytuł projektu	Typ projektu	Wyzwania i potrzeby, które mogą zostać rozwiązane dzięki realizacji przedsięwzięcia
Cel 2. Funkcjonalne przestrzenie publiczne i wysoki standard infrastruktury technicznej	Kierunek działania 2.1 Zagospodarowanie przestrzeni publicznych i rozwój terenów zielonych	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Obrębie Placu Fryderyka Chopina oraz parku im. Tadeusza Paciorkiewicza wraz z nadaniem im funkcji społecznych – Budowa/Odbudowa infrastruktury rekreacyjnej w postaci sceny/muszli koncertowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Parku im. Tadeusza Paciorkiewicza w Sierpcu	infrastrukturalny	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie powierzchni terenów zielonych • Doposażenie przestrzeni publicznych • Likwidacja barier architektoniczno-urbanistycznych w przestrzeniach publicznych • Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni do rekreacji i wypoczynku mieszkańców oraz umożliwiających integrację • Rozwój infrastruktury i oferty turystycznej
		Zagospodarowanie przestrzenne doliny rzeki Sierpienicy z terenami przyległymi, wraz z nadaniem im funkcji społecznych	infrastrukturalny	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury i oferty turystycznej • Zagospodarowanie terenów doliny rzeki Sierpienica • Wzmacnianie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców • Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni do rekreacji i wypoczynku mieszkańców oraz umożliwiających integrację
	Kierunek działania 2.2. Modernizacja obiektów i przestrzeni zabytkowych z przeznaczaniem na cele społeczne	Rewitalizacja historycznego centrum miasta celem przywrócenia funkcji centrotwórczych. Zagospodarowanie staromiejskich przestrzeni publicznych.	infrastrukturalny	<ul style="list-style-type: none"> • Doposażenie przestrzeni publicznych • Likwidacja barier architektoniczno-urbanistycznych w przestrzeniach publicznych • Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni do rekreacji i wypoczynku mieszkańców oraz umożliwiających integrację • Uporządkowanie zabytkowej przestrzeni
		Rewitalizacja dworca kolejowego i bezpośredniego otoczenia wraz z nadaniem nowych funkcji publicznych	infrastrukturalny	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja obiektów w celu zaadaptowania ich na pełnienie funkcji społecznych w postaci np. Centrów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, Klubów Integracji Społecznej, Spółdzielni Socjalnych, podmiotów reintegracji zawodowej i społecznej • Uporządkowanie zabytkowej przestrzeni

Cel	Kierunek działania	Tytuł projektu	Typ projektu	Wyzwania i potrzeby, które mogą zostać rozwiązane dzięki realizacji przedsięwzięcia
		Rewitalizacja i ochrona zabytkowej zabudowy z wprowadzeniem funkcji społecznych dla potrzeb rozwoju ekonomii społecznej	infrastrukturalny	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja obiektów w celu zaadaptowania ich na pełnienie funkcji społecznych w postaci np. Centrów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, Klubów Integracji Społecznej, Spółdzielni Socjalnych, podmiotów reintegracji zawodowej i społecznej • Uporządkowanie zabytkowej przestrzeni • Pobudzenie życia publicznego na terenie zabytkowych części miasta

Poniżej przedstawiono charakterystykę poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rewitalizacja historycznego centrum miasta celem przywrócenia funkcji centrotwórczych. Zagospodarowanie staromiejskich przestrzeni publicznych.
Termin realizacji przedsięwzięcia
2024-2027
Nazwa wnioskodawcy
Urząd Miejski w Sierpcu
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Redukcja negatywnych zjawisk społecznych, aktywizacja społeczna i zwiększenie poziomu integracji mieszkańców.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
Przekształcanie przestrzeni z zachowaniem tożsamości i wyrazistości miejsca, poszanowaniem wartości historycznych, krajobrazowych czy kulturowych, w tym walorów zabytkowych. Uporządkowanie zabytkowej przestrzeni i jej udostępnienie szerokiej grupie odbiorców.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Zagospodarowane tereny zielone stanowiąc będą przestrzeń publiczną przeznaczoną do rozwoju funkcji społecznych, kulturalnych i turystycznych. Działania inwestycyjne umożliwią stworzenie przestrzeni dla rozwoju działalności lokalnych drobnych rzemieślników, lokalnych artystów działających w przestrzeni (występy, koncerty, plenery - budowa sceny). Dzięki czemu w staromiejskiej części miasta, stanowiącej obszar rewitalizacji, powstanie miejsce atrakcyjne dla jego mieszkańców z oferta kulturalną, a jednocześnie możliwe do wykorzystania na cele społeczne. W przestrzeni możliwe będzie prowadzenie działań aktywizujących i integrujących społeczność (również międzypokoleniową) np. poprzez założenie i pielęgnację zielonych ogródków tematycznych, w których zasadzone zostaną gatunki typowe dla Ziemi Sierpeckiej (bioróżnorodność). Projekt obejmuje również remonty elewacji budynków komunalnych i budowę mieszkań komunalnych. Zakres przedsięwzięcia obejmuje zagospodarowanie przestrzeni publicznej w obrębie Placu Fryderyka Chopina oraz nawiązanie współpracy z właścicielami obiektu Jatki Sierpeckiej i prowadzenie wspólnych programów na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych mieszkańców
Miejsce realizacji przedsięwzięcia
Plac Fryderyka Chopina, Sierpc.
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

**Rewitalizacja historycznego centrum miasta celem przywrócenia funkcji centrotwórczych.
Zagospodarowanie staromiejskich przestrzeni publicznych.**

Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych i urbanistycznych, zapewniony zostanie wstęp dla osób z psami asystującymi, wdrożone zostaną elementy informacyjne o rozkładzie przestrzennym obiektu. Istotnym może być również wdrożenie elementów z zakresu dostępności informacyjno- komunikacyjnej, poprzez zapewnienie informacji o rozmieszczeniu przestrzennym z wykorzystaniem środków obsługi osób słabosłyszących i niedowidzących.

Potencjalne źródła finansowania:

Łączna wartość przedsięwzięcia

6 000 000

Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych

1 000 000

Pochodzące ze źródeł prywatnych

0

Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS

5 000 000

Pochodzące z innych źródeł

0

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu

Liczba zabytków objętych rewitalizacją – 1 sztuka

Wskaźnik rezultatu

Liczba osób korzystających z udostępnionej zrewitalizowanej przestrzeni – 17 tys. osób.

Rewitalizacja dworca kolejowego i bezpośredniego otoczenia wraz z nadaniem nowych funkcji publicznych	
Termin realizacji przedsięwzięcia	
	2024-2027
Nazwa wnioskodawcy	
	Urząd Miejski w Sierpcu
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
	Redukcja negatywnych zjawisk społecznych, aktywizacja społeczna i zwiększenie poziomu integracji mieszkańców. Zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału przestrzeni dworca na pełnienie nowych funkcji oraz poprawa wizerunku obszaru z uwagi na postępującą degradacją obiektów i przestrzeni zabytkowych.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia	
	Konserwacja, renowacja, remonty obiektów zabytkowych wraz z otoczeniem oraz ich adaptacja na cele kulturalne, społeczne, edukacyjne. Uporządkowanie zabytkowej przestrzeni i jej udostępnienie szerokiej grupie odbiorców.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia	
	Modernizacja i remont budynku dworca i wieży ciśnień wraz z otoczeniem w celu nadania nowych funkcji społeczno – gospodarczych. Działania inwestycyjne umożliwią poprawę estetyki przestrzeni miejskiej w obszarze rewitalizacji oraz ponowne wykorzystanie aktualnie niszczących obiektów, a dodatkowo poprawie ulegnie efektywność energetyczna obiektów. Obiekty dworca i wieży ciśnień wykorzystywane będą dla realizacji działań społecznych. Zakres przedsięwzięcia obejmuje remont budynku dworca kolejowego wraz z bezpośrednim otoczeniem.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
	ul. Dworcowa 5a, Działka 3/14 i 3/45, Działka 3/49
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
	Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych, zapewniony zostanie wstęp dla osób z psami asystującymi, wdrożone zostaną elementy informacyjne o rozkładzie przestrzennym obiektu. Istotnym może być również wdrożenie elementów z zakresu dostępności informacyjno- komunikacyjnej, poprzez zapewnienie informacji o rozmieszczeniu przestrzennym z wykorzystaniem środków obsługi osób słabosłyszących i niedowidzących.
Potencjalne źródła finansowania:	
łącznie wartość przedsięwzięcia	
	10 000 000
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	
	2 000 000

Rewitalizacja dworca kolejowego i bezpośredniego otoczenia wraz z nadaniem nowych funkcji publicznych	
Pochodzące ze źródeł prywatnych	
0	
Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	
8 000 000	
Pochodzące z innych źródeł	
0	
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Wskaźnik produktu	
Liczba zabytków objętych rewitalizacją – 2 sztuk	
Wskaźnik rezultatu	
Liczba osób korzystających z udostępnionej zrewitalizowanej przestrzeni – 17 tys. osób.	

Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Obrębie Placu Fryderyka Chopina oraz Parku im. Tadeusza Paciorkiewicza wraz z nadaniem im funkcji społecznych – Budowa/Odbudowa infrastruktury rekreacyjnej w postaci sceny/muszli koncertowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Parku im. Tadeusza Paciorkiewicza w Sierpcu.

Termin realizacji przedsięwzięcia

2024-2027

Nazwa wnioskodawcy

Urząd Miejski w Sierpcu

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Redukcja negatywnych zjawisk społecznych, aktywizacja społeczna i zwiększenie poziomu integracji mieszkańców. Zwiększenie poziomu zaangażowania lokalnej społeczności i ograniczenie zjawiska marginalizacji. Projekt rozwiąże również problem dotyczący dostępności i umożliwi wszystkim grupom mieszkańców (w tym szczególnie seniorom) pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Rewitalizacja przestrzeni i doposażenie w scenę/muszlę koncertową wpłynie na poszerzenie oferty kulturalnej i przyciągać będzie zarówno mieszkańców, jak i turystów.

Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia

Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączenie społeczne i innowacje społeczne.

Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia

Projekt zakłada przywrócenie do użyteczności publicznej przestrzeni rekreacyjnej i turystycznej w postaci sceny/muszli koncertowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu zielonego, wchodzących w obszar rewitalizacji historycznej części miasta Sierpca. W ramach projektu powstanie obiekt rekreacyjny i turystyczny, w którym będą odbywały się wydarzenia kulturalne i turystyczne o zasięgu ponadregionalnym, w tym np. Sierpecki Festiwal Smaków. Obiekt będzie okazją do rozwoju artystycznego i rozwoju rzemiosłnictwa, poprzez stworzenie infrastruktury do celów realizacji wydarzeń wystawienniczych, czy też organizacji imprez masowych. Projekt obejmuje odbudowę sceny/muszli koncertowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. oświetlenie, nagłośnienie, przyłącza, widownia itp.), dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, oraz rewitalizację terenu zielonego parku im. Tadeusza Paciorkiewicza.

Dzięki uruchomieniu nowej infrastruktury poprawi się relatywnie poziom atrakcyjności turystycznej Sierpca, w tym przywrócone zostaną turystom dawniej wykorzystywane do prowadzenia działań kulturalnych zasoby muszli koncertowej, niegdyś ulokowanej w Parku. W działaniach kulturalnych realizowanych na terenie obiektu udział będą brały osoby nie tylko z terenu miasta, ale również gmin ościennych i turyści.

Działanie przewiduje dokonanie zmiany lokalizacji Pomnika Bohaterów Ziemi Sierpeckiej.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia

Działka 2809/5, Sierpc .

Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Obrębie Placu Fryderyka Chopina oraz Parku im. Tadeusza Paciorkiewicza wraz z nadaniem im funkcji społecznych – Budowa/Odbudowa infrastruktury rekreacyjnej w postaci sceny/muszli koncertowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Parku im. Tadeusza Paciorkiewicza w Sierpcu.

Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami. Przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych oraz zapewniony zostanie wstęp dla osób z psami asystującymi. Zapewnienie informacji na temat planu parku oraz treści tablic informacyjnych, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy. Szczegółowe rozwiązania będą zawarte w projekcie zagospodarowania terenu.

Potencjalne źródła finansowania:

Łączna wartość przedsięwzięcia

8 312 500

Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych

1 312 500

Pochodzące ze źródeł prywatnych

0

Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS

7 000 000

Pochodzące z innych źródeł

0

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu

Powierzchnia objęta obszarem rewitalizacji 1,3986 ha

Powierzchnia zagospodarowanych terenów zielonych 1,3986 ha

Wskaźnik rezultatu

Liczba osób korzystających z udostępnionej zrewitalizowanej przestrzeni – 17 tys. osób.

Rewitalizacja i ochrona zabytkowej zabudowy z wprowadzeniem funkcji społecznych dla potrzeb rozwoju ekonomii społecznej.

Termin realizacji przedsięwzięcia

2024-2027

Nazwa wnioskodawcy

Urząd Miejski w Sierpcu

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Postępująca degradacja obiektów i przestrzeni zabytkowych, zły stan techniczny budynków, nieuporządkowane zabytkowe przestrzenie w mieście. Negatywny wizerunek obszaru. Ponadto realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do aktywizacji mieszkańców i ograniczenia zjawiska marginalizacji.

Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia

Konserwacja, renowacja, remonty obiektów zabytkowych wraz z otoczeniem oraz ich adaptacja na cele kulturalne, społeczne, edukacyjne.

Rozwijanie kapitału społecznego ośrodków pomocy społecznej, w tym zwiększanie wsparcia JST dla organizacji społecznych oraz stworzenie przestrzeni do rozwoju działalności PES.

Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia

Remont zabytkowych obiektów oraz nadanie im dodatkowych funkcji społecznych. Obiekty stanowiąc będą przestrzeń dla rozwoju funkcji społecznych w obszarze rewitalizacji, głównie poprzez zapewnienie przestrzeni dla działalności organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych, grup drobnych rzemieślników oraz poprzez zachowanie i rozwój funkcji kulturalnych, poprzez stworzenie przestrzeni muzealnej oraz związanej z promocją turystyczną. Działania inwestycyjne umożliwią poprawę estetyki przestrzeni miejskiej w obszarze rewitalizacji oraz ponowne wykorzystanie aktualnie niszczących zabytkowych obiektów. Dodatkowo poprawie ulegnie efektywność energetyczna obiektów. Realizowane działania społeczne umożliwią rozwój kompetencji wśród organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych oraz grup drobnych rzemieślników. W celu zapewnienia efektu synergii w ramach projektu przewiduje się rozwój współpracy z Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

W ramach programowych działań społecznych prowadzone będą Programy wsparcia, których celem będzie wsparcie dla organizacji pozarządowych oraz rzemiosła lokalnego, jak również aktywizacja i integracja społeczna osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na obszarze rewitalizacji.

Zadanie głównie dotyczy obiektów umiejscowionych pod adresami Plac Fryderyka Chopina 16 i ul. Farna 24.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia

Plac Fryderyka Chopina 16,

ul. Farna 24,

lub inne obiekty na terenie rewitalizacji

Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

Rewitalizacja i ochrona zabytkowej zabudowy z wprowadzeniem funkcji społecznych dla potrzeb rozwoju ekonomii społecznej.

Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych, zapewniony zostanie wstęp dla osób z psami asystującymi. Zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy.

Potencjalne źródła finansowania:

Łączna wartość przedsięwzięcia

17 000 000

Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych

2 000 000

Pochodzące ze źródeł prywatnych

0

Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS

15 000 000

Pochodzące z innych źródeł

0

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźnik produktu

Liczba obiektów objętych rewitalizacją – 2 sztuki.

Wskaźnik rezultatu

Liczba osób korzystających z udostępnionej zrewitalizowanej przestrzeni – 10 tys. osób.

Zagospodarowanie przestrzenne doliny rzeki Sierpicy z terenami przyległymi, wraz z nadaniem im funkcji społecznych

Termin realizacji przedsięwzięcia

2024-2027

Nazwa wnioskodawcy

Urząd Miejski w Sierpcu

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Projekt przyczyni się do zmniejszenia ryzyka powodziowego związanego z rzeką Sierpicą, wykorzystanie terenów doliny rzeki i zaadaptowanie ich na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Doposażona i zagospodarowana przestrzeń przyczyni się do stworzenia miasta integracji i wypoczynku mieszkańców, jak również przyciągnie turystów. Uporządkowanie terenu wpłynie pozytywnie na wizerunek obszaru i dostępność terenów zielonych.

Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia

Rewitalizacja przestrzeni publicznej doliny rzeki Sierpicy w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki.

Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia

W ramach realizacji projektu planuje się uporządkowanie zdegradowanych i zaniedbanych obszarów terenów wzdłuż cieków wodnych na terenie miasta Sierpca. Wprowadzenie nowych funkcji w tym budowę ciągu pieszo-jezdnego łączącego infrastrukturę P+R polegających na zagospodarowaniu terenu, wybudowanie nawierzchni utwardzonych, zagospodarowanie koryta rzecznoego w celu uprawiania kajakarstwa, zakup i montaż urządzeń sportowo-rekreacyjnych (m.in.: place zabaw, siłownie plenerowe, rowery wodne, piłkarzki, stoły do gry w brydża i szachy), montaż małej architektury w postaci ławek, koszy na śmieci, stojaków na rowery, oświetlenia solarnego, zagospodarowanie zieleni, utworzenie ścieżek spacerowych i rowerowych oraz przestrzeni do organizacji imprez plenerowych o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym oraz zajęć aktywizujących dla mieszkańców wzdłuż doliny rzeki Sierpicy. W celu kompleksowych działań wdrożone zostaną rozwiązania z zakresu regulacji cieku wodnego (zbiorniki retencyjne oraz wykonanie spiętrzeń celem produkcji energii elektrycznej) przy zachowaniu bioróżnorodności tych terenów.

Zakres przedsięwzięcia obejmuje zagospodarowanie przestrzeni publicznej doliny rzeki Sierpicy wraz z terenami przyległymi położonymi w obszarze rewitalizacji.

Zagospodarowane tereny stanowią będą przestrzeń publiczną przeznaczoną dla rozwoju funkcji społecznych, kulturalnych i turystycznych integrujących i aktywizujących społecznie mieszkańców Sierpca, jak i turystów przybywających do miasta.

Działania inwestycyjne umożliwią stworzenie ogólnodostępnej przestrzeni przeznaczonej funkcjonalnie dla aktywnego spędzania wolnego czasu.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia

Sierpc, dolina rzeki Sierpicy

Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania:

Zagospodarowanie przestrzenne doliny rzeki Sierpienicy z terenami przyległymi, wraz z nadaniem im funkcji społecznych

Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych. Istotnym może być również wdrożenie elementów z zakresu dostępności informacyjno - komunikacyjnej, poprzez zapewnienie informacji o rozmieszczeniu przestrzennym z wykorzystaniem środków obsługi osób słabosłyszących i niedowidzących. Szczegółowe rozwiązania będą zawarte w projekcie zagospodarowania terenu.

Potencjalne źródła finansowania:

Łączna wartość przedsięwzięcia

15 000 000

Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych

2 250 000

Pochodzące ze źródeł prywatnych

0

Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS

12 750 000

Pochodzące z innych źródeł

0

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu

Powierzchnia objęta obszarem rewitalizacji ok 2,4575 ha

Powierzchnia zagospodarowanych terenów zielonych ok 2,4575 ha (konieczne jest opracowanie dokumentacji dla inwestycji do ustalenia dokładnych wartości).

Wskaźniki rezultatu

Liczba osób korzystających z udostępnionej zrewitalizowanej przestrzeni – 10 tys. osób.

Dzienny Dom Seniora	
Termin realizacji przedsięwzięcia	
	2024-2026
Nazwa wnioskodawcy	
	MOPS w Sierpcu
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
	<p>Projekt jest odpowiedzią na rosnącą liczbę seniorów, w tym obciążonych chorobami przewlekłymi oraz zmieniające się potrzeby związane z opieką nad osobami starszymi. Postępujące choroby pogłębiają niesamodzielność, co jest obciążające również dla rodzin chorującego. Sytuacja zdrowotna i ekonomiczna seniorów często nie pozwala na czynne uczestnictwo w kulturze i innych formach życia społecznego, przez co narażone są na społeczne wykluczenie. Placówka przeznaczona będzie dla osób w wieku 60 lat i więcej, które są samotne lub mają rodzinę, jednak jej członkowie nie są dyspozycyjni, aby kompleksowo zająć się seniorem w ciągu dnia.</p> <p>Dom byłby miejscem aktywnego spędzania wolnego czasu, integracji, aktywizowania i wielopłaszczyznowego wspierania osób starszych, utrzymywania dobrej kondycji i sprawności ruchowej, usamodzielniania i pobudzania zaradności, rozwijania różnych zainteresowań.</p>
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia	
	Rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców, w szczególności seniorów. Rewitalizacja budynku i nadanie mu nowych funkcji społecznych – stworzenie Dziennego Domu Seniora.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia	
	<ul style="list-style-type: none"> • remont budynku, przystosowanie obiektu do nowych funkcji społecznych, • wyposażenie pomieszczeń w sprzęt i urządzenie niezbędnych do funkcjonowania, • wsparcie opiekuna, • pomoc pielęgniarstwa, • wsparcie psychologiczne, • zajęcia rekreacyjne służące aktywnemu odpoczynkowi i wzmacnianiu więzi społecznych, • zajęcia ruchowej i/lub rehabilitacja z elementami kinezyterapii, • zajęcia artystyczne – wg potrzeb i zainteresowań seniorów, • codzienny ciepły posiłek.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
	Miasto Sierpc
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
	Dostosowanie budynku do potrzeb dla osób z niepełnosprawnościami poprzez instalację urządzeń i/lub rozwiązań architektonicznych umożliwiających dostęp do pomieszczeń oraz zapewnienie dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej.
Potencjalne źródła finansowania:	
	Łączna wartość przedsięwzięcia

Dzienny Dom Seniora
3 500 000
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych
525 000
Pochodzące ze źródeł prywatnych
0
Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS
2 975 000
Pochodzące z innych źródeł
0
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
Wskaźniki produktu: Obiekt infrastruktury zlokalizowany na rewitalizacyjnych obszarach – 1 szt Liczba osób uczestniczących w zajęciach Domu -20 osób listy obecności
Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystających z obiektu – 20 osób listy obecności

Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów	
Termin realizacji przedsięwzięcia	
	2024-2027
Nazwa wnioskodawcy	
	Urząd Miejski w Sierpcu
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
	Z uwagi na postępujący proces i starzenie się społeczności Sierpca oraz zagrożenie tej grupy mieszkańców marginalizacją, kluczowe jest prowadzenie działań skierowanych w stronę seniorów i zapewnienie im odpowiedniego wsparcia oraz oferty czasu wolnego, w celu ich aktywizacji.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia	
	Budowa systemowej opieki nad osobami starszymi w środowisku lokalnym, w tym rozwijanie dziennych form opieki dla osób starszych i potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Wdrażanie innowacyjnych form opieki środowiskowej, w tym rozwój środowiskowego wolontariatu na rzecz opieki nad osobami mniej/niesamodzielnymi.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia	
	Usługi opiekuńcze dla seniorów "Dzienny Dom Pobytu" wraz z wynajmem nieruchomości. Wpływ na zmiany społeczne związany jest z wdrożeniem rozwiązania bezpośrednio ukierunkowanego na niwelowanie negatywnych trendów demograficznych. Zapewnienie form wsparcia dla osób starszych niesamodzielnych odciąża ich rodziny/opiekunów, tak aby te osoby mogły prowadzić aktywne życie społeczne oraz przeciwdziałać wykluczeniu opiekunów. W zakresie przestrzennym zadanie może opierać się na procesie rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich poprzez nadanie im nowych funkcji społecznych w postaci dziennych domów pobytu. Funkcja środowiskowa dziennych domów może być zapewniona poprzez wprowadzenie przestrzeni do tworzenia nowych usług na terenie obszaru, takich jak asystentura dla osób niesamodzielnych, teleopieka, tzw. "usługi podwieszane". Obiekty mogą pełnić również funkcję edukacyjną dla kadry specjalistów w zakresie świadczenia usług środowiskowych. Istotnym aspektem wdrożenia rozwiązań jest odejście od skostniałego i negatywnie postrzeganego systemu pomocy społecznej i wdrożenie rozwiązań z obszaru deinstytucjonalizacji. Zbudowanie sieci wsparcia dla osób starszych niesamodzielnych w formie dziennych domów pobytu dla osób starszych. Placówki oparte będą na usługach terapeutycznych, niemedyceńskich wspierających proces podtrzymania samodzielności osób starszych. Dzielne domy pełnić będą funkcję wsparcia osób starszych i jednocześnie pełnią funkcję wsparcia wytchnieniowego dla opiekunów tych osób (możliwość prowadzenia aktywnego życia). DDP-y są również przestrzenią do budowania usług środowiskowych ukierunkowanych na osoby starsze w dobie starzenia się społeczeństwa. Celem placówki jest wsparcie samodzielności osób starszych z terenu MOFP. Projekt może być formą wdrożenia nowych funkcji na obszarach zdegradowanych w ramach programów rewitalizacji.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
	Miasto Sierpc
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	

Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów

Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych, zapewniony zostanie wstęp dla osób z psami asystującymi, wdrożone zostaną elementy informacyjne o rozkładzie przestrzennym obiektu. Istotnym może być również wdrożenie elementów z zakresu dostępności informacyjno- komunikacyjnej, poprzez zapewnienie informacji o rozmieszczeniu przestrzennym z wykorzystaniem środków obsługi osób słabosłyszących i niedowidzących.

Potencjalne źródła finansowania:

Łączna wartość przedsięwzięcia

8 000 000

Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych

1 000 000

Pochodzące ze źródeł prywatnych

0

Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS

7 000 000

Pochodzące z innych źródeł

0

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu

Liczba obiektów objętych rewitalizacją – 1 sztuka

Liczba utworzonych PES – 1 sztuka.

Wskaźniki rezultatu

Liczba osób korzystających z udostępnionej zrewitalizowanej przestrzeni – 20 -35 osób (bezpośredni odbiorcy) w sposób ciągły.

Pośredni odbiorcy – 300 osób

9.2 Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Warsztaty dla rodziców
Termin realizacji przedsięwzięcia
2024-2026
Nazwa wnioskodawcy
MOPS w Sierpcu
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Projekt skierowany jest do rodzin, które nie realizują podstawowych funkcji rodziny, a w których występują nieprawidłowości w zaspokajaniu potrzeb biologicznych i psychospołecznych członków rodziny, a zwłaszcza dziecka. Z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodziny wiążą się tendencje współwystępowania kilku problemów w obrębie rodziny: uzależnienia, przemoc, rozwód, śmierć rodziców, przestępczość, próby samobójcze, brak właściwej opieki rodzicielskiej, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Działania przewidziane w projekcie mają dążyć do wzmacniania funkcji rodzin, zwiększenia kompetencji rodzicielskich, budowania relacji społecznych i w rodzinie, integracji rodzinnej i społecznej, przeciwdziałania marginalizacji społecznej.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
Rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców, w szczególności rodzin z dziećmi. Podniesienie umiejętności wychowawczych rodziców, którzy są objęci wsparciem asystentów rodziny oraz rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych wykluczeniem.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty dla rodziców np. treningi kompetencji społecznych, rodzicielskich, wychowawczych • poradnictwo indywidualne dla rodziców • zajęcia grupowe dla dzieci w czasie trwania warsztatów dla rodziców • grupa wsparcia dla rodziców • integracja rodzinna i społeczna (wyjazd integracyjny, wyjście do kina, skansen)
Miejsce realizacji przedsięwzięcia
Miasto Sierpc
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Dostosowanie budynku do potrzeb dla osób z niepełnosprawnościami poprzez instalację urządzeń i/lub rozwiązań architektonicznych umożliwiających dostęp do pomieszczeń oraz zapewnienie dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej.
Potencjalne źródła finansowania:
Łączna wartość przedsięwzięcia
3 500 000

Warsztaty dla rodziców
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych
525 000
Pochodzące ze źródeł prywatnych
0
Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS
2 975 000
Pochodzące z innych źródeł
0
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
<p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Liczba osób uczestniczących w warsztatach – 20 osób, lista obecności liczba osób korzystających z poradnictwa – 20 osób Liczba dzieci – do 20 osób, lista obecności Uzyskanie dyplomu ukończenia warsztatów – 20 osób, liczba wydanych dyplomów</p>
<p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Liczba uzyskanych dyplomów: 20 osób Liczba osób, które podniosły swoje kompetencje rodzicielskie – 20 osób</p>

Sieć inkubatorów aktywności społecznej	
Termin realizacji przedsięwzięcia	
	2024-2027
Nazwa wnioskodawcy	
	Urząd Miejski w Sierpcu
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
	Redukcja negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności niskiego poziomu integracji i wykluczenia społecznego.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia	
	Rozwijanie kapitału społecznego miasta Sierpc, w tym wspieranie aktywności obywatelskiej oraz włączanie mieszkańców w życie społeczne i zwiększanie stopnia identyfikacji mieszkańców z obszarem.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia	
	<p>Celem projektu jest pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców miasta Sierpca, w tym edukacja, wsparcie i koordynacja w zakresie inicjatyw podejmowanych oddolnie. W ramach projektu utworzone zostaną 3 ośrodki inkubacji inicjatyw społecznych, w których będzie prowadzona edukacja w zakresie aktywności obywatelskiej, zwłaszcza w obszarze prowadzenia organizacji pozarządowych, pozyskiwania funduszy na rzecz realizacji inicjatyw, pobudzenia kreatywnego podejścia do rozwoju Sierpca. Ośrodki wpłyną na wymianę wiedzy, możliwość tworzenia partnerstw, koordynację absorpcji środków i budowaniu jednego spójnego i silnego obszaru aktywnego społecznie, ukierunkowanego na realizację określonych celów.</p> <p>Społeczny - pobudzenie aktywności społecznej poprzez wsparcie oddolnych inicjatyw społecznych, szkolenia dla organizacji pozarządowych, osób fizycznych, inkubację nowych inicjatyw. Gospodarczy - rozwój ekonomii społecznej, promocja lokalnych marek i produktów, promocja obszaru. Środowiskowy - wdrożenie nowych usług środowiskowych, deinstytucjonalizacja, pobudzenie aktywności społecznej w tym zakresie.</p> <p>Przestrzenny - inkubacja inicjatyw opartych np. na rewitalizacji obszarów zdegradowanych, pobudzenie inicjatyw inwestycyjnych itp. Zainicjowanie narzędzi do promocji zasobów obszaru w zakresie turystyki, inwestycji lub aktywności społecznej (np. aplikacja promująca obszar).</p>
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
	Miasto Sierpc
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
	Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych, zapewniony zostanie wstęp dla osób z psami asystującymi, wdrożone zostaną elementy informacyjne o rozkładzie przestrzennym obiektu. Istotnym może być również wdrożenie elementów z zakresu dostępności informacyjno- komunikacyjnej, poprzez zapewnienie informacji o rozmieszczeniu przestrzennym z wykorzystaniem środków obsługi osób słabosłyszących i niedowidzących.
Potencjalne źródła finansowania:	

Sieć inkubatorów aktywności społecznej	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
	6 000 000
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	
	1 000 000
Pochodzące ze źródeł prywatnych	
	0
Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	
	5 000 000
Pochodzące z innych źródeł	
	0
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Wskaźniki produktu	
	Liczba obiektów objętych rewitalizacją – 1 sztuka Liczba utworzonych PES – 1 sztuka.
Wskaźniki rezultatu	
	Liczba osób korzystających z udostępnionej zrewitalizowanej przestrzeni – 100 osób (bezpośredni odbiorcy) w sposób ciągły. Pośredni odbiorcy – 500 osób

Utworzenie sieci ośrodków wsparcia dla dzieci i młodzieży w kryzysach psychicznych, uzależnionych, z zachowaniami kompulsywnymi.

Termin realizacji przedsięwzięcia

2024-2027

Nazwa wnioskodawcy

Urząd Miejski w Sierpcu

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Redukcja negatywnych zjawisk społecznych, rozwój oferty czasu wolnego i usług dla dzieci i młodzieży, zwiększenie poziomu profilaktyki uzależnień i wsparcie rodzin borykających się z tego rodzaju problemami oraz zwiększenie świadomości i edukacja w tym zakresie.

Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia

Rozwijanie kapitału społecznego miasta Sierpca, wsparcie mieszkańców i dzieci w kryzysie oraz borykających się z uzależnieniami i zachowaniami kompulsywnymi.

Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia

Celem projektu jest wsparcie mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży. W ramach projektu utworzona zostanie sieć ośrodków wsparcia dla dzieci i młodzieży w kryzysach psychicznych, uzależnionych, z zachowaniami kompulsywnymi. Ośrodki te będą świadczyć pomoc osobom w kryzysie oraz w procesie leczenia uzależnień i dostarczać usługi zaspokajające w najszerszym stopniu potrzeby mieszkańców. Funkcjonowanie placówek opierać się będzie na współpracy między placówkami oświatowymi, rodzinami, psychologami oraz terapeutami. Placówki te pomogą potrzebującym mieszkańcom i zwiększeniu zdolności adaptacyjnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności zwiększenia zaradności i samodzielności oraz integracji społecznej. Działalność ośrodków przyczyni się do polepszenia dostępności do pomocy odbiorcom z grupy docelowej projektu, mianowicie dzieciom i młodzieży, które są w stanie kryzysu z różnych względów np. śmierci bliskiej osoby, konfliktu w rodzinie, przemocy, diagnozy zaburzeń psychicznych czy pogorszenia zdrowia psychicznego.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia

Miasto Sierpc

Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych, zapewniony zostanie wstęp dla osób z psami asystującymi, wdrożone zostaną elementy informacyjne o rozkładzie przestrzennym obiektu. Istotnym może być również wdrożenie elementów z zakresu dostępności informacyjno- komunikacyjnej, poprzez zapewnienie informacji o rozmieszczeniu przestrzennym z wykorzystaniem środków obsługi osób słabosłyszących i niedowidzących.

Potencjalne źródła finansowania:

Łączna wartość przedsięwzięcia

Utworzenie sieci ośrodków wsparcia dla dzieci i młodzieży w kryzysach psychicznych, uzależnionych, z zachowaniami kompulsywnymi.

6 000 000

Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych

1 000 000

Pochodzące ze źródeł prywatnych

0

Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS

5 000 000

Pochodzące z innych źródeł

0

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu

 Liczba obiektów objętych rewitalizacją – 1 sztuka
 Liczba utworzonych PES – 1 sztuka.

Wskaźniki rezultatu

 Liczba osób korzystających z udostępnionej zrewitalizowanej przestrzeni – 100 osób (bezpośredni odbiorcy) w sposób ciągły.
 Pośredni odbiorcy – 500 osób

10. Komplementarność i mechanizmy integrowania

Komplementarność zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji zostaje wypracowana dzięki ich spójności i uzupełniającemu charakterowi. Przedstawione działania rewitalizacyjne stanowią swoistą odpowiedź na zidentyfikowane problemy i bariery rozwojowe Sierpca. Stoją w zgodności z określonymi celami rewitalizacji oraz efektywnością wydatkowania środków finansowych na zadania rewitalizacyjne. Komplementarność Gminnego Programu Rewitalizacji rozpatrywana jest w kontekście pięciu aspektów: przestrzennego, problemowego, proceduralno-instytucjonalnego, międzyokresowego i źródeł finansowania.

10.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna zapewniana jest poprzez współzależność pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Taki schemat stanowi podstawę do ścisłej koordynacji nad planowanymi oddziaływaniami, zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i poza nim. Dbałość o zgodność działań w tym zakresie przekłada się na możliwość kontrolowania zjawisk kryzysowych, aby nie uległy rozprzestrzenieniu na dalsze obszary, czy też doprowadziły do niekorzystnych efektów, takich jak segregacja społeczna, czy brak spójności społecznej.

Komplementarność przestrzenna Gminnego Programu Rewitalizacji zapewniona jest poprzez:

- Realizację głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji, czyli obszarze o szczególnej koncentracji problemów społecznych i pozaspółecznych oraz dla mieszkańców (interesariuszy) obszaru rewitalizacji,
- Realizację projektów uzupełniających dla głównych projektów rewitalizacyjnych realizowanych na obszarze rewitalizacji i dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz osób spoza obszaru rewitalizacji.

Osiągnięcie efektywnych oddziaływań na obszar objęty kryzysem, jest możliwe dzięki wyjściu z założenia, że przestrzeń stanowi całość. Wymienione działania rewitalizacyjne wykazują nie tylko działanie obszarowe, w częściach miasta Sierpca o nasilonych problemach społecznych i innych, lecz z racji wzajemnego dopełniania się, będą wpływać na całe otoczenie. Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji wyznaczonego dla Sierpca to 145 ha, co stanowi 7,8% całej powierzchni Sierpca. Obszar rewitalizacji zamieszkuje 4 935 osób, czyli 29,8% społeczności miasta. W związku z tym, pomimo koncentracji działań rewitalizacyjnych w granicach obszaru rewitalizacji, ich oddziaływanie będzie widoczne również poza OR i dostępne dla wszystkich mieszkańców miasta. Ponadto realizacja zadań w przyjętej formule łączącej przedsięwzięcia infrastrukturalne ze społecznymi, sprzyjała będzie ograniczaniu zdiagnozowanych problemów w sposób kompleksowy, przyczyniając się w ten sposób

do zapobiegania przenoszeniu się tych problemów na pozostałe części miasta, czy też doprowadzać do niepożądanych efektów, takich jak segregacja społeczna, czy wykluczenie.

W tym aspekcie należy również wziąć pod uwagę zapisy Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze (Uchwała nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r.), w której miasto Sierpc (miasta lokalnego o znaczeniu powiatowym) określone jest jako miasto zagrożone trwałą marginalizacją, przez co wymaga efektywnego wykorzystania potencjału i dostępnych zasobów. W ww. Strategii zidentyfikowano obszary strategicznej interwencji (OSI), w których Sierpc został zakwalifikowany jako miasto średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (zgodnie z SOR¹⁶ i KSRR 2030¹⁷). Mając na uwadze rolę Sierpca w strukturze osadniczej województwa, wymaga on wsparcia w zakresie procesów rozwojowych. Tym samym, każdy pozytywny efekt procesu rewitalizacji będzie przekładał się na tereny ościenne, powiązane funkcjonalnie z Sierpcem.

10.2 Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa jest realizowana poprzez wzajemne uzupełnianie się działań sektorowych (np. animacyjno-społecznych, aktywizacyjno-gospodarczych, środowiskowych i inwestycyjnych), co stanowi narzędzie do wieloaspektowego oddziaływania obszar rewitalizacji. Działania rewitalizacyjne przedstawione w niniejszym dokumencie zapewniają spójność problemową, realizowaną poprzez uzupełnianie poszczególnych przedsięwzięć w sferze społecznej działaniami w sferach pozaspołecznych. Zadania o charakterze inwestycyjnym uzupełniono natomiast o katalog działań miękkich - o charakterze społecznym (kulturalnym, integracyjnym, aktywizującym mieszkańców), odpowiadającym zdiagnozowanym problemom. Wzajemne dopełnianie się przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak również powiązanie ich z celami rewitalizacji, zapobiega zjawisku fragmentaryzacji, zapewniając oddziaływanie na obszar rewitalizacji w sposób kompleksowy. Ponadto zasada komplementarności problemowej wyrażona jest także tym, że projekty wpisują się w kierunki działań przewidziane w ramach rewitalizacji, a co za tym idzie również w cele strategiczne, co w efekcie prowadzi do realizacji wizji obszaru zdefiniowanego w GPR.

10.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Gminny Program Rewitalizacji będący dokumentem strategicznym, który stanowi podwaliny rozwoju miasta Sierpca na najbliższe kilka lat. Jego wdrażanie wymaga jednak szerokiej współpracy podmiotów z sektora pozarządowego lub biznesowego. Wynika to z możliwości zgłaszania zadań (projektów) nie tylko przez samorząd, co obliuguje do stworzenia systemu zarządzania programem rewitalizacji, który

¹⁶ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

¹⁷ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego

umożliwi efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność w zakresie wdrażanych procedur. Za całościową realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca odpowiada Burmistrz Miasta Sierpca, przy wsparciu Urzędu Miejskiego w Sierpcu oraz jednostek organizacyjnych. Bezpośredni nadzór na realizacją GPR będzie pełnił Wydział Programowania Strategicznego i Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych (WPS).

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Sierpcu (przyjętym Zarządzeniem Nr 134/WO/2021 Burmistrza Miasta Sierpca z dnia 24 sierpnia 2021 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Sierpcu) do zakresu zadań Wydziału Programowania Strategicznego i Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych należy:

- opracowywanie kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, uwzględniających cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa, ustalanie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenów miasta,
- w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł dofinansowania:
  - inicjowanie i koordynowanie prac dotyczących pozyskiwania przez miasto środków pomocowych z funduszy krajowych i zagranicznych, ze szczególnym uwzględnieniem funduszy Unii Europejskiej, zarządzanie procedurą przygotowywania projektów przez wydziały urzędu i miejskie jednostki organizacyjne lub kierowanie zespołami roboczymi powołanymi w celu realizacji projektów z wykorzystaniem środków zewnętrznych, w tym dotyczących realizacji projektów wpisanych do Indyktywne Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007-2013,
  - przygotowanie wniosków o środki pomocowe i ich składanie do odpowiednich instytucji oraz monitorowanie ich wydatkowania,
  - prowadzenie bieżącego monitoringu i bazy danych o środkach pomocowych Unii Europejskiej i innych środkach z funduszy zewnętrznych,
  - analiza dostępnych funduszy pod kątem uzyskania dofinansowania określonych projektów i inwestycji,
  - współpraca z jednostkami organizacyjnymi, jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych,
  - opracowanie projektów uchwał dotyczących planu rozwoju lokalnego, planu rewitalizacji oraz planu gospodarki niskoemisyjnej.

Pracownik merytoryczny Wydziału będzie koordynatorem rewitalizacji w Gminie Miasto Sierpc.

Umieszczenie koordynatora w obrębie struktur Urzędu Miejskiego w Sierpcu zapewni skuteczne zarządzanie programem. W celu skutecznej realizacji założeń GPR przewiduje się także współpracę z podmiotami podległymi samorządowi lokalnemu (jednostki organizacyjne), instytucjami otoczenia

społecznego i gospodarczego, organizacjami pozarządowymi oraz osobami fizycznymi. Współpraca będzie dotyczyć realizacji przedsięwzięć przewidzianych w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, 1720).

10.4 Komplementarność międzyokresowa

Przedsięwzięcia planowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca są następstwem podjętych działań i inicjatyw samorządu w uprzednich latach. Opracowanie niniejszego dokumentu wskazuje kierunki dalszego rozwoju miasta oraz stanowi formalną deklarację władarzy miasta w zakresie kontynuacji polityki rozwojowej opartej o rewitalizację.

Grafika 14 Ewolucja procesu rewitalizacji w Gminie Miasta Sierpca- dokumenty strategiczne

Lokalny Plan Rewitalizacji dla miasta Sierpca na lata 2006/2013

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sierpc z perspektywą do roku 2025 (przyjęty w 2017 roku)

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca

Źródło: opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca jest trzecim kolejnym dokumentem dotyczącym rozwoju miasta poprzez rewitalizację. Niniejszy dokument był bezpośrednio poprzedzony Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Sierpc z perspektywą do roku 2025, który został przyjęty Uchwałą Nr 286/XXXIV/2017 Rady Miejskiej Sierpca z dnia 8 lutego 2017 roku w sprawie: przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sierpc opracowanego w ramach projektu „Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sierpc z perspektywą do roku 2025”.

Głównym założeniem LPR była minimalizacja występowania zjawisk negatywnych, ożywienie społeczno-gospodarcze oraz aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji. LPR Miasta Sierpca z perspektywą do 2025 skupiał się na wyrównaniu szans mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez przywrócenie wszystkim grupom społecznym możliwości rozwoju, stworzenie atrakcyjnych warunków zamieszkania oraz wykorzystanie uśpionego potencjału sierpeckiej Starówki i Sierpienicy. Lokalny Program Rewitalizacji pełnił funkcję instrumentu niezbędnego do ubiegania się o pomoc finansową z Unii Europejskiej. LPR miał na celu również wzmocnienie działań na rzecz poprawy jakości życia na

obszarach, na których zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno- funkcjonalnej, technicznej.

Poniżej w tabeli zestawiono cele strategiczne wraz z kierunkami działań określonymi w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Sierpc z perspektywą do 2025, które wykazują komplementarność z celami strategicznymi i kierunkami działań zawartymi w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpc. Oba dokumenty wykazują daleko idącą zbieżność w tym zakresie, która została przedstawiona w tabeli poniżej

Tabela 12 Komplementarność LPR Miasta Sierpc z perspektywą do 2025 oraz GPR Gminy Miasta Sierpc

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sierpc z perspektywą do 2025		Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpc	
Cele strategiczne	Kierunki działań	Cele strategiczne	Kierunki działań
1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społecznego na obszarze rewitalizacji	2. Oferta działań społecznych, w tym opiekuńczych i wspierających rodziny w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i edukacyjnych	1. Poprawa jakości życia i kompleksowe wsparcie mieszkańców	1.2. Doskonalenie systemu pomocy w funkcjonowaniu rodziny 1.3. Edukacja i wspieranie dzieci i młodzieży
2. Aktywne spędzanie wolnego czasu na obszarze rewitalizacji - Międzypokoleniowe strefy rekreacji	1. Ułatwienia w przestrzeni dla osób w różnych grupach wiekowych 2. Promowanie wartości łączących pokolenia 3. Aktywacja rzeki Sierpienicy i wykreowanie Sierpienickiej Rzecznej Strefy Odpoczynku	1. Poprawa jakości życia i kompleksowe wsparcie mieszkańców 2. Funkcjonalne przestrzenie publiczne i wysoki standard infrastruktury technicznej	1.1. Aktywizacja, opieka i wsparcie środowiska seniorów 1.3. Edukacja i wspieranie dzieci i młodzieży 1.4. Pobudzenie aktywności mieszkańców i budowa silnego kapitału społecznego 2.1. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych i rozwój terenów zielonych
3. Obszar rewitalizacji architektoniczna – perełka miasta i atrakcyjne miejsce zamieszkania	1. Wysoka jakość mieszkań, przestrzeni publicznej i miejskiego środowiska 3. Dziedzictwo i pamięć historyczna	2. Funkcjonalne przestrzenie publiczne i wysoki standard infrastruktury technicznej	2.2. Modernizacja obiektów i przestrzeni zabytkowych z przeznaczeniem na cele społeczne

Źródło: opracowanie własne

W wyniku podejmowanych uprzednio działań, które związane są z rewitalizacją, do najważniejszych zrealizowanych zadań/projektów w okresie 2014-2020, wpisujących się w aktualnie programowaną rewitalizację zrealizowano m.in. następujące projekty:

- Zainwestuj w siebie!;
- Szkoła ćwiczeń dla miasta Sierpc, Płocka oraz powiatu sierpeckiego województwa mazowieckiego;
- Wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez modernizację i adaptację na cele kulturalno-edukacyjne zabytkowego budynku ratusza w Sierpcu;
- Naukowy Zawrót Głowy - innowacyjne metody nauczania w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miasto Sierpc.

Sierpc realizując proces rewitalizacji zachowuje zasadę ciągłości zarówno na poziomie celów, jak i poszczególnych zadań wpisujących się bezpośrednio lub pośrednio w proces rewitalizacji gminy. Jednocześnie obszar rewitalizacji wyznaczony w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Sierpc z perspektywą do 2025 w części pokrywa się z obszarem wskazanym do rewitalizacji w niniejszym dokumencie. Wobec powyższego, GPR Gminy Miasta Sierpca winno traktować się bezpośrednio jako kontynuację podjętego i prowadzonego procesu rewitalizacji, gdyż rewitalizacja jest realizowana w najważniejszych miejscach z punktu widzenia rozwoju miasta i tworzy tzw. efekt synergii, pozytywny dla powodzenia procesu rewitalizacji.

10.5 Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania odnosi się do wykorzystania różnorodnych źródeł finansowania w celu zrealizowania działań rewitalizacyjnych w danej gminie. Jest to podejście mające na celu zrównoważenie kosztów projektów oraz zwiększenie efektywności działań poprzez uzupełnianie się różnych źródeł środków finansowych. Najistotniejszym źródłem finansowania działań, projektów i przedsięwzięć zaplanowanych w niniejszym dokumencie, są środki pochodzące z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Miasto Sierpc może pozyskać środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 (FEM), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności (FS).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpc cechuje komplementarność źródeł finansowania, ze względu na uzupełnienie otrzymanych środków wspólnotowych, środkami własnymi miasta Sierpc, innych jednostek samorządu terytorialnego, funduszami krajowymi i środkami prywatnymi.

10.6 Podsumowanie komplementarności

Podsumowanie komplementarności w obrębie GPR zaprezentowano na poziomie celów i kierunków działań. Związane jest to z postrzeganiem procesu rewitalizacji jako narzędzia osiągnięcia konkretnych i mierzalnych celów. Dla pełnego przedstawienia komplementarności zdecydowano się na wykorzystanie matrycy pokazującej wzajemne zależności pomiędzy poszczególnymi celami procesu, wskazując wiążący rodzaj jej komplementarności. Poniżej przedstawiona matryca prezentuje poszczególne projekty rewitalizacyjne wraz z przypisanymi im kierunkami działań oraz celami strategicznymi.

Tabela 13 Matryca komplementarności – komplementarność przedsięwzięć z celami i kierunkami działań

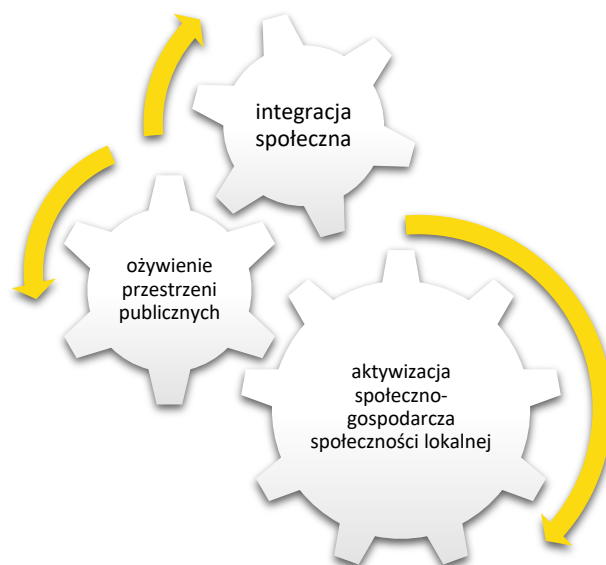
Cel	1. Poprawa jakości życia i kompleksowe wsparcie mieszkańców				2. Funkcjonalne przestrzenie publiczne i wysoki standard infrastruktury technicznej.	
	1.1. Aktywizacja, opieka i wsparcie środowiska seniorów	1.2. Doskonalenie systemu pomocy w funkcjonowaniu rodziny	1.3. Edukacja i wspieranie dzieci i młodzieży	1.4. Pobudzenie aktywności mieszkańców i budowa silnego kapitału społecznego	2.1. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych i rozwój terenów zielonych	2.3. Modernizacja obiektów i przestrzeni zabytkowych z przeznaczaniem na cele społeczne
Dzienny Dom Seniora	✓					
Warsztaty dla rodziców		✓				
Rewitalizacja historycznego centrum miasta celem przywrócenia funkcji centrotwórczych. Zagospodarowanie staromiejskich przestrzeni publicznych.						✓
Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów	✓					
Rewitalizacja dworca kolejowego i bezpośredniego otoczenia wraz z nadaniem nowych funkcji publicznych						✓
Sieć inkubatorów aktywności społecznej				✓		

Cel	1. Poprawa jakości życia i kompleksowe wsparcie mieszkańców				2. Funkcjonalne przestrzenie publiczne i wysoki standard infrastruktury technicznej.	
Utworzenie sieci ośrodków wsparcia dla dzieci i młodzieży w kryzysach psychicznych, uzależnionych, z zrachowaniami kompulsywnymi.			✓			
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Obrębie Placu Fryderyka Chopina oraz parku im. Tadeusza Paciorkiewicza wraz z nadaniem im funkcji społecznych – Budowa/Odbudowa infrastruktury rekreacyjnej w postaci sceny/muszli koncertowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Parku im. Tadeusza Paciorkiewicza w Sierpcu.					✓	
Rewitalizacja i ochrona zabytkowej zabudowy z wprowadzeniem funkcji społecznych dla potrzeb rozwoju ekonomii społecznej.						✓
Zagospodarowanie przestrzenne doliny rzeki Sierpienicy z terenami przyległymi, wraz z nadaniem im funkcji społecznych					✓	

Źródło: opracowanie własne.

10.7 Mechanizmy integracji

Mechanizmy integracji zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca stanowią uzupełnienie wykazanej wcześniej komplementarności oraz polegają na tworzeniu spójnych i zintegrowanych działań, które umożliwiają skuteczne osiągnięcie zamierzonych celów rewitalizacji. Integrowanie przedsięwzięć opiera się na scalaniu m.in. działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych. Fundamentem zbudowania trzech autonomicznych poziomów integracji przedsięwzięć jest założenie, że każde z działań zwiększa swój własny potencjał czerpiąc z innych i zarazem zwiększa ich potencjał oddziałując na nie. Tym samym mechanizmy integracji wzmacniają sprzężenie zwrotne pomiędzy planowanymi przedsięwzięciami.

Kluczowymi mechanizmami integracji zaplanowanej w GPR interwencji będą następujące czynniki:

1. **Integracja na poziomie celów** – mechanizm integracji w tym obszarze został wdrożony na poziomie opracowania dokumentu i będzie kontynuowany w okresie jego wdrażania. Etap opracowania dokumentu uwzględnił takie mechanizmy jak:
  - a) **Konsultacje** w sprawie wytyczonego obszaru zdegradowanego i wyznaczonych na jego podstawie obszaru rewitalizacji – etap ten rozpoczął mechanizm integracji poprzez uruchomienie procesu udziału interesariuszy w tworzeniu GPR.
  - b) **Nabór przedsięwzięć** rewitalizacyjnych do GPR - otwarty nabór przedsięwzięć, po którym nastąpiła weryfikacja przedsięwzięć z punktu widzenia ich oddziaływania na obszar rewitalizacji i zaplanowania kompleksowej i zintegrowanej interwencji.
  - c) **Integracja i zgodność z logiką interwencji** zawartą w poprzednich programach rewitalizacji.

Na etapie wdrażania mechanizmem integracji na poziomie celów będzie proces monitoringu - weryfikacji osiąganych celów i formułowania zaleceń określających dalsze kroki wdrażania dla GPR.

2. **Integracja na poziomie partycypacji społecznej w zarządzaniu wdrażaniem GPR** – mechanizm ten będzie realizowany poprzez:
  - a) Powołanie Komitetu Rewitalizacyjnego - podstawową funkcją Komitetu będzie ocenianie postępu wdrażania GPR z punktu widzenia integracji i komplementarności podejmowanych działań przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji.

- b) Współpracę ze środowiskiem seniorów, młodzieży (w tym Młodzieżową Radę Miejską Sierpca), podmiotami świadczącymi usługi dla osób zagrożonych wykluczeniem, głównie osób z niepełnosprawnościami i osób bezrobotnych, z przedstawicielami organizacji pozarządowych w zakresie realizowanych działań rewitalizacyjnych.
- c) Periodyczne spotkania z interesariuszami procesu rewitalizacji.
- d) Dodatkowym narzędziem integracji będzie kontrola społeczna procesu realizowana dzięki publikacji i opiniowaniu sprawozdań z monitoringu GPR.

3. Integracja na poziomie zarządzania wdrażaniem – mechanizm związany z ciągłą oceną postępu wdrażania GPR, realizowany będzie poprzez monitoring i ewaluację.

Monitoring oraz ewaluacja GPR zostały opisane w rozdziale 13. Na poziomie mechanizmów integracji zostaną one wykorzystane dla prowadzenia procesu zarządzania, zgodnie z zaplanowanymi celami, jednocześnie odnosząc się do mierzalnych wskaźników, co pozwoli na pomiar realizacji celów, a tym samym ocenę integracji GPR.

10.8 Dostępność

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca został opracowany z uwzględnieniem zagadnień dotyczących dostępności. Każde przedsięwzięcie zawarte w programie zostało dokładnie przeanalizowane pod kątem zapewnienia możliwej dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 poz. 2240). Zgodnie z definicją zawartą w ustawie, osoba ze szczególnymi potrzebami to „osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami”¹⁸.

W analizie dostępności poszczególnych projektów brano pod uwagę następujące możliwe udogodnienia:

1. w zakresie dostępności architektonicznej¹⁹:
  - a. zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
  - b. instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń,

---

¹⁸ Zgodnie z Art. 2. pkt. 4) ww. ustawy.

¹⁹ Zgodnie z Art. 6. pkt. 1) ww. ustawy.

- c. zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
  - d. zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych²⁰,
  - e. zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób.
2. w zakresie dostępności cyfrowej²¹: wymagania określone w Ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych²².
3. w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej²³:
- a. obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się w języku migowym i innych środkach komunikowania się²⁴ lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,
  - b. instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, których celem jest wspomaganie słyszenia,
  - c. zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności - w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,
  - d. zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Wszystkie zgłoszone propozycje projektowe zostały przeanalizowane pod kątem wprowadzenia możliwych udogodnień. Celem tego działania jest poprawa warunków funkcjonowania obywateli ze szczególnymi potrzebami, którzy są narażeni na marginalizację lub dyskryminację m.in. ze względu na niepełnosprawność lub obniżony poziom sprawności z powodu wieku czy choroby.

---

²⁰ t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173, 240, 852, 1234, 1429.

²¹ Zgodnie z Art. 6. pkt. 2) ustawy (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 2240)

²² t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1440.

²³ Zgodnie z Art. 6. pkt. 3) ustawy (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 2240).

²⁴ t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 20.

11. Indykatywne ramy finansowe

Zgodnie z przepisami i art. 15.1 ust. 1 ustawy o rewitalizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca konieczne jest wskazanie szacunkowych ram finansowych oraz źródeł finansowania poszczególnych działań rewitalizacyjnych. Wśród źródeł finansowania projektów zapisanych w GPR największe znaczenie mają środki własne budżetu Sierpca, ale również środki budżetu państwa, Fundusze Europejskie oraz inne środki krajowe i zagraniczne. Planowany zakres przedsięwzięć, okres ich realizacji mają charakter orientacyjny, gdyż będą zależne w dużej mierze od możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł wsparcia.

Tabela 14 Indykatywne ramy finansowe

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia	Termin realizacji	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Potencjalne źródła finansowania
1	Rewitalizacja historycznego centrum miasta celem przywrócenia funkcji centrotwórczych. Zagospodarowanie staromiejskich przestrzeni publicznych.	Plac Fryderyka Chopina, Sierpc	2024-2027	6 000 000 zł	Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, krajowe środki publiczne, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewódzki Konserwator Zabytków
2	Rewitalizacja dworca kolejowego i bezpośredniego otoczenia wraz z nadaniem nowych funkcji publicznych	ul. Dworcowa 5a, Działka 3/14 i 3/45, Działka 3/49	2024-2027	10 000 000	Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, Fundusz Spójności, krajowe środki publiczne
3	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Obrębie Placu Fryderyka Chopina oraz parku im. Tadeusza Paciorkiewicza wraz z nadaniem im funkcji społecznych – Budowa/Odbudowa infrastruktury rekreacyjnej w postaci sceny/muszli koncertowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Parku im. Tadeusza Paciorkiewicza w Sierpcu.	Działka 2809/5, Sierpc	2024-2027	8 312 500	Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, krajowe środki publiczne, Ministerstwo Sportu i Turystyki
4	Rewitalizacja i ochrona zabytkowej zabudowy z wprowadzeniem funkcji społecznych dla potrzeb rozwoju ekonomii społecznej.	Plac Fryderyka Chopina 16, ul. Farna 24, lub inne obiekty na terenie rewitalizacji	2024-2027	17 000 000	Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, krajowe środki publiczne, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewódzki Konserwator Zabytków

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia	Termin realizacji	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Potencjalne źródła finansowania
5	Zagospodarowanie przestrzenne doliny rzeki Sierpienicy z terenami przyległymi, wraz z nadaniem im funkcji społecznych	Sierpc, dolina rzeki Sierpienicy	2024-2027	15 000 000	Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, krajowe środki publiczne: WFOŚiGW Programy Ochrony Powietrza, Ziemi i Wód
6	Dzienny Dom Seniora	Miasto Sierpc	2024-2026	3 500 000	Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, krajowe środki publiczne Senior+, dotacje samorządu województwa z zakresu pomocy społecznej lub zdrowotnej
7	Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów	Miasto Sierpc	2024-2027	8 000 000	Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 krajowe środki publiczne Senior+, dotacje samorządu województwa z zakresu pomocy społecznej lub zdrowotnej

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie prowadzonych szacunków ogólny koszt realizacji wszystkich przedsięwzięć rewitalizacji wynosi 67 812 500 zł

Poniżej przedstawiono projekty miękkie. Należy zauważyć, że koszty projektów społecznych (miękkich), realizowanych w cyklach rocznych zostały uwzględnione przez cały okres trwania projektu. Koszt projektów miękkich (społecznych) w jednym roku wynosi 15 500 000 zł.

Tabela 153 Indykatywne ramy finansowe

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia	Termin realizacji	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Potencjalne źródła finansowania
1	Warsztaty dla rodziców	Miasto Sierpc	2024-2026	3 500 000	Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, Europejski Fundusz Społeczny, środki krajowe np. samorządowe środki na pomoc społeczną (MCPS) i zdrowotną (Dep. Zdrowia UM), dotacje MRPiPS lub MZ
2	Sieć inkubatorów aktywności społecznej	Miasto Sierpc	2024-2027	6 000 000	Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, krajowe środki publiczne np.: programy NIW-CRSO
3	Utworzenie sieci ośrodków wsparcia dla dzieci i młodzieży w kryzysach psychicznych, uzależnionych, z zachowaniami kompulsywnymi.	Miasto Sierpc	2024-2027	6 000 000	Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, Europejski Fundusz Społeczny, środki krajowe np. samorządowe środki na pomoc społeczną (MCPS) i zdrowotną (Dep. Zdrowia UM), dotacje MRPiPS lub MZ

Źródło: opracowanie własne.

12. Opis struktury zarządzania

Zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji (Dz. U. 2024 r. poz. 278), przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie mieści się w zakresie zadań własnych gminy. Głównymi stronami przy wdrażaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca są:

- Burmistrz Miasta Sierpca wraz z pomocą Urzędu Miejskiego w Sierpcu
- Rada Miejska Sierpca
- Komitet Rewitalizacji

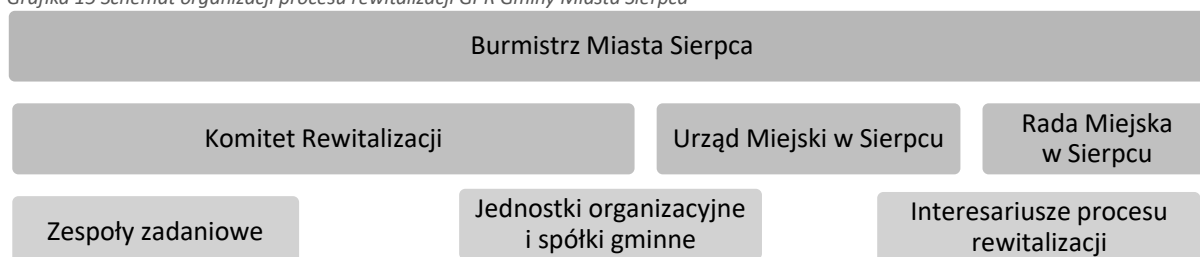
Organem mającym ustawowe umocowanie do zarządzania GPR jest **Burmistrz Miasta Sierpca**, będący Operatorem procesu rewitalizacji. Odpowiada za pozostałe elementy organizacyjne struktury zarządzania wdrożeniem programu.

Realizacja GPR spoczywa na obecnych strukturach **Urzędu Miejskiego w Sierpcu – Wydział Programowania Strategicznego i Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych (WPS)**, który będzie odpowiedzialny za zarządzanie GPR. Wobec powyższego, proces wdrażania GPR nie będzie generował dodatkowych kosztów w aspekcie zarządzania GPR. Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane zgodnie z uchwaloną przez Radę Miejską Sierpca Wieloletnią Prognozą Finansową oraz poszczególnymi budżetami rocznymi. Spójność niniejszego programu z WPF ma na celu zapewnić efektywną realizację zaplanowanych, uszeregowanych w planie przedsięwzięć.

Większe zadania inwestycyjne wymagają wzmoczonego nakładu pracy, dlatego Burmistrz może powoływać **zespoły zadaniowe**, w skład których będą wchodzić przedstawiciele poszczególnych komórek odpowiedzialnych za częściowe funkcje zarządzania przedsięwzięciem.

Ideą powołania ww. zespołów jest właściwe przygotowanie przedsięwzięć od strony technicznej i sprawne zarządzanie ich realizacją począwszy od przygotowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia, poprzez przeprowadzenie postępowania przetargowego, realizację, kontrolę i nadzór nad robotami, zarządzania przepływem dofinansowania, sprawozdawczość i monitoring oraz ostateczne rozliczenie otrzymanej pomocy.

Grafika 15 Schemat organizacji procesu rewitalizacji GPR Gminy Miasta Sierpca

Źródło: opracowanie własne.

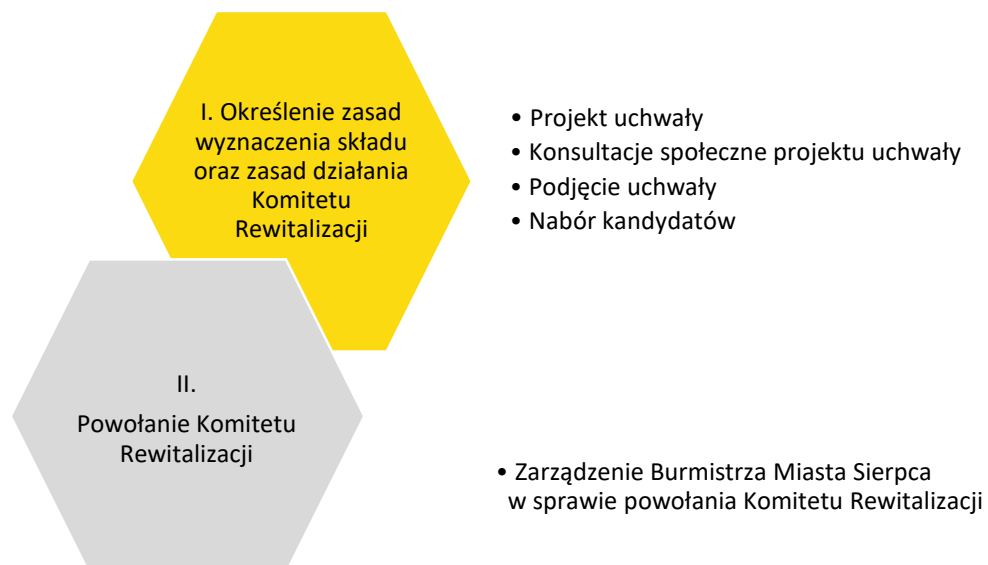
Komitet Rewitalizacji powołany przez Burmistrza, stanowi podstawowy ogniwo w strukturze organizacji procesu rewitalizacji. Jego przewodnim zadaniem jest współpraca pomiędzy interesariuszami rewitalizacji a organami miasta Sierpca. Komitet zapewnia wsparcie dla Burmistrza Sierpca w zakresie doradztwa oraz ma charakter opiniodawczy. Zasady wyznaczania składu oraz zasady funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji określa Rada Miejska w drodze uchwały.

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji wśród członków komitetu powinni się znaleźć:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
6. organy władzy publicznej;
7. podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.²⁵

Podjęcie uchwały w tej sprawie będzie poprzedzone konsultacjami społecznymi. Burmistrz Miasta Sierpca powoła w drodze zarządzenia Komitet Rewitalizacji w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, od dnia uchwalenia przez Radę Miejską Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca.

Grafika 16 Schemat organizacji procesu rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

²⁵ Ustawa o rewitalizacji (Dz. U. 2024 r. poz. 278).

13. System monitoringu i oceny GPR

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w ramach Programu. Za sprawą przyjętego systemu monitoringu, możliwa jest ocena stanu zaawansowania wprowadzenia działań rewitalizacyjnych oraz weryfikacja tempa i kierunku zmian, do których proces ten zmierza. Dodatkowo możliwa jest identyfikacja trudności lub nieprawidłowości we wdrażaniu GPR. Spełniona jest zatem funkcja wewnętrznej kontroli, dzięki której umożliwiające jest zbadanie zgodności realizacji przedsięwzięć z przyjętymi założeniami. Pozwala również na ocenę skuteczności podejmowanej interwencji i zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji i na obszarze miasta w oparciu o wskaźniki monitoringu.

13.1 Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR oraz wskaźniki monitoringu

Ocenie aktualności i stopnia realizacji GPR (ewaluacji) będą podlegać wszystkie zaplanowane działania w ramach GPR, w wyniku której uzyskana zostanie informacja dotycząca stopnia realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ewaluacja będzie przeprowadzona w cyklach trzyletnich. Poniżej zaprezentowano strukturę uprawnień i odpowiedzialności w ramach ewaluacji.

Tabela 16 Organizacja procesu ewaluacji GPR Gminy Miasta Sierpca

Stanowisko	Uprawnienie	Odpowiedzialność
Burmistrz Miasta Sierpca	Wskazanie terminów i sposobów wykonania zadań, zatwierdzenie raportu z ewaluacji okresowej	Za zrealizowanie zadań przewidzianych na dany rok budżetowy, terminowe przekazanie raportu z ewaluacji okresowej Komitetowi Rewitalizacji i Radzie Miejskiej w Sierpcu
Komitet Rewitalizacji	Opiniowanie raportu z ewaluacji okresowej	Formułowanie zaleceń i opinii dotyczących wdrażania GPR
Zastępca Burmistrza Miasta Sierpca	Zatwierdzenie treści dokumentu	
Naczelnik Wydziału Programowania Strategicznego i Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych)	Ostateczna weryfikacja raportu	Rzetelność raportu, terminowe przekazanie raportu do zatwierdzenia Burmistrzowi Sierpca i do opiniowania Komitetowi Rewitalizacji
Koordynator rewitalizacji (Wydział Programowania Strategicznego i Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych)	1. Sprawdzenie poprawności danych dot. realizowanych zadań, sporządzenie raportu zbiorczego z realizacji zadań ujętych w GPR 2. Przeprowadzenie ankietyzacji podmiotów prywatnych i publicznych (innych niż jednostki gminne) zaangażowanych we wdrażanie GPR	Skompletowanie informacji nt. stanu realizacji zadań, skompletowanie ankiet, przygotowanie raportu zbiorczego na podstawie otrzymanych informacji, weryfikacja wskaźników realizacji GPR

Stanowisko	Uprawnienie	Odpowiedzialność
Pracownicy merytoryczni Urzędu Miejskiego w Sierpcu i dyrektorzy jednostek organizacyjnych	Realizacja zadań ujętych w GPR, sporządzenie sprawozdania z realizacji tych zadań i przygotowanie ankiety ewaluacyjnej	Efektywne (sprawne i skuteczne) wykonanie zadań, terminowe przekazanie informacji nt. stopnia realizacji zadań i ankiety do Wydziału Programowania Strategicznego i Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych
Podmioty prywatne i publiczne; partnerzy (inne niż jednostki gminne)	Realizacja zadań ujętych w GPR, wypełnienie ankiet dostarczonych przez Wydział Programowania Strategicznego i Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych	Efektywne (sprawne i skuteczne) wykonanie zadań, terminowe przekazanie ankiet

Źródło: opracowanie własne

Poszczególne cele strategiczne będą monitorowane poprzez odpowiednie wskaźniki monitoringu, które są zgodne ze wskaźnikami użytymi do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Tabela 17 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR

Wskaźnik	Wartość wskaźnika (2022)	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika
Cel 1. Poprawa jakości życia i kompleksowe wsparcie mieszkańców			
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	80,2	Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu	spadek
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	35,3	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu	spadek
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	25,6	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu	spadek
Cel 2. Funkcjonalne przestrzenie publiczne i wysoki standard infrastruktury technicznej			
Udział terenów zielonych ²⁶ w podobszarze w stosunku do powierzchni ogółem	29,4%	BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)	wzrost
Liczba zmodernizowanych zabytków i przestrzeni zabytkowych	0	fiszka projektowa	4 szt.

13.2 Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poprzez monitoring procesu rewitalizacji rozumie się systematyczne odnotowywanie postępów rewitalizacji, w oparciu o dostępne dane ze sprawozdań z realizacji poszczególnych projektów

²⁶ Tereny zielone wraz z użytkami rolnymi

(produktów i rezultatów). Kontroli podlegać będą aspekty finansowe, terminowość realizacji zadań oraz ich skuteczność.

Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie odbywało się w cyklach rocznych za pomocą przygotowanych kart projektów. Podmiot odpowiedzialny za realizację przedsięwzięcia rewitalizacyjnego (wydział lub inny realizator) będzie zobligowany do wypełnienia karty projektu, zgodnie z załączonym wzorem²⁷. Sporządzone karty powinny zostać przekazane do Urzędu Miejskiego w Sierpcu do Wydziału Programowania Strategicznego i Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych.

Na podstawie zgromadzonych kart, zostanie przygotowany raport przez przedmiotowy Wydział, dotyczący realizacji projektów GPR, sporządzany do 31 grudnia danego roku. Raport zostanie przekazany Komitetowi Rewitalizacji i będzie stanowił źródło wiedzy o bieżących postępach w realizacji GPR.

Tabela 18 Wzór karty monitorowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Nazwa projektu	
Cel ogólny realizacji projektu	
Krótki opis działań	
Realizator (wydział/referat/inne)	
Miejsce realizacji (adres)	
Monitorowane wskaźniki	
Wydatkowane środki finansowe	
Zaawansowanie realizacji/przygotowania do realizacji	
Planowana data zakończenia (oddania do użytku/realizacji) projektu	
Data sporządzenia karty	

Źródło: opracowanie własne.

13.3 Aktualizacja GPR

Zmiany uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych mogą mieć wpływ na realizację założeń Gminnego Programu Rewitalizacji, co może wiązać się z potrzebą aktualizacji dokumentu. W przypadku wprowadzania zmian i korekt w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych w dokumencie należy przedstawić

²⁷ W uzasadnionych przypadkach (jeśli np. realizowane zadanie tego wymaga lub jest bardziej skomplikowane), wzór może podlegać modyfikacjom.

ich uzasadnienie. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpc może okazać się konieczna, np. w przypadku nieosiągnięcia zakładanych wskaźników podczas monitorowania wskaźników lub też w wyniku niskiego zaawansowania prac ujawnionego w procesie ocena aktualności i stopnia realizacji GPR.

Zmiana (aktualizacja) gminnego programu rewitalizacji następuje w trybie, w jakim był on uchwalony.

Procedura ta obejmuje zatem następujące etapy:

1. Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR (co najmniej raz na 3 lata).
2. Opiniowanie oceny przez Komitet Rewitalizacji.
3. Ogłoszenie zaopiniowanej oceny na stronie internetowej Gminy i w BIP.
4. Wniosek do Rady Miejskiej o zmianę programu rewitalizacji.
5. Dokonanie zmian w GPR.
6. Konsultacje społeczne aktualizowanego programu rewitalizacji.
7. Opiniowanie, procedura środowiskowa - nie wymaga uzyskania opinii i przeprowadzenia konsultacji społecznych taka zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji, która nie dotyczy podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz nie wymaga zmiany uchwały dotyczącej ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji (jeżeli w gminie ustanowiona została Specjalna Strefa Rewitalizacji).
8. Podjęcie uchwały.

13.4 Harmonogram realizacji

W poniższej tabeli zaprezentowano ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca. Przedstawiony harmonogram zawiera przewidywany okres realizacji dla głównych elementów związanych z jego przyjęciem (uchwaleniem), realizacją oraz dalszą ewaluacją. Termin realizacji poszczególnych działań został zaprezentowany w rozdziale 9. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Tabela 19 Harmonogram realizacji GPR Gminy Miasta Sierpca

Wyszczególnienie	Okres realizacji
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca	2024 r.
Powołanie i rozpoczęcie prac przez Komitet Rewitalizacji	2024 r. (w ciągu 3 miesięcy od uchwalenia GPR)
Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Sierpca	Niezwłocznie po uchwaleniu GPR
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji	Od 2024 r. do 2030 r. (przynajmniej jedno posiedzenie w ciągu roku)

Wyszczególnienie	Okres realizacji
Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach GPR	Od 2024 r. do 2030 r.
Monitoring	Od 2024 r. do 2030 r. (realizowany systematycznie w okresach rocznych)
Ewaluacja okresowa	Od 2024 r. do 2030 r. (realizowana w okresach trzyletnich)
Komunikacja społeczna GPR	Od 2023 r. do 2030 r.

Źródło: opracowanie własne

13.5 Koszty zarządzania

Całość procesu wdrażania, monitoringu i ewaluacji będzie realizowana w ramach obowiązków służbowych przez pracowników Urzędu Miejskiego w Sierpcu. W związku z powyższym, nie przewiduje się ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z obsługą procesu. Dodatkowym podmiotem biorącym udział w procesie zarządzania GPR oraz stanowiącym ciało doradcze jest Komitet Rewitalizacji. Praca w ramach Komitetu Rewitalizacji ma charakter społeczny, nieodpłatny. W przypadku ewaluacji dopuszcza się jednak zlecenie opracowania badania ewaluacyjnego podmiotowi zewnętrznemu.

14. Upowszechnienie dokumentu i proces partycypacji społecznej

14.1 Upowszechnienie opracowania GPR

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca opracowany został przy współudziale społeczności lokalnej zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Wszystkie podjęte w tym celu działania polegały na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,
- prowadzeniu skierowanych do interesariuszy działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji (celach, zasadach, przebiegu),
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowywaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji,
- zapewnieniu możliwości wypowiedzenia się interesariuszy w czasie przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

W związku z pracami nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca w ramach partycypacji społecznej, Urząd Miejski w Sierpcu zorganizował konsultacje społeczne na każdym etapie tworzenia dokumentu. Gminny Program Rewitalizacji opracowany został metodą partycypacji społecznej zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2024 r. poz. 278).

1. Konsultacje projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca.

Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt uchwały Rady Miejskiej Sierpca w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca.

Konsultacje społeczne zostały ogłoszone na podstawie art. 5a ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 6 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2024 r. poz. 278). Konsultacje społeczne miały na celu poznanie opinii mieszkańców oraz partnerów społecznych i gospodarczych na temat projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca.

Konsultacje ogłoszono Zarządzeniem nr 191/WPS/2023 Burmistrza Miasta Sierpca z dnia 19 września 2023 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca.

Uprawnionymi do uczestnictwa w konsultacjach społecznych byli mieszkańcy oraz wszystkie działające na obszarze miasta i gminy podmioty społeczno-gospodarcze, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne.

Konsultacje zostały przeprowadzone w następujących formach:

- a) zbierania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej przez wypełnienie formularza dostępnego w siedzibie Urzędu Miejskiego w Sierpcu oraz na stronie internetowej miasta,
- b) spotkania otwartego dla interesariuszy procesu rewitalizacji,
- c) wypełnienia elektronicznego formularza ankiety dostępnej na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Sierpcu.

Konsultacje społeczne prowadzone były od dnia 21 września 2023 roku do 14 października 2023 roku. Spotkanie konsultacyjne odbyło się w dniu 5 października 2023 roku o godzinie 16:00. W spotkaniu wzięło udział 28 osób. Podczas spotkania zgłoszone zostały dwie uwagi, dotyczące:

- 1) Usunięcia terenów produkcyjnych znajdujących się przy ul. Zachodniej z granic obszaru rewitalizacji
Uzasadnienie: tereny o przeznaczeniu produkcyjnym nie będą mogły być objęte działaniami rewitalizacyjnymi.
- 2) Dodania do obszaru rewitalizacji działek, na których znajdują się ruiny zamku (nr działek 614/4, 614/5) oraz działek przy klasztorze (nr działek 529/5, 529/4, 530).
Uzasadnienie: tereny te stanowią integralną część wyznaczonego obszaru rewitalizacji i znajdujących się na jego terenie działek, ponadto stanowią obszary o potencjale do prowadzenia działań rewitalizacyjnych.

Uwagi zostały uwzględnione, w związku z czym, dokonano zmian w załącznikach do Uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W trakcie spotkania zaprezentowano wyniki i podsumowanie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miasta Sierpc. W ramach prowadzonej ankiety na temat zaproponowanego obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Sierpc wpłynęło 12 formularzy z opiniami i propozycjami rozwoju ww. obszaru. Wnioski w nich zawarte znajdują odzwierciedlenie w diagnozie pogłębionej obszaru rewitalizacji.

Za pomocą udostępnionego formularza nie wpłynęły żadne uwagi.

Przyjęty sposób konsultacji wypełnia ustawowe wymagania w zakresie konieczności stosowania form konsultacji społecznych. W przypadku prowadzonego procesu delimitacji było to zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej, jak również przeprowadzenie ankiety dotyczącej obszaru

rewitalizacji oraz bezpośrednie spotkanie dla interesariuszy procesu rewitalizacji (zaawansowana metoda partycypacji).

2. Przystąpienie do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Podjęcie Uchwały Nr 723/LXXXVIII/2023 Rady Miejskiej Sierpca z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji stanowiło formalne przystąpienie do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca. Wykonanie uchwały powierzono Burmistrzowi Miasta Sierpca.

3. Otwarty nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Otwarty nabór projektów do GPR został przeprowadzony w terminie od 30 listopada 2023 r. do 21 grudnia 2023 r. Propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych można było zgłaszać w następujący sposób:

- w formie papierowej poprzez wypełnienie formularza zgłoszeniowego dostępnego on-line lub dostępnego w Urzędzie Miejskim w Sierpcu
- w formie elektronicznej, korzystając z dedykowanego linku do ankiety.

Wypełnione w formie papierowej formularze można było składać osobiście w Wydziale Programowanie Strategicznego i Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych (pokój nr 38) w siedzibie Urzędu Miejskiego w Sierpcu albo przesać listem na adres Urzędu Miejskiego w Sierpcu.

W dniu 14 grudnia 2023 w Urzędzie Miejskim w Sierpcu odbyło się spotkanie warsztatowe na temat przedsięwzięć, jakie można zgłaszać do Gminnego Programu Rewitalizacji.

W ramach prowadzonego otwartego naboru wpłynęło **10 formularzy (propozycji projektowych)**. Otrzymane propozycje przedsięwzięć były weryfikowane przez pracowników Urzędu Miejskiego w Sierpcu i zakwalifikowane jako propozycje projektów rewitalizacyjnych.

4. Konsultacje projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca

Na każdym etapie prowadzonego procesu rewitalizacyjnego Urząd Miejski w Sierpcu prowadził działania edukacyjno-informacyjne poprzez stały dostęp do informacji na temat rewitalizacji. Proces uspołecznienia opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca obejmował wymagane ustawowo formy konsultacji społecznych, jak i realizował zaawansowane metody konsultacji.

Tabela 20 Zastosowane formy konsultacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Wyznaczenie OZ i OR (diagnoza delimitacyjna)
• zbieranie uwag w postaci papierowej,
• zbieranie uwag w wersji elektronicznej,
• badanie ankietowe (ankietyzacja mieszkańców),
• bezpośrednie spotkania dla interesariuszy procesu rewitalizacji (zaawansowana metoda partycypacji).
Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji
• zbieranie uwag w postaci papierowej,
• zbieranie uwag w wersji elektronicznej,
• otwarte spotkanie konsultacyjne (zaawansowana metoda partycypacji).

Źródło: opracowanie własne

14.2 Uspołecznienie wdrażania GPR

Podstawowym celem działań związanych z uspołecznieniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów i interesariuszy procesu rewitalizacji. Proces partycypacji społeczności lokalnej w realizacji GPR odbywać się będzie:

1. pośrednio - poprzez informowanie z wykorzystaniem strony internetowej gminy, publikacje promocyjne i informacyjne oraz lokalną prasę,
2. bezpośrednio – podczas spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami lokalnych środowisk oraz z organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi (dopuszczalna formuła zdalna).

Interesariuszami procesu rewitalizacji, w stosunku do których prowadzona będzie polityka komunikacji i informacji będą: mieszkańcy gminy, a zwłaszcza mieszkańcy obszaru rewitalizacji (w tym także poszczególne grupy społeczne, takie jak młodzież, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami itp.), lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i grupy nieformalne.

W ramach rozpowszechniania informacji o Gminnym Programie Rewitalizacji podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Sierpcu dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji,
- publikowanie informacji na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz profilu miasta na portalu społecznościowym o nowo realizowanych zadaniach w ramach GPR,
- współpraca z lokalnymi mediami mająca na celu informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wnioskach z monitorowania GPR.
- publikowanie raportów z monitoringu i oceny aktualności GPR

Uspołecznienie wdrażania GPR będzie również realizowane z wykorzystaniem kooperacji pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi poprzez:

- przygotowywanie informacji bieżących z przebiegu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- opracowanie ankiety internetowej skierowanej do mieszkańców i innych interesariuszy dotyczącej oceny Gminnego Programu Rewitalizacji, prowadzonego procesu rewitalizacji oraz możliwości zgłaszania nowych potrzeb rewitalizacyjnych wynikających ze zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej
- powołanie Komitetu Rewitalizacji składającego się z przedstawicieli różnych grup interesariuszy rewitalizacji (w terminie do 3 miesięcy od uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji). Komitet stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny rewitalizacji. Będzie on również pełnił funkcję opiniodawczo - doradczą dla Burmistrza Miasta Sierpca.
- organizację co najmniej jednego w roku otwartego spotkania konsultacyjnego, w trakcie którego mieszkańcy oraz przedstawiciele instytucji lokalnych będą mogli uzyskać informacje na temat aktualnego zaawansowania prac nad wdrożeniem procesu rewitalizacji oraz zgłosić uwagi dotyczące prowadzonych prac.

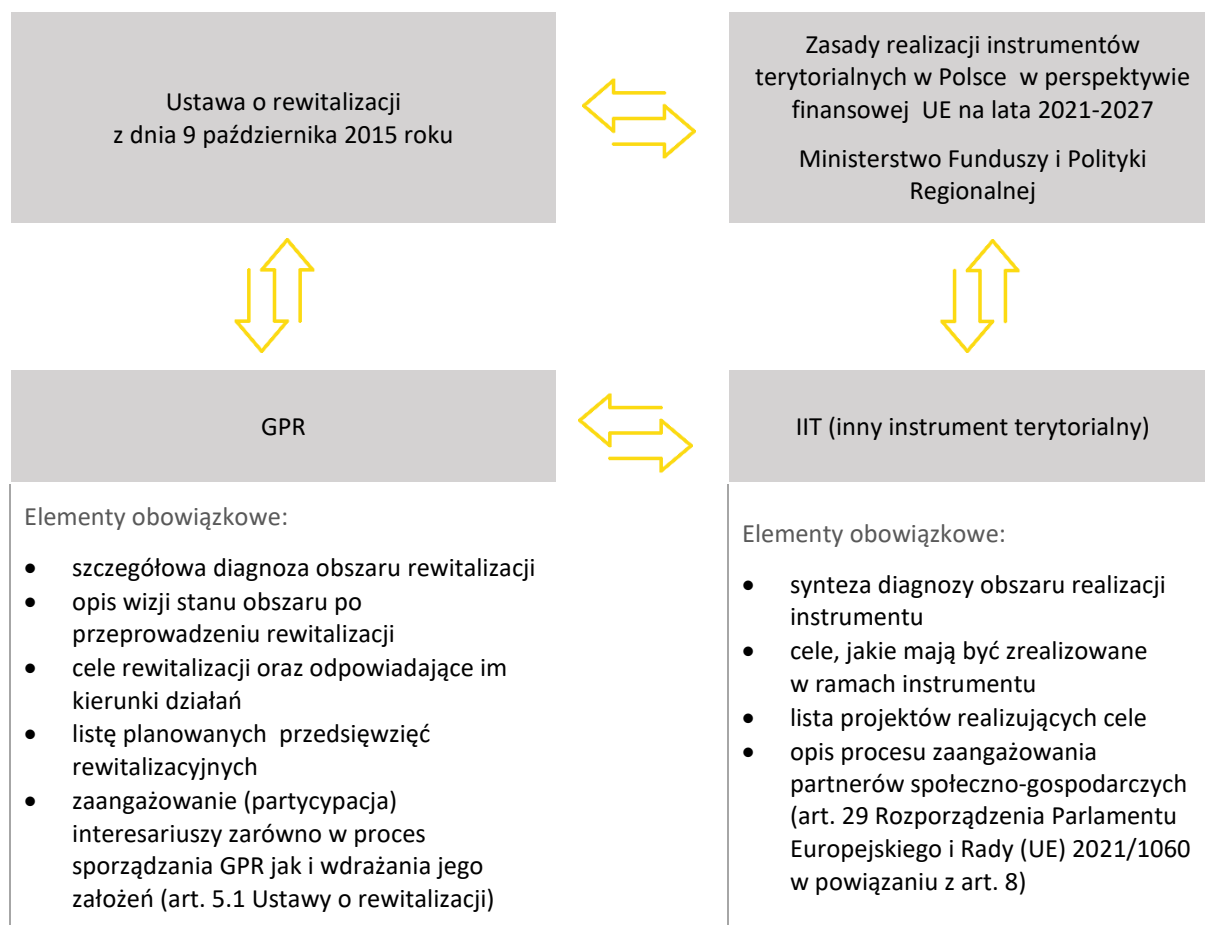
Wymienione działania mają na celu aktywizację społeczną mieszkańców. W proces realizacji i wdrażania GPR zaangażowani zostaną wszyscy partnerzy, o których mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, w tym m.in. właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie. Główną przesłanką realizującą ten postulat będzie możliwość udziału przedstawicieli tych podmiotów w Komitecie Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy Miasta Sierpca w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Udział w pracach Komitetu przedstawicieli organizacji pozarządowych, organizacji społecznych i grup nieformalnych działających na terenie Sierpca, pozwoli na zaangażowanie się przedstawicieli podmiotów partnerskich w realizowany proces rewitalizacji, a nadto pozwoli na wyrażanie opinii w zakresie wpływu realizowanych projektów na osoby i grupy zagrożone wykluczeniem społecznym.

15. GPR jako strategia IIT (inny instrument terytorialny)

Zgodnie z zapisami dokumentu „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027²⁸” gminne programy rewitalizacji obligatoryjnie pełnią funkcję strategii IIT w odniesieniu do przewidzianych w nich działań finansowanych ze środków polityki spójności²⁹. Poniższy schemat blokowy naświetla powiązania pomiędzy gminnym programem rewitalizacji, a strategią IIT jako szczególnym narzędziem dającym możliwość uzyskania środków z Funduszy Europejskich.

Grafika 17 Powiązanie GPR i strategii IIT

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy o rewitalizacji oraz Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027

Regulacje wykonawcze Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027) wskazują, iż Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca stanowi równocześnie strategią IIT, gdyż w niniejszym

²⁸ Dz. U. 2022 poz. 1079 z późn. zm.

²⁹ Por. <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/zasady-realizacji-instrumentow-terytorialnych-w-polsce-w-perspektywie-finansowej-ue-na-lata-2021-2027>.

dokumentacie uwzględniono obowiązkowe elementy strategii IIT - opisane w poniższym zestawieniu tabelarycznym.

Tabela 21 Elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca

Nr rozdziału GPR	Element obowiązkowy strategii IIT
4.	
5.	Synteza diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
6.	
9.	Lista projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
8.	Cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
14.	Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań IIT

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027

W uspołecznianie procesu tworzenia i wdrażania gminnego programu rewitalizacji wpisuje się proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych. Ten obowiązkowy element Strategii IIT definiuje Ustawa o rewitalizacji, która wskazuje katalog interesariuszy rewitalizacji, wskazuje obligatoryjne formy zaangażowania społeczności lokalnej w proces tworzenia i wdrażania GPR, a także określa katalog podmiotów uprawnionych do tworzenia Komitetu Rewitalizacji oraz udziału w procesie opiniowania GPR (w szczególności art. 5.1 – partycypacja społeczna, 6.1 – konsultacje społeczne, 7.1 – Komitet rewitalizacji w powiązaniu z artykułem 2.2 – interesariusze rewitalizacji i artykułem 17.1 – proces opiniowania)³⁰.

W zakresie procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oprócz standardowych technik partycypacyjnych (konsultacji społecznych, spotkań warsztatowych, zbierania uwag w postaci papierowej, ustnej i elektronicznej³¹) przeprowadzono również procedurę opiniowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca.

Zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji projekt dokumentu skierowano do następujących podmiotów:

³⁰ Ustawa o rewitalizacji (Dz. U. 2024 r. poz. 278).

³¹ Szczegóły dotyczące prowadzonych działań partycypacyjnych zostały opisane w rozdziale 14.

- zarządu właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
- zarządu właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,
- właściwego wojewody – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- właściwych organów wojskowych, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- właściwego komendanta Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- właściwego inspektora sanitarnego,
- właściwej gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej,
- operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
- Krajowego Zasobu Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości.

Ponadto, uwzględniając art. 29 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także w oparciu o przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej w powiązaniu z art. 8. zapewniono możliwość i włączono w proces przygotowania GPR następujących partnerów: władze lokalne i miejskie oraz instytucje publiczne, partnerów społecznych i gospodarczych, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie. Wskazane podmioty miały 21 dni na wyrażenie swojej opinii z uwzględnieniem zasady milczącej zgody. Raport z procesu opiniowania zostanie opublikowany na stronie <https://sierpc.pl/> oraz w biuletynie informacji publicznej - <https://bip.sierpc.pl/>.

16. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Zgodnie z ustawą z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, 1260, 1261, 1783, 1846, 2185, 2687, z 2023 r. poz. 553), projekt gminnego programu rewitalizacji obowiązkowo podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (sooś), o ile wyznacza ramy dla późniejszej realizacji projektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W dniu ..... r. złożono wnioski do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie dotyczący odstąpienia od konieczności przeprowadzenia Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca. Zgodnie z pismem o sygnaturze ..... z dnia ..... Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie przekazali opinię .....

17. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Proces wdrażania oraz realizacji przedsięwzięć zawartych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpca nie przewiduje wprowadzenia zmian w uchwałach prawa lokalnego obowiązujących w Gminie Miasto Sierpc, w tym w Uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725).

18. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

18.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji

W ramach prowadzenia działań rewitalizacyjnych na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Sierpc nie przewiduje się wyznaczenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (Dz. U. 2024 r. poz. 278).

18.2 Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

Realizacja zaproponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie wywołuje konieczności wprowadzenia zmian w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sierpca (Uchwała nr 59/VIII/2019 Rady Miejskiej Sierpca z dnia 13 marca 2019 r.) ani aktualizacji (zmiany) Miejskowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego. W związku ze zmianą ustawy o rewitalizacji oraz ustawy o planowaniu przestrzennym może nastąpić konieczność przygotowania

tw. planu ogólnego. Nie mniej w związku z tym, iż uchwała o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została podjęta 25 października 2023 r. stosuje się do przedmiotowego opracowania przepisy przejściowe.